

উদিয়ান

UDIAN

এছ বি দেওৰা মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী
Annual Magazine of S. B. Deorah College

বিংশতিতম সংখ্যা : ২০১৮-১৯
20th Vol. : 2018-19

তত্ত্বাবধায়ক :
ড° নৰনীতা ভূঞা

সম্পাদিকা :
সীমা দাস

UDIAN : The Annual Magazine of S. B. Deorah College,
Vol. 20th, 2018-19, Published by S. B. Deorah College,
Ulubari Guwahati-7

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি :

ড° ধৰ্মেন্দ্ৰ নাথ, অধ্যক্ষ

তত্ত্বাবধায়ক :

ড° নবনীতা ভূঞা

সম্পাদিকা :

সীমা দাস

বেটুপাট আৰু অংগসজ্জাৰ শিল্পী :

শুভম সাহা আৰু কেলভিন আচাৰ্য্য

শিক্ষক সদস্য :

ড° নিৰঞ্জন কলিতা

শ্ৰীজ্ঞানেন্দ্ৰ কলিতা

ড° বিভাৰণী পাঠক

ড° শুভলক্ষ্মী নাথ

শ্ৰীমতি জোছনা বৰুৱা

ছাত্ৰ সদস্য :

ৰূপামণি কলিতা

আশীষ বৰ্মন

অজয় কলিতা

মুদ্ৰণ :

কালার প্ৰিন্টাৰ্চ

গুৱাহাটী- ২১

ফোন নং : ৮৬৩৮৫০০৩৫৩, ৮৮৭৬৮০৫৭৬১

উৎসৰ্গ

পুণৰোমা ঘটনাত মৃত্যু হোৱা বীৰ স্বহীদ যোদ্ধাসকলক শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰিছো।
ভাৰত মাতৃৰ বীৰ জোৱান, মিসকণে জীৱনৰ সকলো সুখ, স্বাচ্ছন্দ্য ত্যাগ কৰি
প্ৰতিনিয়ত আমাক ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিয়াৰ বাবে সচেষ্ঠ সেই বীৰ জোৱানসকলৰ
প্ৰতি আমাৰ এই শ্ৰদ্ধাৰ্থ
এই বৰ্ষৰ (২০১৮-২০১৯)
‘উদ্দীমান’ বীৰ জোৱান আৰু স্বহীদসকলগৈ
উৎসৰ্গিত কৰা হ’ল।

॥ সম্পাদনা সমিতি ॥

শহীদ তৰ্পন

অসমী আইৰ অস্তিত্ব বক্ষার্থে
প্ৰাণ আহুতি দিয়া জ্ঞাত-অজ্ঞাত
বীৰ শহীদসকলগৈ অশ্রুভৰা
একাজলি শ্ৰদ্ধাজলি জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

এছ বি দেওৰা মহাবিদ্যালয়

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

২০১৮-১৯ চনত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ লগত ওত-প্ৰোতভাৱ জড়িত আৰু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তণ অধ্যক্ষ প্ৰয়াত বংশীধৰ দাস মহোদয়ৰ পৰলোক প্ৰাপ্তি ঘটে।

লগতে আমাৰ দেওবা পৰিয়ালৰ এজন সদস্য তথা নিৰাপত্তাৰক্ষী প্ৰয়াত যোগেশ তামুলীৰ অপৰিণত বয়সত মৃত্যু ঘটে।

আমাৰ মাজৰ পৰা কোকিল কণ্ঠী গায়িকা দীপালি বৰঠাকুৰ বাইদেউক হেৰুৱাইছে।

তেখেতসকলৰ লগতে যি সকল মহান ব্যক্তি আমাৰ মাজৰ পৰা আঁতৰি গ'ল সেই সকলক আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ তৰফৰ পৰা শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৱৰিছো।

কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই

- ◆প্ৰতিষ্ঠা গল্পৰে পৰা এছ. বি. দেৱা মহাবিদ্যালয়ৰ সৈতে জড়িত বৰ্ণ্য ব্যক্তিসকলগৈ।
- ◆অশেষ কষ্ট আৰু সময় ব্যয় কৰি আলোচনীখনৰ বাবে আগবঢ়োৱা লিখনিসমূহৰ বাবে লেখক-লেখিকা সকলগৈ।
- ◆শুভেচ্ছা বাণী প্ৰেৰণ কৰা বিশিষ্ট ব্যক্তিসকলগৈ।
- ◆আলোচনীখন প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ অৱদান আগবঢ়োৱা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, ড° ধৰ্মেন্দ্ৰ নাথ, উপাধ্যক্ষ ড° নিৰঞ্জন কলিতা প্ৰমুখক সকলো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলগৈ।
- ◆বেটুপাতৰ শিল্পী আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কেণভিন আচাৰ্য আৰু শুভম সাহাণে আৰু
- ◆কালাৰ প্ৰিন্টাৰ্ছৰ স্বত্বাধিকাৰী তথা সমূহ কৰ্মীবৃন্দগৈ।

॥ সম্পাদনা সমিতি ॥

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
GAUHATI UNIVERSITY

Prof. Pratap Jyoti Handique

Vice Chancellor

Phone : +91-361-2570412 (O); 2570408 (R)

Fax : +91-361-2675515

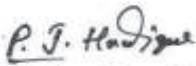
E-mail ID : vc@gauhati.ac.in
pjhandique@rediffmail.com

MESSAGE

I am happy to learn that S.B. Deorah College, Guwahati is going to publish its Annual College Magazine for the session 2018-19 very soon. College Magazine is a strong medium for the constituent members of a college for an intellectual exercise. It carries sentiments, emotions, creativity and objectivity to integrate into a totality of views of a community at a given time.

I hope that the said publication will be richly endowed with contributions from both the students and teaching community and will make interesting reading. I wish all success in the effort and hope the Magazine will be well accepted by the readers.

Date : 13.02.2020

(P.J. Handique)

Address :Gopinath Bardoloi Nagar
Jalukbari, Guwahati-781014
Assam:India

Phone : 0361 257 0412

Web : www.gauhati.ac.in

স ম্পা দ কী য়

প্ৰতিবেদন আৰম্ভ কৰাৰ আগমূহূৰ্তত সকলো শিক্ষাগুৰুলৈ আৰু লগতে যিসকল বৰেণ্য ব্যক্তিৰ প্ৰচেষ্টাত শ্ৰীনিবাস বাসুদেৱ দেওৰা মহাবিদ্যালয় নামেৰে পবিত্ৰ বিদ্যা মন্দিৰ স্থাপিত হ'ল, তেখেতসকলৰ প্ৰতি মোৰ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। ২০১৮-১৯ বৰ্ষৰ আলোচনী সম্পাদিকা ৰূপে মোক নিৰ্বাচন আৰু দায়িত্ব অৰ্পন কৰাৰ লগতে সেই গুৰুত্বপূৰ্ণ কৰ্মসূচীৰ যোগ্য বুলি অনুভৱ কৰাৰ লগতে আলোচনী সম্পাদিকাৰ ভূমিকা সূচাৰুৰূপে পালন কৰাত যথেষ্ট সহায় কৰাত তহাৰধায়িকা ড° নৱনীতা ভূঞা বাইদেউক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ সাহিত্যৰ দিশটোত কাম কৰিবলৈ সুযোগ পাই নিজকে ধন্য মানিছোঁ। ২০১৯ বৰ্ষত আমাৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতামূলক অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। তাৰে ভিতৰত ক) ৰচনা লিখনি খ) কবিতা লিখনি গ) চিত্ৰাংকন প্ৰতিযোগিতা, ইত্যাদি উল্লেখযোগ্য।

উপৰত উল্লেখ কৰা প্ৰতিযোগিতাসমূহ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসমূহে অংশ গ্ৰহণ কৰি নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশ কৰিছে। তেওঁলোকলৈ মোৰ ফালৰ পৰা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আৰু এই প্ৰতিযোগিতাসমূহ অনুষ্ঠিত কৰাত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শ দি সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱা বাবে ড° নৱনীতা ভূঞা বাইদেউক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ শেষৰ দিনাখন সাংস্কৃতিক তথা সাহিত্য ক্ষেত্ৰখনৰ ওপৰত এক শোভাযাত্ৰা উলিওৱা হৈছিল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহায় তথা সহযোগিতাই আমাক সফল কৰি তুলিছিল। ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰতিজন সদস্য এই সাফল্যৰ বাবে নতৈ আনন্দিত হৈ উঠিছিল। উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ সাতভনী একত্ৰিত হোৱা শ্ৰীনিবাস বাসুদেৱ দেওৰা মহাবিদ্যালয়খনত বিভিন্ন জাতি, জনগোষ্ঠীৰ এক সমাহাৰ ঘটিছে। এই সকলোবোৰ লক্ষ্য আগত ৰাখি 'উদিয়ান' খন সজাই তোলাৰ দিহা কৰা হৈছিল।

শেষত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° ধৰ্মেন্দ্ৰ নাথ ছাৰৰ পৰামৰ্শ আৰু সহযোগিতাৰ বাবে ধন্যবাদ আৰু প্ৰণিপাত জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সীমা দাস

➤ ভাৰততত্ত্বৰ প্ৰাক্তপুৰুষ আনন্দৰাম বৰুৱাৰ 'প্ৰাচীন ভাৰতৰ ভূগোল' (Ancient Geography) গ্ৰন্থৰ এক সম্যক আলোকপাত	➤ ড° নিৰঞ্জন কলিতা	১৩
➤ যুৱ-শিক্ষাৰ নৱ প্ৰৱণতা	➤ দিগন্ত বিশ্ব শৰ্মা	১৯
➤ ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞান	➤ সুমন্ত চলিহা	২৩
➤ সৰস্বতী পূজা আৰু ধুনীয়া ছোৱালীবোৰ	➤ গীতালি দাস	২৮
➤ শিক্ষা, শিক্ষক আৰু প্ৰাত্যহিক জীৱন	➤ ড° লিলি গোস্বামী	৩০
➤ সোঁৱৰণত এজন ভাল মানুহ	➤ তৃপ্তিৰেখা বৰুৱা	৩২
➤ জীয়াই থাকিবলৈ যিমান স্বাৰ্থপৰ হ'ব লাগে, মই সিমানেই স্বাৰ্থপৰ	➤ প্ৰয়াসী কাশ্যপ	৩৩
➤ মানৱ সমাজত খঁপাতৰ কু-প্ৰভাৱ	➤ মধুস্মিতা ৰাজবংশী	৩৪
➤ বৰ্তমান স্থলিত যুৱ সমাজ আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱ	➤ গুলচানা লক্ষৰ	৩৬
➤ বৰদোৱা থানৰ দৌল উৎসৱ	➤ জুনু মনি কলিতা	৩৮
➤ মহাপুৰুষ দুজনাৰ দুখন ঐতিহ্যময় সত্ৰ	➤ মেঘাশ্ৰী কলিতা	৪১
➤ থোৰতে হেমবৰুৱা	➤ ৰশ্মি ৰেখা তালুকদাৰ	৪৩
➤ নগৰৰ ধাৰণা	➤ জেচমিন বেগম	৪৬
➤ মাক আৰু সন্তান	➤ অপৰিতা ঠাককুৰীয়া	৪৮
➤ দৰিদ্ৰতা আৰু আনুষ্ঠানিক শিক্ষাহীনতা জীৱন সংগ্ৰামৰ বাধা নহয়	➤ পাপৰি চৌধুৰী	৪৯
➤ সমাজৰ প্ৰতি আমাৰ দায়িত্ব আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বা যুৱ প্ৰজন্মৰ কিছু কৰণীয়	➤ বিপাশা শৰ্মা	৫১
➤ কলেজত মোৰ প্ৰথম দিনটো	➤ অপৰিতা ঠাককুৰীয়া	৫২
➤ এনাজৰী	➤ কাকলি দাস	৫৪

➤ অব্যক্ত হৃদয়ৰ কৰুণ গাথা	➤ জেচমিন চুলতানা	৫৫
➤ বিশ্ব শিশু	➤ কুমাৰেশ ঘোষ	৫৮
➤ সপোন দেখাৰ সময়	➤ গুলচানা লস্কৰ	৬১
➤ মানুহ	➤ ভাস্বতী বৈশ্য	৬৩
➤ জীৱন	➤ জংকী ৰানী দাস	৬৪
➤ নিঃস্বার্থ প্ৰেম	➤ মিছ তাছলিমা নাছৰিণ	৬৬
➤ ব্যৰ্থ প্ৰেম	➤ ৰূপামণি কলিতা	৬৭
➤ ক'লা দিৱস	➤ কৰণ বৰ্মন	৬৮
➤ মায়াপুৰী গাওঁ	➤ মিনাক্ষী দাস	৭০
➤ শাহু	➤ ভবানী দাস	৭২
➤ বদনাম	➤ ভবানী দাস	৭৪
➤ আহুন	➤ নৱনীতা ভূঞা	৭৬
➤ অনুভৱ	➤ তৃষণ ডেকা	৭৮
➤ Facebook	➤ অজয় কলিতা	৮০
➤ মাতৃৰ চেনেহ	➤ মন্দাকিনী বৰুৱা	৮২
➤ ৰাজকুমাৰী আৰু গাৱলীয়া ল'ৰা	➤ জয়শ্ৰী ৰাজবংশী	৮৪
➤ কবিতা	➤	৮৬-১০২
➤ ENGLISH	➤	১০৪-১৭০
➤ Hindi	➤	১৭২-১৭৫

প্ৰবন্ধ

সাধাৰণতে কল্পনা আৰু বুদ্ধিবৃত্তিৰ সহায়ত যেতিয়া
লেখকে কেনো বিষয়বস্তু সম্পৰ্কে সচেতন নানিদিৰ্ঘ
সাহিত্য ৰূপ সৃষ্টি কৰে তাকেই প্ৰবন্ধ বোলা হয়।

পৰ্বত নামেও জনা যায়। নীলগিৰিৰ দক্ষিণৰ আনাইমলাই আৰু অগস্ত্যমালা পৰ্বত হৈছে মলয়। মলয় পৰ্বতত ইলাছি, জালুক, চন্দন কাঠ আৰু তামোল প্ৰচুৰ পৰিমাণে পোৱা যায়। মলয়ক দক্ষিণ ভাৰত বক্ষ (স্তন) বুলিছে।

সহ পৰ্বতমালা বৰ্তমানেও সিয়াদ্ৰি নামে জনাজাত। মলয়ৰ উত্তৰৰ নীলগিৰি পৰ্বতৰ সংগমলৈ ই বিস্তৃত। ইয়াৰ পৰাই গোদাৱৰী, ভীমৰথী, কৃষ্ণা, বেণ্ণা, মঞ্জুলা, তুগেভদ্ৰ, সুপ্ৰযোগা, বাহ্যা আৰু কাবেৰী নৈ উৎপত্তি।

ভীমৰথী বা ভীমা নৈখনেই হৈছে বৰ্তমানৰ বীমা। কৃষ্ণা নৈখন মহাবালেশ্বৰত উৎপত্তি হৈ বংগোপসাগৰত পৰিছে। মহাভাৰতৰ ভীষ্মপৰ্বত উল্লেখ থকা মাজুৰা নৈখনেই মাজুলা। গোদাৱৰীৰ এটি উপনৈ। আলমপুৰৰ অলপ নামনিত কৃষ্ণত মিলিত হোৱা আৰু বেদৱতী নামে জনাজাত নৈ হৈছে তুংগভদ্ৰা। প্ৰাচীন কাবেৰীয়েই আজিও কাবেৰী। সভপৰ্বৰ উল্লেখ মতে ভীমে সুক্ৰিমত পৰ্বতৰ লগতে কাশীৰ ৰজা সহ আৰু আন আন ভালেমান ৰজাক তলতীয়া কৰিছিল। সেই অনুসাৰে হিমালয়ৰ পূবৰ অৰ্থাৎ দক্ষিণ নেপালৰ এলানি পৰ্বতমালা হৈছে এই সুক্ৰিমত। ইয়াৰ পৰাই ঋষিকুল্য, কুমাৰী, মন্দগা, কৃপা আৰু পল্যাশিনী নামৰ নৈকেইখন ওলাইছে।

হৰিবংশৰ উল্লেখমতে প্ৰাচীন নগৰ মাহিমিত বিষ্ণা আৰু বক্ষ (বাক্ষক) পৰ্বতৰ মাজত নৰ্মদজা নৈৰ অৱস্থান। এই পৰ্বতমালাৰ পৰাই ওলাইছে পূৰ্বৰ তাপী নৈ—যাৰ বৰ্তমান নাম তাপ্তী। তাপ্তীৰ আন এটা নাম তাপনী যাৰ অৰ্থ সূৰ্যকন্যা। তাপ্তীৰ উত্তৰমুখী উপনৈ পূৰ্ণাক কিছুমান লোকে ভাৰতবৰ্ষৰ পবিত্ৰতম নৈ বুলি গণ্য কৰে। বিষুপুৰাণৰ উল্লেখমতে ‘বেদস্মৃতি’ নামৰ নৈখনেই আছিল বৈদিক আচাৰ-অনুষ্ঠানৰ উল্লেখযোগ্য নৈ সৰস্বতী। সেইদৰে বিষুপুৰাণমতে পৰিয়াদ্ৰসকল বেনাৰসৰ নামনিত গংগাৰ পাৰত বাস কৰিছিল। ‘বৰাহী সংহিতা’ মতে পৰিয়াদ্ৰ হৈছে মধ্যভাৰতৰ এক পৰ্বতহে।

ৰামায়ণৰ অযোধ্যাকাণ্ডত ৰামৰ বনবাসৰ দক্ষিণমুখী যাত্ৰাকালত হিন্দুস্থানৰ প্ৰাচীন নৈবোৰৰ উল্লেখ আছে। সৰজু নৈৰ প্ৰান্তৰ অযোধ্যাৰ পৰা প্ৰথমে তমসা বা বৰ্তমানৰ তনস নৈৰ পাৰ পালোঁগৈ। তাৰ পৰা ক্ৰমে কৌশল ৰাজ্য পাৰ হৈ বেদস্মৃতি জ্বাআজিকালিৰ তনডুস নৈৰ এটা সূতি) অতিক্ৰম কৰি গোমতী আৰু স্যাণ্ডিকা নৈও পাৰ হৈ নিষাদ ৰজা গুহৰ ৰাজধানী ভাগীৰথীৰ ওচৰত শৃঙ্গৰেবপুৰ পায়গৈ। তাৰ পিছত গংগা আৰু যমুনাৰ মাজৰ অৰণ্যময় অঞ্চল ভৰদ্বাজ মুনিৰ

আশ্ৰম। তাৰ পৰা ২৫ মাইল দূৰৈৰ মন্দাকিনী বা মালিনী নৈৰ পাৰ অৱস্থিত চিত্ৰকূট পৰ্বতৰ পাদদেশ। এই চিত্ৰকূট ৰাম লক্ষণৰ মন্দিৰেৰে ভৰপূৰ এক পবিত্ৰ স্থান। বান্দ্ৰাৰ পৰা ৫০ মাইল আৰু এলাহাবাদৰ পৰা ৯৫ মাইল দূৰত এই অঞ্চল। মন্দাকিনী নিৰ্মল পানীৰ বাবে আজিও বিখ্যাত।

আনন্দৰামৰ ভাৰতদৰ্শন কালিদাসৰ ‘মেঘদূত’ কাব্যৰ মেঘদূতৰ ভাৰত দৰ্শনৰ দৰে চমকপ্ৰদ, মনোৰম আৰু চিত্তাকৰ্ষক। মহাকাব্যিক যুগৰ বিশাল ভাৰতবৰ্ষৰ অন্তৰ্গত বৰ্তমানৰ আফগানিস্থানৰো পশ্চিম-উত্তৰৰ কাবুল কান্দাহাৰক সামৰি উত্তৰ পঞ্জাব, হিমাচল, হাৰিয়ানা, কাশ্মীৰৰ বৰ্ণনাৰে ক্ৰমে দক্ষিণ-পূবলৈ আহি কামৰূপ, কাছাৰ, মণিপুৰ, ত্ৰিপুৰাৰ উল্লেখ কৰিছে। পুনৰ পশ্চিমলৈ ঘূৰি বংগদেশ হৈ উপকূলে উপকূলে উৎকল, কলিংগ, অন্ধ্ৰ, তামিলনাডু, পাণ্ডা ৰাজ্যৰ ভৌগোলিক বৰ্ণনাৰে দাক্ষিণাত্যৰ তাম্ৰপৰ্ণি আৰু কুমাৰিকা অন্তৰীপৰ ৰেখাচিত্ৰ অংকন কৰিছে, তাৰ পিছত আৰম্ভ কৰিছে পশ্চিম উপকূলৰ কেৰালা, কৰ্ণাটক, কংকনৰ দৰে দাক্ষিণাত্যৰ মাজভাগৰ অঞ্চলসমূহৰ বৰ্ণনা। শেষত বিষ্ণা পৰ্বত আৰু মধ্যপ্ৰদেশৰ উত্তৰাংশ, গুজৰাট, সৌৰাষ্ট্ৰ উপদ্বীপ, ৰাজস্থান, পাকিস্থানৰ সিন্ধু প্ৰদেশৰ বৰ্ণনাৰে প্ৰাচীন ভাৰতবৰ্ষক উদ্ভাষিত কৰি তুলিছে। এনে সুদক্ষ পৰ্যবেক্ষণ অতিশয় বিৰল।

সুপ্ৰাচীন ‘সিন্ধু’ শব্দটো বিকৃত কৰি ‘সিন্ধ’ বা ‘হিন্দ’ কাৰাৰদ্বাৰাই ‘ইণ্ডিয়া’ শব্দটোৰ উদ্ভৱ। দৰাচলতে পশ্চিম ভাৰতৰ বৃহত্তম নদ সিন্ধু আৰু সিন্ধুৰ পাৰৰ অঞ্চলক বুজাবলৈ ‘হিন্দুস্থান’ ৰু পিছলৈ গ্ৰীকসকলৰ মুখত ‘হিন্দ’ শব্দৰ উচ্চাৰণেৰে ‘ইণ্ডিয়া’ হ’বলৈ পালে। সিন্ধু দেশে আগৰ কালত সিন্ধু নৈৰ উজনি খণ্ডৰ অঞ্চলক বুজাইছিল। ৰঘুবংশ মতে ৰামে তেওঁৰ খুড়াক যুদ্ধজিতৰ নিৰ্দেশত এই অঞ্চলটো ভাঙি ভৰতক দিছিল। ভৰতে পিছত দুই পুত্ৰ তক্ষ আৰু পুষ্কলকৰ নামেৰে ‘তক্ষশীলা’ আৰু ‘পুষ্কলৱতী’ নগৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল। আলেকজেণ্ডাৰৰ ভাৰত আক্ৰমণৰ সময়ত পুষ্কলৱতী আছিল গান্ধাৰৰ ৰাজধানী। ‘কথাসৰিৎসাগৰ’ মতে বিতস্তা নৈৰ পাৰত অৱস্থিত তক্ষশীলা লেখাৰী নিছিগা বৌদ্ধস্তম্ভেৰে পৰিপূৰ্ণ আছিল।

মহাভাৰত মতে গান্ধাৰৰ ৰজা সুবলৰ কন্যা গান্ধাৰীক বিয়া কৰাইছিল ধৃতৰাষ্ট্ৰই। এই গান্ধাৰ আৰু তক্ষশীলা একেখন দেশেই। সেইদৰে সিন্ধুদেশৰ সীমান্তৰ দেশ কেকয়—যাৰ ৰাজকুমাৰী কৈকেয়ীক বিয়া কৰাইছিল অযোধ্যাৰাজ দশৰথে। ‘বালহীক’ অৰ্থাৎ বাহীক বা বাহিৰৰ লোক বুলিলে পঞ্জাবৰ

জনজাতীয় লোকক বুজায়। পবিত্র ভাৰতক পানী যোগান ধৰা পাঁচখন নৈ হ'ল শতদ্রু, বিপাশা, ইৰাৱতী, চন্দ্ৰভাগা আৰু বিতস্তা। এই পাঁচখন নৈৰ সন্মিলিত সুতিটোৰ নামেই হ'ল বৰ্তমানৰ পঞ্জাব। নৈ কেইখন একেলগে সিদ্ধু সাগৰত পৰিছিল।

‘ৰামায়ণ’ৰ অযোধ্যা কাণ্ডত যুদ্ধজিতৰ দূতকেইজনৰ ভ্ৰমণৰ এটা দীঘলীয়া বৰ্ণনা আছে। সেই ভ্ৰমণত তেওঁলোকে অতিক্ৰম কৰা ঠাই আৰু নৈৰ নাম হ'ল হস্তিনাপুৰ, গংগা, পাঞ্চাল, কুৰুজাংঘল, বাৰুণী, সৰস্বতী, শৰদগুণ্ডা, ভুলিংগ মহানগৰ, কল্লতৰুবৃক্ষ, অজকুলা, বাধিনগৰ, ইন্দুমতী, চন্দ্ৰভাগা, বালহীক, সুদাস, পিষুপদ আৰু শেষত গিৰিৱজ। এইখিনিতে ঠাইসমূহত বসবাস কৰা কেইটামান জনজাতি হ'ল কেকয়, সৌবীৰ, মদ্ৰ, আৰভ্ৰ, পৌৰ, জাৰ্তিক, তৰু আৰু শিৰি বা ঊশীনৰ।

এইসকলৰ ভিতৰত শিৰি ৰজাৰ নামেৰে সৃষ্টি হোৱা ঊশীনৰ এটা প্ৰখ্যাত জনজাতি। তেওঁলোকে ঊশীনৰ অঞ্চলৰ বাসিন্দা কাৰণে নাম ঊশীনৰ। মহাভাৰতৰ বনপৰ্বৰ ১৯৭ অধ্যায়টো তেওঁলোকৰ কথাৰেই মুখৰ। ওপৰত উল্লেখ কৰা সৌৱীৰসকল হ'ল গন্ধৰ্বসকলৰ এটা ঠাল। মহাভাৰতৰ বনপৰ্বত কোৱা অনুসাৰে সৌৱীৰসকলে সৃষ্টি কৰা প্ৰখ্যাত পানীয়বিধ হৈছে কাঞ্জি। হেমচন্দ্ৰই সৌৱীৰসকলক ‘কুমাৰক’ বুলিছে।

চন্দ্ৰভাগা আৰু ইৰাৱতী নৈৰ সংগমস্থলৰ উত্তৰে অৱস্থিত মদ্ৰদেশৰ ৰাজধানী হ'ল ছাকল। সপ্তম শতিকাত হিউৱেনচাঙে অঞ্চলটো পৰিভ্ৰমণ কৰোতে ধ্বংসাৱশেষ অৱস্থাত দেখাৰ কথা তেওঁৰ ভ্ৰমণ বৃত্তান্তত উল্লেখ কৰিছে। বামনে ছাকল নামৰ এজন ডাঙৰ গণিতজ্ঞৰ কথা কৈছে। তেওঁ লগতে মন্তু (Manthu) নামৰ আন এখন ঠাইৰ কথা কৈছে—যিখন আছিল আধুনিক মুণ্ডে নামৰ ঠাইখনৰ মালভূমি।

মদ্ৰ নামৰ শাসকগোষ্ঠীৰ প্ৰজা হিচাপে থকা প্ৰাচীন জাৰ্তিকসকলেই হৈছে বৰ্তমান পঞ্জাবত বাস কৰা জাতকসকলৰ পূৰ্বপুৰুষ। সেইদৰে ‘ৰাজতৰংগিনী’ মতে বৰ্তমানৰ লাহোৰ হৈছে পূৰ্বৰ লাহোৰা। আনহাতে বিহাৰৰ চাচাৰামক অৰ্জুনৰ লগত, অসমৰ লাহোৰক ৰামৰ পুত্ৰ লৱৰ লগত সাঙোৰা কথাবোৰ প্ৰামাণিক বুলি আনন্দৰামে কোৱাৰ কাৰণ এটাই যে এইবিলাক ঠাইৰ নাম ৰামায়ণ বা মহাভাৰতত নাই।

ভৰতে মাতুল গৃহৰ পৰা প্ৰত্যাগমন কৰা কালত অতিক্ৰম কৰিছিল পঞ্জাবৰ চাৰিখন বৃহৎ নৈ—দিনী, প্ৰশস্তবেদী, সৰ্পিলগতিশীলা আৰু শতদ্রু। ইয়াৰে দিনীয়ে ঝিলাম,

প্ৰশস্তবেদীয়ে চেনাৰ আৰু সৰ্পিলগতিশীলাই ৰাৱী নৈক বুজায়। তাৰ পিছত যমুনা পাৰ হৈ উত্তৰ পাঞ্চালৰ ৰাজধানী অহিষ্টলত হিৰণৱতী নৈ পাৰ হয়। এই হিৰণৱতীয়েই বৰ্তমানৰ ৰামগংগা। ৰামগংগাৰ উপনৈ কশী আজিও হৈ আছে। ‘কুমাৰসম্ভৱ’ৰ কুশীয়েই আজিৰ কুশী।

‘কাশ্মীৰ’ শব্দটোৱে উত্তৰে হিমালয় আৰু দক্ষিণে পীৰ পাঞ্জাল পৰ্বত শ্ৰেণীৰ উপত্যকা অঞ্চলটোক বুজাইছিল। বৰ্তমান পঞ্জাবৰ উত্তৰত কাশ্মীৰ অৱস্থিত। ৰামায়ণত ইয়াৰ উল্লেখ নাই। মহাভাৰততো প্ৰাসংগিক ৰূপেহে বৰ্ষৰসকলৰ বিষয়ত ইয়াৰ উল্লেখ হোৱালৈ চাই পূৰ্বৰ কাশ্মীৰৰ বাসিন্দা সকলক স্নেহ ৰূপেহে নামকৰণ কৰিব পাৰি। ‘হৰিবংশ’ৰ উল্লেখমতে ইয়াৰ ৰজা গোনৰ্দে মথুৰা অৱবোধ কৰা সময়ত জৰাসন্ধক সহযোগ কৰিছিল। কাশ্যপমুনিৰ বসতিস্থল হোৱা বাবে তেওঁৰ নামৰ পৰা কাশ্মীৰ সৃষ্টি হোৱা পৰৱৰ্তী কালৰ ঐতিহাসিক ঘটনা।

জেনেৰেল কাংহামৰ (Ancient Geography)ত কাশ্মীৰৰ প্ৰাচীন নগৰসমূহৰ উল্লেখ পোৱা যায়। ‘ৰাজতৰংগিনী’ অনুসাৰে অশোকে প্ৰতিষ্ঠা কৰা ৰাজধানী ‘শ্ৰীনগৰী’ বৰ্তমানৰ শ্ৰীনগৰৰ কাষতে অৱস্থিত (প্ৰাচীন ভূগোল, ৯০-১০২ পৃষ্ঠা)। সেইদৰে ৰজা অৰস্তিৰ্মাই প্ৰতিষ্ঠা কৰা ‘অৰস্তিপুৰ’খন এতিয়াৰ শ্ৰীনগৰৰ ১৭ মাইল দক্ষিণ-পূবত ৱিতস্তাৰ পাৰৰ ৱস্তিপুৰ বুলি জনা যায়। সেইদৰে জয়পুৰৰ দুৰ্গও ৱিতস্তাৰ পাৰতে আছিল। আৰু ভালেমান নগৰ-চহৰৰ উল্লেখ একেখন ৰাজতৰংগিনীতে আছে। উল্লেখ নিম্নপ্ৰয়োজন যে কাশ্মীৰী শ্বলৰ উণ পোহনীয়া ছাগলীৰ লগতে বনৰীয়া ছাগলী, ভেড়া, যাক, তিব্বতীয় কুকুৰ আৰু আন আন জন্তুৰ নোমৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। আখৰোটৰ দেশ হিচাপে জনাজাত কন্বোজসকলে মহাভাৰতৰ যুঁজত দুৰ্যোধনৰ পক্ষ লৈছিল। (উদ্যোগপৰ্ব, ১৮-২১)।

বিখ্যাত মানস হ্ৰদ হাটক অঞ্চলত অৱস্থিত। লাডাখক সংস্কৃতত হাটক বুলি কয়। সেইদৰে হাটকৰ উত্তৰ দিশত অৱস্থিত হৰিবৰ্ষ বা উত্তৰ কুৰুদেশেই হৈছে বৰ্তমানৰ চীন। মহাভাৰতৰ সভাপৰ্বৰ পৰা জানিব পাৰি যে শকসকলে হ'ল গ্ৰীক ছিথিয়ান জনজাতি। তেওঁলোক কাউৰী বৰণীয়া, নীচ মনোবৃত্তিৰ, তিৰোতা আসক্ত। কুৰুক্ষেত্ৰৰ যুঁজত কন্বোজৰ ৰাজকুমাৰৰ লগতে তেওঁলোকে দুৰ্যোধনৰ ফলীয়া হৈছিল আৰু এসময়ত সিদ্ধু নদীৰ পাৰত বাস কৰিছিল। জ্বাকথাসৰিৎসাগৰ, ১৯, ৬১১। তাৰ্তাৰী সমতলত বাস কৰা হুসকলো অঘৰী জাতি।

এই শক, ছন, পহলরসকল কৃষ্ণই মথুৰা ত্যাগ কৰাৰ আগে আগে ছিথিয়াৰ শাসক কালযৱন অহা বাটেৰে ভাৰতবৰ্ষত প্ৰৱেশ কৰিছিল। অৱশ্যে মনত ৰখা ভাল যে ‘যৱন’ শব্দই কেৱল গ্ৰীকসকলকে নুবুজায়, প্ৰাচীন পাৰস্যৰ লোকক বুজাবলৈ কালিদাসে আৰু দণ্ডীয়ে আৰৱৰ নাৰিকসকলক বুজাবলৈ ‘যৱন’ ব্যৱহাৰ কৰালৈ চাই তেওঁলোকক মিশ্ৰিত ম্লেচ্ছ জাতিৰ লোক বুলিহে ক’ব পৰা যায়। সেই অৰ্থত কিৰাট, পুলিণ্ড শব্দ সকলো ম্লেচ্ছই।

ইয়াৰ পিছত আনন্দৰামে ভাৰতৰ মূল ভূ-ভাগৰ ভৌগোলিক বৰ্ণনা দিছে। কৃষ্ণক্ষেত্ৰ হৈছে সৰ্বাধিক পবিত্ৰ স্থানেৰে পৰিপূৰ্ণ প্ৰাচীন ঐতিহাসিক ঘটনা সম্বৰিত নাম। ইয়াৰেই সূৰ্যকুণ্ড হৈছে জ্যোৰাতিষ্কসমূহৰ শ্ৰেষ্ঠ সূৰ্যতীৰ্থ। এই সূৰ্যকুণ্ড বৰ্তমানৰ থানেশ্বৰৰ (সংস্কৃত স্থানীশ্বৰ) পৰা কেইমাইলমান নিলগৰ দক্ষিণ-পূবত য'ত বিষ্ণুৱে মধু আৰু কৈটভৰ অসুৰক হত্যা কৰিছিল। ইয়াৰেই আন এক তীৰ্থক্ষেত্ৰত ব্ৰহ্মাযোনিৰ পৰাই ব্ৰহ্মাই বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ড সৃষ্টি কৰিছিল বুলি জনা যায় আৰু বিশ্বামিত্ৰৰ লগতে আনসকলেও ব্ৰাহ্মণত্ব লাভ কৰিছিল বুলি শল্যপৰ্বত (৩৯-৩৫;৩৭) উল্লেখ আছে। থানেশ্বৰৰ চাৰিওফালে মহাভাৰতৰ বিখ্যাত যুদ্ধসমূহ সংঘটিত হৈছিল। তীত্থক বদিভলৈ শ্ৰীকৃষ্ণই চক্ৰ তুলি লোৱা ঠাইয়েই হৈছে আজিৰ চক্ৰতীৰ্থ। অভিমন্যুক হত্যাৰ বাবে চক্ৰকাৰে ব্যুহ সজা ঠাইখন আজিও চক্ৰব্যুহ নামে পৰিচিত আৰু বৰ্তমানৰ নাম আমিন। থানেশ্বৰৰ দক্ষিণত আছে দধীছিতীৰ্থ বা স্বাৰস্বত তীৰ্থ যি মুনি অংগিৰাজৰ জন্মস্থান।

এসময়ত অসুৰ ৰজা সুন্দ আৰু উপসুন্দই শাসন কৰা কুৰুক্ষেত্ৰৰ দক্ষিণে থকা 'ৰোহতক' হৈছে পাণ্ডৱভাতৃ নকুলে জয় কৰা আৰু ইন্দ্ৰপ্ৰস্থৰ পশ্চিমে থকা বৰ্তমানৰ ৰোহতক। পাণ্ডৱসকলে নিৰ্বাসনৰ সময়ত হস্তিনাপুৰৰ উত্তৰ-পশ্চিমৰ সৰস্বতীৰ পাৰৰ কাম্যক অৰণ্যত উপস্থিত হোৱাৰ কথা জানিব পাৰি। সেইদৰে শাল্বস অঞ্চলটোও কুৰুৰাজ্যৰ উত্তৰপশ্চিমত য'ত কুৰুৰাজ্যৰ ৰাজধানী হস্তিনাপুৰ অৱস্থিত। আদিপৰ্ব ৯৩.৩৫ মতে ৰজা ভৰতৰ হস্তিনামৰ এজন উত্তৰপুৰুষে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল বাবেই হস্তিনাপুৰ।

‘ইন্দ্রপ্রস্থ’ক হরিপ্রস্থ বা শত্রুপ্রস্থ নামেৰেও জনা যায়। খাণ্ডৱপ্রস্থ অৰণ্যত যুধিষ্ঠিৰে নগৰখন প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। ইন্দ্রপ্রস্থ যমুনাৰ পূবফালে কিছুদূৰত অৱস্থিত, শ্ৰীকৃষ্ণৰ মহাপ্ৰাণানৰ পিছত তেওঁৰ নাতিয়েকে বজ্জক নগৰখন দিয়া হৈছিল। সেই ইন্দ্রপ্রস্থই

বর্তমানের দিল্লী যদিও আধুনিক দিল্লী যমুনাৰ সোঁপাৰত; কিন্তু ইন্দ্রপ্রস্থ আছিল বাওপাৰত। ইন্দ্রপ্রস্থৰ ৰজা পৃথীৰাজক মুছলমান আক্ৰমণকাৰী চাহাবুদ্দিনে ১১৯৩ খৃষ্টাব্দত পূৰ্বপৰিকল্পিতভাৱে হত্যা কৰাৰ কথা জনা যায়।

মধুৰ নামৰ অসুৰৰ পুত্ৰ লৰণ অসুৰক হত্যা কৰি ৰামভাত্ৰ শত্ৰুয়ুই মথুৰা (মদুৰা) নগৰখন প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। নগৰখন পিছলৈ কৃষ্ণৰ পূৰ্বপুৰুষ সুৰসেনৰ নামেৰে জনা গৈছিল। হৰিবংশৰ এটি প্ৰধান অধ্যায়ত মথুৰাৰ ইতিহাস লিপিবদ্ধ হৈছে। বৰ্তমান মথুৰা যমুনাৰ সোঁপাৰত এটি অৰ্ধচন্দ্ৰাকৃতিৰ ওখ ঠাইত অৱস্থিত। অষ্টম শতিকাৰ প্ৰথমৰ্ধত নগৰখন অতিশয় সমৃদ্ধিশালীৰূপত হিউৱেনচাঙে দেখা পাইছিল। ইন্দ্ৰপ্ৰস্থত চাহাবুদ্দিনে ধ্বংসলীলা চলোৱাৰ দৰে তাৰ পূৰ্বেই গজনীৰ মামুদে ১০১৭ খ্ৰীষ্টাব্দত নগৰখন ধ্বংসস্তুপত পৰিণত কৰিছিল।

কৃষ্ণৰ শৈশৱৰ লীলাভূমি নন্দৰ ৰাজ্য ব্ৰজ বা গোকুল বা বৃন্দাবন পিছলৈ অন্য এখন ব্ৰজ নগৰৰূপে পৰিগণিত হয়। মথুৰাৰ উত্তৰ-পশ্চিমৰ ই এখন প্ৰধান নগৰ। তেতিয়াৰ গৌৰৱৰ্ণ পৰ্বত বৰ্তমান গৌৰৱৰ্ণ নগৰ ৰূপে পৰিচিত আৰু ই এশাবী বালিশিলাৰ পাহাৰৰ শিখৰত অৱস্থিত। সেইদৰে দ্ৰুপদৰ সময়ৰ পাঞ্চাল ৰাজ্যখন চৰ্মনৱতী (চেম্বল)ৰ পৰা উত্তৰৰ গংগাদ্বাৰলৈ বিস্তৃত আছিল। ইয়াৰ উত্তৰ পাঞ্চাল অংশটো অহিচ্ছত্ৰ নামে পৰিচিত, যাক দ্ৰোণে জয় কৰিছিল। বেৰিলিৰ কাষত অহিচ্ছতৰ আজিও এখন নগৰ। সেইদৰে দক্ষিণ পাঞ্চালৰ দুখন ঘাই নগৰ হৈছে কাপিল্য আৰু মাকন্দী। (আদিপৰ্ব, ১৩৭.৬৭)। এই কাপল্য দেশৰেই অন্তৰ্গত আছিল কান্যকুব্জ।

কুৰুক্ষেত্ৰৰ যুদ্ধত দ্ৰুপদ আৰু তেওঁৰ পুত্ৰসকলৰ পৰাজয়ৰ পিছত দক্ষিণ পাণ্ডৱাল হস্তিনাপুৰৰ সৈতে চামিল হৈছিল আৰু তাৰ কেইপুৰুষমান পিছতেই হস্তিনাপুৰ গংগাই গ্ৰাস কৰাৰ পিছত ৰাজধানী কৌশাম্বীলৈ স্থানান্তৰিত কৰা হৈছিল। বৰ্তমানৰ কৌশাম্বীৰ প্ৰাচীন নাম আছিল কসাম। আনহাতে পাণ্ডৱৰ যতগৃহ জ্বলোৱা বাৰণাৱত নামৰ ঠাইখন বৰ্তমানৰ ফাতেহগড়ৰ পৰা ৮ মাইল উত্তৰ-পশ্চিমত থকা আজিৰ বুৰ'আন নামৰ গাঁওখন বুলি চিনাক্ত কৰা হৈছে। তাৰ পিছত তেওঁলোকে একচক্ৰ নামৰ যিখন ঠাইলৈ গৈছিল, সেয়াই আছিল বকাসুৰৰ বাসস্থান। 'গংগা'ৰ অৰ্থ প্ৰৱহমান 'দেৱপ্ৰয়াগ'ত ই ভাগীৰথী আৰু পূবৰ পৰা অহা উপনৈ অলকানন্দাৰ সংগমৰ পাছৰ পৰাহে গংগা নাম লৈছে। অলকানন্দা গঢ় লৈছিল ধৱলি আৰু বিষুগংগাই বিষুপ্ৰয়াগত হোৱা সংগমৰ পাছৰপৰাহে। এই বিষুগংগাৰ

উৎসৰ ওচৰতেই বদৰীনাথ-নৰ আৰু নাৰায়ণৰ নিবাস। ‘অলকা’ হৈছে নিষাধৰ ৰাজধানী-ৰজা নলৰ। কথাসৰিৎসাগৰ আৰু মহাভাৰতৰ পৰা এই তথ্য পোৱা যায়। কেদাৰনাথ পৰ্বতৰ দক্ষিণ-পশ্চিম ঢালত উৎপত্তি হোৱা মন্দাকিনীয়ে ৰুদ্ৰ প্ৰয়াগত অলকানন্দাৰ সৈতে সংগম হৈছে। অমৰে মন্দাকিনীক ‘স্বৰ্গৰ নদী’ বুলিছে। গাৰ্হোৱাল পৰ্বতমালাত উৎপত্তি হোৱাৰ পিছত ৮ মাইল বৈ অহাৰ পিছত ভাগীৰথীয়ে এক বৃহৎ বৰফস্তৰৰ তলেৰে গঙ্গোত্ৰীত নিৰ্গত হৈছে। এই অংশটোকে শিৱৰ জটাবন্ধ চুলি বুলি হিন্দুসকলে বিশ্বাস কৰে। হিমালয়ৰ শেষ সীমাৰ ঢালত উৎপত্তি হোৱা জাহ্নৱীয়ে নামনিৰ ভৈৰৱ সংগমত গংগোত্ৰীত মিলিত হৈছে। তাৰ পিছত দেৱপ্ৰয়াগৰ ৫০ মাইল নামনিত অৰ্থাৎ হৰিদ্বাৰত তিনিটা সুতিত ভাগ হৈ গংগা ভাৰতবৰ্ষৰ ভূভাগেদি সমতল হৈ তললৈ নামি আহিছে। এই বিস্তৃত অংশটোত গংগাৰ ভালেকেইটা নাম। শেষত বংগদেশৰ মুৰ্ছিদাবাদত গংগাই পদ্মা নামৰ এটি ডাঙৰ সুতি আৰু ভাগীৰথী নামে পুনৰ সৰু সুতি এটা হৈ বংগোপ সাগৰত পৰিছে। এই অংশৰ ভাগীৰথীৰ ‘হুগলি’ নামৰ এটি অৰ্বাচীন নাম অদ্যৰপি প্ৰচলিত। ‘প্ৰাচীন ভাৰতৰ ভূগোল’ আনন্দৰামৰ অতীত ভাৰতৰ দৰ্পণস্বৰূপ। গংগাৰ উৎপত্তি আৰু ভিন্নধাৰাৰ ভিন্ন নামৰ পিছত আনন্দৰামে হিমালয়ৰ পূৰ্বদিশলৈ আহি পূৰ্ব গাৰ্হোৱাল অৰ্থাৎ সুবাহুৰ ৰাজ্যৰ কিৰাত, টঙ্গন আৰু পুলিন্দ জনজাতিৰ কথা কৈছে। তাৰো পূৰ্বৰ বৰ্তমানৰ দাৰভাঙ্গা আৰু পূব নেপালেই এসময়ৰ বিদেহ বুলি নিৰূপণ কৰিছে। কিৰাতৰ অঞ্চল চিৰতা তিতা উদ্ভিদৰ বাবে আজিও বিখ্যাত। বৰ্তমানৰ ভূটীয়াসকলৰ পূৰ্বৰ বাসস্থান ভূটান, নেপাল, কুমাওন হোৱালৈ চাই আৰু ৰাজতৰংগিনীত ‘ভট্ট’ শব্দটোৱে কাশ্মীৰৰ ভূটীয়াসকলক বুজোৱালৈ চাই ভূটীয়াসকলো যে কিৰাত জনজাতীয় লোকেই, তাত সন্দেহ নাই।

ইয়াৰ পিছত আনন্দৰামৰ পৰ্যালোচনাত ধৰা পৰিছে ক্ৰমে দক্ষিণৰ উত্তৰ প্ৰদেশৰ মধ্যভাগৰ গংগা আৰু গোমতী অঞ্চল। এই অঞ্চলটোৰ বালি ৰজাৰ পুত্ৰ অংগদে অংগদপুৰীত আৰু উত্তৰ মল্লভূমিৰ চন্দ্ৰকান্তাত চন্দ্ৰকেতুৱে ৰাজত্ব কৰিছিল। বৰ্তমানৰ অযোধ্যাৰ চাহাবাদেই হৈছে অংগদপুৰ আৰু চাহাৰাণপুৰৰ পূবত থকা চন্দ্ৰপুৰেই হৈছে পূৰ্বৰ চন্দ্ৰকান্ত নগৰ।

ৰামায়ণ মতে সুৰযু পাৰত অৱস্থিত কোশল ৰাজ্য- দীঘে ৪৮ মাইল, বহলে ১২ মাইল। ইয়াৰে উপকণ্ঠত আছে ভাৰতে শাসন চলোৱা নন্দীপ্ৰাম নগৰ। ৰামচন্দ্ৰৰ মাতৃ কৌশল্যা কুশলৰ

জীয়াৰী। দক্ষিণ কুশলৰ নাম হৈছে কুশৱতী। কোশলৰ পশ্চিমৰ গোমতী নদীৰ আন এটা নাম বশিষ্ঠ মুনিৰ বাসস্থান বাবেই বশিষ্ঠী। গোমতী নৈৰ পাৰতে বিখ্যাত নৈমিষাৰণ্য গংগা আৰু গোমতীৰ সংগমস্থল বৰ্তমানৰ জৌনপুৰ জিলাত ই অৱস্থিত। ৰামৰ পুত্ৰ কুশই কুশৱতীত আৰু লৰাই উত্তৰ কোশলৰ শ্ৰাৱস্তিত ৰাজত্ব কৰাৰ কথা ৰঘুবংশৰ পৰা (১০৭.১৭) জনা যায়। বৰ্তমানৰ গুণ্ড জিলাই হৈছে শ্ৰাৱস্তি ৰামৰ পূৰ্বপুৰুষ শ্ৰাৱস্তকে এই নগৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল। এই জৌন জিলাৰ মাজেৰে বৈ যোৱা বৰ্তমানৰ ইৰাবতী নৈয়েই পূৰ্বৰ ৰাণ্ঠী নৈ। বুদ্ধৰ জন্মস্থান কপিলাবস্ত এই নৈৰ কিছু নিলগৰ ‘নাগৰনাম’ৰ ঠাইখন বুলি জেনেৰেল কানিংহামে ক’ব খোজে।

বৰ্তমানৰ মধ্যবিহাৰত আছিল এসময়ৰ বিশাল ৰজাই পতা বৈশালী ৰাজ্য। তাৰেই ৰাজধানী পাটলিপুত্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ এখন প্ৰখ্যাত নগৰ তথা জনপদ। ইয়াৰেই দক্ষিণাংশৰ পবিত্ৰ নদী ফল্গু বা মহানদীৰ পাৰত আছে গয়া- য’ত এজোপা বটবৃক্ষৰ তলত গৌতমৰ জ্ঞানপ্ৰাপ্তি হৈছিল আৰু বৌদ্ধধৰ্ম নামে গহজোপাক জনা গৈছিল। অসুৰ ৰজা গয়ৰ পৰা নগৰখনৰ নাম গয়া হৈছে। মৃতকৰ পিণ্ডদানৰ বাবে তীৰ্থস্থান গয়া প্ৰখ্যাত। তাত থকা সুৰুজকুণ্ড, ফল্গুতীৰ্থ, গয়াশিৱ মন্দিৰ, প্ৰেতজ্ঞ পাহাৰ, ব্ৰহ্মকুণ্ড, ৰামকুণ্ড, ব্ৰহ্মযোনি নামৰ পবিত্ৰ শৈলচূড়া, ৰামগয়া, বুদ্ধৰ অৰণ্য, মতঙ্গৰ আশ্ৰম, পুষ্কৰিণী, অমৰ বটবৃক্ষ (যাৰ ভগ্নাৱশেষ এতিয়াও আছে) বিখ্যাত।

মগধৰ অন্যতম ঠাই হৈছে বিহাৰ বা বেহাৰ। হিউৱেনচাঙে সংস্কৃত অধ্যয়ন কৰা ‘ৰাজগিৰিৰ সাতমাইল’ ৰূপে পৰিচিত ঠাইতেই আছিল প্ৰসিদ্ধ নালান্দা। সেইদৰে গংগাৰ উত্তৰপাৰৰ বৈশালীৰ উত্তৰ-পূৰ্বত অৱস্থিত মিথিলা, নেপালৰ জনকপুৰ আৰু সীতাৰ জন্মস্থান সীতামাৰ্হি। বিদেহৰ অন্তৰ্গত এই সীতামাৰ্হি, য’ত সীতাক নাঙলৰ সীৰলুত পোৱা গৈছিল। বিদ্যান মহলে অঞ্চলটোক মিথিলা বুলি জানে। পূববিহাৰৰ কুশি নৈয়ে বিধৌত কৰা অঞ্চলটো হ’ল কৌশিকী- তাৰ পূবলৈ উত্তৰ বংগৰ পুণ্ডৰ বা গৌড়। ‘পৌন্দ্ৰ’ৰ অৰ্থ কুহিয়াৰ, অৰ্থাৎ গুড় অধিক উৎপাদন হয় বাবে দেশখনৰ নাম গৌড়।

উল্লেখযোগ্য যে সেই কৌশিকীৰে অংগ আছিল ৰাজধানী - যি অংগৰাজ লোমপাদৰ পৰৱৰ্তীকালত দুৰ্যোধনে কৰ্ণক দান কৰিছিল। গৌড় দেশৰ সীমা পূবৰ কৰতৈয়াৰ পূবৰ দেশখনেই বৰ্তমান অসমৰ প্ৰাচীন নাম কামৰূপ আৰু ৰাজধানী প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ। অশ্বক্ৰান্ত আৰু কামাখ্যা মন্দিৰ হিচাপে

তেতিয়াৰ দিনতে প্ৰখ্যাত। কামৰূপৰ আন এক নগৰ বংপুৰ, যি ভগদত্তৰ গ্ৰামাঞ্চলৰ গৃহ বুলি জনা যায়। বংপুৰৰ দক্ষিণত শিৱসাগৰত থকাৰ দৰে সুন্দৰ পুখুৰীৰে জয়পুৰৰ ধ্বংসাৱশেষ। শিৱসাগৰৰ অসমৰ পুৰণি ৰাজধানী সুৰক্ষিত নগৰৰূপে পৰিচিত গড়গাঁও। দ্বাদশ শতিকাত ধৰ্মপালে নিৰ্মাণ কৰা অমসত বাহিৰৰ দিমলাৰ দক্ষিণৰ ধৰ্মপুৰ। সেইদৰে পালবংশৰ পতনৰ পিছত নীলধ্বজে প্ৰতিষ্ঠা কৰা কমতাপুৰ - কামৰূপৰ এটা সময়ৰ ৰাজধানী। অসমৰ দক্ষিণে আছে ছিলেট (শ্ৰীহট্ট) আৰু কাছাৰ (কচ্ছহাৰ) জিলা। কছাৰী ৰজাসকলে নিজকে মহাভাৰতৰ ঘটোৎকচৰ বংশধৰ বুলি দাবী কৰে যদিও ঘটোৎকচৰ মাতৃ হিড়িম্বাই গংগাৰ পাৰৰ বাৰ্ণৱতত বাস কৰালৈ চাই কাছাবেই ঘটোৎকচৰ বাসস্থান বুলি ভবাৰ সন্দেহৰ অৱকাশ নোহোৱা নহয়। সেইদৰে মণিপুৰৰ ৰাজকন্যা চিত্ৰাংগদাৰ লগত মধ্যমপাণ্ডৱ অৰ্জুনৰ বিবাহ আৰু তেওঁলোকৰ পুত্ৰ ব্ৰহ্মবাহনৰ বাসস্থানে বৰ্তমানৰ মণিপুৰ সম্পৰ্কেও সন্দেহৰ অৱকাশ ৰৈ যায় যদিও আনন্দৰামে মহাভাৰতৰ মণিপুৰ বুলি কাছাৰৰ সমীপৰ ৰাজ্যখনকে বুজাইছে। আনহাতে ত্ৰিপুৰাৰ (তিপ্পেৰা) পশ্চিমফালে বৰ্তমান বাংলাদেশ যাক পূৰ্বতে 'বাঙ্গাল' বোলা হৈছিল- য'ত পদ্মা (গংগা), ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু মেঘনাৰ মিলন হৈছে। কলিকতাৰ মানুহে পূৰ্ববংগৰ মানুহৰ উপনাম হিচাপে 'বাংগাল' শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰে। 'বংগ' শব্দৰ অৰ্থ 'টিন'। সুদীৰ্ঘ উপকূলীয় পথেৰে অতি প্ৰাচীন কালৰ পৰাই বাণিজ্যৰ কেন্দ্ৰ আছিল এই বংগ। সুশ্ৰুতেও বংগক টিনৰ ব্যৱসায়ৰ স্থান আখ্যা দিছে। দক্ষিণ-পূৰ্ব এচিয়াৰ বিশেষকৈ ম্যানমাৰৰ মাজেদি ভাৰতলৈ টিনৰ আমদানী হৈছিল।

যি কি নহওক, ইয়াৰ পিছত আনন্দৰামে দক্ষিণলৈ গৈ অদ্ৰা বা উৎকল বা উৰিষ্যাৰ কথা কৈছে। এই উৎকলতে বালেশ্বৰ, কটক, ভুৱনেশ্বৰ আৰু উদয়গিৰি নগৰ। 'পুৰী' নামটো ক্ষুদ্ৰ পুৰাণৰ বাহিৰে আন শাস্ত্ৰত নথকালৈ চাই পুৰী নাম অৰ্বাচীন বুলি ঠাৱৰ কৰিব পাৰি। পুৰী বা অদ্ৰাৰ দক্ষিণে কলিংগ — ৰাজধানী ৰাজমুদ্ৰি। কলিংগৰ দক্ষিণে অন্ধ্ৰ — ৰাজধানী অন্ধ্ৰনগৰ। কৃষ্ণৰ পৰা দক্ষিণৰ পেন্নাৰ নৈলৈকে আদিবাসী বা দক্ষিণৰ যৱনৰ বসতিস্থল। তাৰো দক্ষিণে কাবেৰী নৈলৈকে দ্ৰাৱিড় অঞ্চল - ৰাজধানী কাঞ্চিপুৰ। সেইদৰে কাবেৰীৰ পৰা কন্যাকুমাৰীলৈকে পাণ্ড্যৰাজ্য; আৰু বৰ্তমানৰ কৰ্ণাটকৰ দক্ষিণ-পূবত চোল ৰাজ্য। পাণ্ড্য আৰু চোলৰ ৰজাই যুধিষ্ঠিৰক চন্দন-কাঠ মণি-মুকুতাৰে সন্মান জনাইছিল। এই ৰাজ্য দুখনৰ পশ্চিমে

চেৰা অৰ্থাৎ কেৰেলা। তমসা আৰু মূৰলা ইয়াৰ প্ৰধান নৈ। চোলৰ উত্তৰফালে নাসিক্য ৰাজধানী নাসিক। এই ৰাজ্যখনক ৰাক্ষস বুলি কিছুমান পুথিত উল্লেখ কৰা হৈছে। সেইদৰে নাসিক্যৰ উত্তৰ-পূবত বিদৰ্ভ, বিদৰ্ভৰ উত্তৰ-পূবত তিলিংগা (বৰ্তমানৰ টেলিংগানা বা তেলেণ্ডা) ৰাজ্য — ৰাজধানী হান্সনকুণ্ডা। ৰামায়ণৰ এয়াই দণ্ডকাৰণ্য অৰণ্যচল আৰু ওচৰত কিস্কিন্ধ্যাৰ অৱস্থান।

আলোচনাটোৰ শেষত ২৭৯ টা ভৌগোলিক নামৰ পৰিভাষাৰ উল্লেখ আনন্দৰামৰ সুগভীৰ জিজ্ঞাসু মনৰ পৰিচয় বহন কৰে। ঊনবিংশ শতিকাত পুথি-পত্ৰ, মেপ-আটলাচ, তথ্য, প্ৰমাণ আদিৰ সীমাৱদ্ধতাৰ মাজেদি তেওঁৰ যি চিন্তা আৰু বিশ্লেষণৰ পৰিপক্বতা প্ৰকাশ পাইছে, সেয়া অপূৰ্ব আৰু চমকাৰ।।

(অসম প্ৰকাশন পৰিষদে ১৯৭১ খ্ৰীষ্টাব্দত প্ৰকাশ কৰা 'Ancient Geography of India' পণ্ডিতপ্ৰবৰ আনন্দৰাম বৰুৱাৰ এক অসামান্য আলোকসম্বাদী বিশ্লেষণ — যত সুপ্ৰাচীন ভাৰতবৰ্ষৰ ভৌগোলিক বৃত্তান্তই প্ৰমাণিক ৰূপত ইতিহাস হিচাপে স্থান পাইছে। ইতিমধ্যে আন এগৰাকী ভূগোলবিদ মহম্মদ তাহেৰ ডাঙৰীয়াই কৰা গ্ৰন্থখনৰ অসমীয়া অনুবাদ গ্ৰন্থাকাৰে ওলাইছে। লিখাটো যুগুত কৰোঁতে পুথিখনৰ সহায় লোৱা হৈছে।)

(কলিকতাৰ এছিয়াটিক চ'চাইটিয়ে উত্তৰ গুৱাহাটীস্থিত আনন্দৰাম বৰুৱা ভাষা-কলা-সংস্কৃতি প্ৰতিষ্ঠানৰ সহযোগত আয়োজন কৰা "Anundaram Barooah's contribution and its relevance at present" শীৰ্ষক ৰাষ্ট্ৰীয় আলোচনা চক্ৰত সমল ব্যক্তি হিচাপে উপস্থাপিত বক্তৃতা, ২২-২৩ নবেম্বৰ, ২০১৮ গুৱাহাটী)।

কুৰুক্ষেত্ৰৰ যুদ্ধত দ্ৰুপদ আৰু তেওঁৰ
পুত্ৰসকলৰ পৰাজয়ৰ পিছত দক্ষিণ পাঞ্চাল
হস্তিনাপুৰৰ সৈতে চামিল হৈছিল আৰু তাৰ
কেইপুৰুষমান পিছতেই হস্তিনাপুৰ গংগাই গ্ৰাস
কৰাৰ পিছত ৰাজধানী কৌশাম্বীলৈ স্থানান্তৰিত
কৰা হৈছিল।

যুৰশক্তিৱেই অনাগত ভৱিষ্যতৰ চালিকা শক্তি। স্বৰূপতেই হওক বা গতি-প্ৰকৃতিতেই হওক, মৌলিকভাৱেই ভিন্ন ৰূপত উদ্ভাসিত হ'ব ভৱিষ্যৎ। অনাগত ভৱিষ্যতৰ এনে সম্ভাৱনাৰ প্ৰতি প্ৰবুদ্ধ যুৱ-মানস সজাগ আৰু সক্ৰিয়; সেই মানসৰো নেপথ্যত আছে গভীৰ সন্ধানী দৃষ্টি। যুৱ-অস্থিৰতাৰ আছে অৰ্থ; আছে সুগভীৰ তাৎপৰ্য। যুৱ আশা-আকাঙক্ষা দৰাচলতে নৱ স্বপ্ন, নৱ উপলব্ধিৰ আহুন মাত্ৰ; সঁহাৰিও হ'ব লাগিব যথোপযুক্ত, গভীৰতম বোধসম্পন্ন।

শিক্ষাৰ প্ৰকৃত অভিনিৱেশ হ’ল যুৱশক্তি; যুৱশক্তিৰো যথার্থ তন্ময়তা শিক্ষাৰ প্ৰতিয়েই, লক্ষ্যও শিক্ষাই। শিক্ষাৰ দীপ্ত শিখাৰ আলোকৰ মাজতেই জীৱন ধাৰণ কৰে যুৱশক্তিয়ে; জীৱনে সন্ধান পায় স্বচ্ছন্দ গতিৰ সামৰ্থ্য, সুবিন্যস্ত সুসংহত শক্তিৰ। সেই আলোকেই নিৰূপিত কৰে জীৱনৰ লক্ষ্য আৰু সাধনাৰ ক্ষেত্ৰ। জীৱনৰ সত্য, মূল্য আৰু সাৰ্থকতাও নিয়ন্ত্ৰণ কৰে সেই আলোকেই। যুৱ-হৃদয়ত এই আলোক বস্তুি প্ৰজ্জ্বলিত কৰি ৰখাই জানো শিক্ষাৰো নিৰৱচ্ছিন্ন মুখ্য লক্ষ্য নহয়?

পৰীক্ষা-পাঠ্যক্ৰমৰ সন্ধীৰ্ণ পৰিধিৰ মাজত বন্দী আজি যুৱশক্তি; সেই মানসৰ সন্ধানী দৃষ্টিয়ে বিচাৰে বন্দী আত্মাৰ মুক্তি। যেতিয়া আমি যুৱ-কল্যাণৰ কথা কওঁ; চিন্তা কৰোঁ গভীৰভাৱে; দুৰ্ভাগ্যজনকভাৱে তেতিয়াই আমি উত্থাপন কৰোঁ পাঠ্যক্ৰম বহিৰ্ভূত এলানি কাৰ্যসূচীৰ প্ৰসঙ্গ। পাঠ্যক্ৰম বহিৰ্ভূত কাৰ্যসূচীয়েই জানো যুৱ-কল্যাণৰ সমগ্ৰ? যুৱ-আত্মপ্ৰহা, যুৱ-স্বপ্নৰ যথা-সৰ্বস্ব? শ্ৰেণী-কোঠাৰ ভিতৰত কল্লোলিত বজ্জুতাৰ সৈতে, পৰীক্ষাৰ পাকচক্ৰৰ সৈতে যুৱ-আনন্দ, যুৱ-কল্যাণ সংপৃক্ত নিবিড়ভাৱে। উপযুক্তভাৱে সেই কথা কৰো জানো উপলব্ধি? পাঠ্যক্ৰম, পৰীক্ষা, শৈক্ষিক কাৰ্যসূচীসমূহ কিন্তু অব্যাহত থাকে একেদৰেই—নিৰন্তৰ প্ৰবহমান বৈচিত্ৰ্যহীনভাৱে; অথচ শিক্ষা-ক্ষেত্ৰৰ বহিৰঙ্গত যুৱশক্তিৰ বাবে আমি নিৰ্ধাৰণ কৰোঁ কেতবোৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য। যুৱশক্তিye যেতিয়া সঁহাৰি নজনায় তেনে প্ৰয়াসৰ প্ৰতি, তেতিয়া আমি হঠচকিত হওঁ; হৈ পৰোঁ হতাশ। বিস্ময়ায়িত।

পাঠ্যক্রম আৰু পাঠ্যক্ৰম বহিৰ্ভূতৰ ধাৰণা দৰাচলতে মনে
গঢ়ি লোৱা কৃত্ৰিম বিভাজন মাত্ৰ, সহজ জীৱনৰ গতিশীল

দিগন্ত বিশ্ব শর্মা

সমৃদ্ধ অতীতৰ পৰিধি অতিক্ৰমি সন্ধানী মানৱৰ দৃষ্টি
 প্ৰসাৰিত আজি সমৃদ্ধতৰ ভৱিষ্যতৰ প্ৰতি। সমৃদ্ধ অতীতৰ বহু
 উষা পাৰ হৈ আমি অভিযাত্ৰী, লক্ষ্য আমাৰ ভৱিষ্যতৰ
 মধ্যাহ্নদীপ্তি। এয়া এক যুগসন্ধি। অনাগত দিনৰ প্ৰগতিৰ নব্য
 যুগৰ শীৰ্ষবিন্দুত উপনীত হৈছোঁ আমি। নৱতৰ, বৃহত্তৰ সমন্বয়-
 সাধন সেয়ে হৈ পৰিছে অপৰিহাৰ্য চৰ্ত আজি। শতাব্দী পূৰ্বে
 এই বাণী অনুৰণিত হৈছিল শ্ৰীঅৰবিন্দৰ *Essays On The
 Gita* ত এনেদৰে— *we of the coming day stand at
 the head of a new age of development which
 must lead to such a new and large synthesis...
 we do not belong to the past dawns, but to the
 noons of the future...*

বৰ্তমানৰ যুগ নৱজন্মসম্ভাৱনাৰ যন্ত্ৰণাৰে পূৰ্ণ; চিন্তা আৰু কাৰ্যৰ যিসমূহ ৰূপৰ মাজত কাৰ্যকাৰিতাৰ বিশেষ শক্তি বা স্থায়িত্বৰ গুঢ় গুণ বিদ্যমান, সেইসমূহ চৰমপৰীক্ষাধীন; সেইসমূহক দিয়া হৈছে পুনৰ্জন্মৰ সুযোগ। দিব্য জীৱনৰ দ্ৰষ্টা শ্ৰীঅৰবিন্দৰ দিব্য দৰ্শনত সেই সত্য ভাস্কৰ হৈ উঠিছিল সেই তাহানিতে, অসামান্য গ্ৰন্থ *The Synthesis of Yoga* ত লিখিছিল— *we are in an age, full of the throes of travail, when all*

প্ৰয়োজন অনুসৰি আনকি পৰিৱৰ্তন কৰিবলৈ এৰি দিব লাগে বুলিও আগবঢ়োৱা হয় যুক্তি। তথ্যৰ অভূতপূৰ্ব বিস্ফোৰণে শিক্ষাক অতি সম্প্ৰতি পৰিণত কৰিছে জীৱনব্যাপী কাৰ্যসূচী। অনুসন্ধানৰ প্ৰকৃতি হৈ উঠিছে অসামান্যভাৱে গভীৰ, ব্যাপক আৰু সৰ্বব্যাপ্ত। শিক্ষালৈ আহিছে নতুন ধ্যান আৰু ধাৰণা। যুগপৎ সামগ্ৰিকতা আৰু বিশেষীকৰণ উভয়েই হৈ পৰিছে প্ৰয়োজনীয়। ব্যক্তি ৰুচি-অভিৰুচিৰ তৃপ্তি সাধনৰ বাবেও বৈচিত্ৰ্যই পাব লাগিব পৰিপূৰ্ণ মৰ্যাদা। আধুনিক মানৱ সম্প্ৰতি পূৰ্বাপেক্ষা অধিক জটিল ৰূপত চিকাৰ হ'বলৈ ধৰিছে মনস্তাত্ত্বিক বিড়ম্বনাৰ। মনস্তাত্ত্বিক বিড়ম্বনাৰ ক্ৰমবৰ্ধমান প্ৰৱণতাই শিক্ষাত সংযোজন কৰিছে নতুন মাত্ৰা; যাৰ ব্যাখ্যা অথবা সংজ্ঞা এতিয়াও হৈ উঠা নাই স্পষ্ট, বিতং অনুসন্ধানৰ কথা কোৱাই বাহুল্য।

প্ৰসাৰিত উদাৰ দৃষ্টিৰে সমসাময়িক যুৱশক্তি সমন্বয় প্ৰয়াসী। অতীত শতকৰ জিজ্ঞাসাৰ স্বৰচিত সন্ধীৰ্ণ সীমাৰ মাজত বিজ্ঞানৰ সন্ধানী দৃষ্টি আজি আৰু নহয় বন্দী। অতীন্দ্ৰিয় সত্যানুসন্ধানৰ প্ৰতি বিজ্ঞানৰ উদাৰ অশ্বেষী সম্প্ৰতি নহয় সংশয়ী। প্ৰযুক্তিয়ে প্ৰমূল্যক আজি আৰু নকৰে উপেক্ষা। নীতি আৰু কলাৰ মাজতো নাই আৰু তেনে কোনো বাদ-বিসম্বাদ। পৰস্পৰক সাবটি ধৰি, আঁকোৱালি লৈ মহাসংগমৰ দিশলৈ দ্ৰুতগতিত ধাবিত জ্ঞান আৰু সংস্কৃতি; কাৰণ, বৃহত্তৰ, নৱতৰ সমন্বয়-সাধন অপৰিহাৰ্য চৰ্ত আজি। উদীয়মান সমন্বয়ী প্ৰৱণতাসমূহৰ প্ৰতি শিক্ষায়ো সেয়ে দিব লাগিব পূৰ্ণ সঁহাৰি।

ভাৰতআত্মা বিবেকানন্দই কৈছিল— *বহিঃজগতক জয় কৰাৰ কৌশল ভাৰতবৰ্ষই শিকিব লাগিব ইউৰোপৰ পৰা, অন্তৰ জগতক জয় কৰাৰ কৌশল ইউৰোপে শিকিব লাগিব ভাৰতৰ পৰা। ভাৰতীয় আৰু ইউৰোপীয় বুলি তেতিয়া আৰু পৃথক একো নাথাকিব। থাকিব এটা আদৰ্শ মানৱ জাতি— যি জাতিয়ে বহিঃজগত আৰু অন্তঃজগত উভয়কে জয় কৰিছে। মানৱ মহিমাৰ এটা দিশ আমি বিকশিত কৰিছোঁ, তেওঁলোকে কৰিছে অন্য এটা দিশ। প্ৰয়োজন উভয়ৰ সন্মিলন। ...* শতিকাপূৰ্বেই প্ৰধ্বনিত হোৱা বিবেকানন্দৰ এই অমৰ বাণী শিক্ষাৰ নৱ দৰ্শনত উজলি উঠিছে পুনৰ আকৌ এবাৰ।

মানৱতাবাদীৰ প্ৰসাৰিত চেতনাই যিদৰে আমাক দিয়ে সন্ধানী দৃষ্টি, তেনেদৰে বিচাৰোঁ আমি প্ৰযুক্তিবিদৰ দক্ষতাৰ দীপ্তি। নীতিবাদীৰ শৃংখলাবদ্ধ সঙ্কল্প শক্তিৰ সাধনা যেনেদৰে হ'ব লাগিব শিক্ষাৰ অন্তৰ্ভুক্ত; কলাকাৰৰ পৰিশোধিত কল্পনাও আমাৰ বাবে অপৰিহাৰ্য। বিজ্ঞানীৰ সতৰ্ক, সংশয়ী, মনোযোগী

জ্ঞানে যিদৰে আমাক দিয়ে সত্যৰ সন্ধান; অধ্যাত্মবাদীৰ মহৎদৃষ্টি, প্ৰজ্ঞা তথা ক্ৰমবিকাশশীল পূৰ্ণতা অবিহনে অশ্বেষী মানৱৰ অখণ্ড সত্যৰ সাধনা হৈ ৰ'ব অসম্পূৰ্ণ। নৱ বিশ্বৰ বাবে নৱ মানৱ নিৰ্মাণৰ ধাৰণা শিক্ষা ব্যৱস্থাত হ'ব লাগিব সৰ্বব্যাপ্ত; হ'ব লাগিব আৰু অধিক স্পষ্ট।

অন্য কেতবোৰ শক্তিমান বৈপ্লৱিক প্ৰৱণতাই শিক্ষা জগতলৈ আনিছে ব্যাপক আলোড়ন; সাম্প্ৰতিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ গৰ্বস্তম্ভ পাঠ্যক্ৰম, বক্তৃতা আৰু পৰীক্ষা পদ্ধতিৰ প্ৰতি সৃষ্টি কৰিছে প্ৰবল প্ৰত্যাহ্বান। পাঠ্যক্ৰম নিৰ্বাচন, অধ্যয়নৰ অগ্ৰগতিৰ মূল্যায়ন শিক্ষাৰ্থীৰ আপোন মৌল অধিকাৰ বুলি গণ্য কৰিছে আধুনিক শিক্ষাৰ নৱ আদৰ্শই। শিক্ষক নিৰ্বাচনৰ অধিকাৰো আনকি ন্যস্ত কৰিব বিচৰা হৈছে স্বয়ং শিক্ষাৰ্থীৰ হাততেই। উদীয়মান এনে প্ৰৱণতাসমূহে ব্যক্তিগত প্ৰভেদ নিৰ্ণয়ত আৰোপ কৰিছে যথার্থ গুৰুত্ব। মনস্তাত্ত্বিক আচৰণ, অধ্যয়নৰ উপাদান অথবা কৃতিত্ব বিচাৰৰ মাপকাঠীৰো পৰিৱৰ্তন সেয়ে হৈ পৰিছে অপৰিহাৰ্য। শিক্ষাৰ্থী মনস্তাত্ত্বিক প্ৰগতিৰ অনুৰূপ নুন পাঠ্যক্ৰমৰ বাবেও দাবী উঠিছে সৰ্বত্ৰ।

একাগ্ৰতা আৰু ইচ্ছা-শক্তিৰ ওপৰত শিক্ষাৰ্থীয়ে যেতিয়া পাব পূৰ্ণ অধিকাৰ, তেতিয়াহে সেই দীপ্তিত আলোকিত প্ৰাণ মনে পাব সংহত শক্তি আৰু স্বচ্ছন্দ গতিৰ সামৰ্থ্য, তথা আহৰণো তেতিয়া আনকি হৈ উঠিব সহজসাধ্য। একাগ্ৰতা আৰু অপ্ৰতিৰোধ্য ইচ্ছা-শক্তিৰ জাগৰণ নৱ শিক্ষা পদ্ধতিৰ সেয়ে হৈ পৰিছে গুৰুত্বপূৰ্ণ অংগ। সত্যৰ তাৎপৰ্য সন্ধানৰ প্ৰতি আত্মপূৰ্ণ শিক্ষা-সন্ধানীৰ আজি মুখ্য সাধনা। সৰ্ব-সমন্বয়ীবোধৰ আলোকত মৌল চিন্তাৰ প্ৰতিও ক্ৰমশঃ বাঢ়িছে উৎসাহ আৰু উদ্দীপনা। আত্মানুসন্ধান আৰু সৰ্ব-বিষয়ৰ সত্য অন্বেষণৰ ব্যাকুলতা উদীয়মান শিক্ষা-দৰ্শনৰ নিগূঢ় প্ৰেৰণা। পৃথিৱীৰ প্ৰগতিত ব্যক্তিবোৰে যে ভূমিকা আছে, সেই সত্যও মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিছে সত্য-সন্ধানীয়ে। অতীতৰ পৰ্যালোচনা আৰু ভৱিষ্যতৰ উন্মেষ; ব্যক্তিগত আৰু মানৱতাৰ সমষ্টিগত বিকাশ; যুগপৎ অধ্য, কৰ্ম-অভিজ্ঞতা আৰু বৃত্তিৰ উন্মেষ আদি বিষয়কো সেয়ে নৱ শিক্ষাই গুৰুত্ব দিছে পূৰ্ণ মহমাৰে।

আদিম জৈৱ সংস্কাৰৰ ক্ষুদ্ৰতাৰ মাজত জীৱননিৰ্বাহৰ অৰ্থহীন পুনৰাবৃত্তি অথবা লক্ষ্যহীন যাত্ৰাপথত মৃত্যুও নহয় জীৱনৰ মহাসত্য। জীৱনৰ অৰ্থ আছে; আছে লক্ষ্য আৰু তাৎপৰ্য। শৰীৰৰ দাবী, প্ৰাণৰ বাসনা, মনৰ কল্পনাবিলাসৰ

সুমন্ত চলিহা

ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞানৰ পৰস্পৰ সম্বন্ধ অথবা পাৰস্পৰিক অসামঞ্জস্য সম্বন্ধে বিভিন্ন সময়ত মনীষীসকলে যিমানবোৰ উক্তি কৰি থৈ গৈছে, সিবিোৰৰ ভিতৰত সবাতোকৈ প্ৰসিদ্ধ উক্তিটো আছিল এলবাৰ্ট আইনষ্টাইনৰ। এই মহাবিজ্ঞানীজনাই কৈছিল যে ধৰ্মক বাদ দি বিজ্ঞান চলংশক্তিহীন আৰু বিজ্ঞান অবিহনে ধৰ্ম অন্ধ (Science without religion is lame and religion without science is blind)। মোৰ বোধেৰে ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞানৰ সহঃসম্বন্ধ ব্যাখ্যা কৰাৰ দিশত এই উক্তি আজিও উপমাবিহীন হৈ বৈছে। এইখিনিতে উল্লেখযোগ্য যে ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞানৰ তুলনামূলক অধ্যয়নৰ বিষয়টোৱে সমগ্ৰ বিশ্ববাসীক একবিংশ শতিকাৰ দিনবিলাকতো চিন্তাৰ ন ন খোৰাক যোগাই আহিছে। কেৱল মাৰ্কিন যুক্তৰাষ্ট্ৰতে এই বিশেষ বিষয়টোক লৈ বছৰি সহস্ৰাধিক গ্ৰন্থ প্ৰকাশ হৈ আছে। তাতোকৈও চিন্তনীয় কথা এইটোহে যে এনে কিতাপৰ সংখ্যা বছৰৰ পাছত বছৰ বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে। কিন্তু তাৰ বিপৰীতে আধ্যাত্মিকতাৰ পীঠস্থান হিচাপে পৰিচিত দেশ ভাৰতত পূৰ্বোক্ত বিষয়টোৰ সন্দৰ্ভত আলোচনা-বিলোচনা অতিশয় সীমিত হৈ ৰোৱা যেন দেখা গৈছে। আমাৰ অসম ৰাজ্য তথা অসমীয়া মানুহৰ বেলিকা এই বিষয়টোৰ প্ৰতি আগ্ৰহ তাতোকৈও কম। ইয়াত ধৰ্ম বুলি ক'লে সাধাৰণতে মানুহে ধৰ্মীয় সম্প্ৰদায়সমূহৰ কথাহে বুজে বুলি অনুমান হয়। সেয়ে ধৰ্মক আফিঙৰ সৈতে তুলনা কৰাৰ প্ৰৱণতাটোও ইয়াৰ বৌদ্ধিক মহলত সততে পৰিলক্ষিত হৈ আহিছে। অৱশ্যে তাৰ মাজতে পণ্ডিত ৰাধানাথ ফুকনে অসমত এই বিষয়ৰ চিন্তা-চৰ্চাক এক বিশেষ উচ্চতালৈ লৈ যোৱাৰ কথা অনস্বীকাৰ্য। তাৎপৰ্যপূৰ্ণভাৱে ৰাধানাথ ফুকনেই আছিল বিজ্ঞান বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ উপাধি লাভ কৰা অসমৰ প্ৰথমগৰাকী ব্যক্তি। তেখেতৰ দ্বাৰা প্ৰণীত 'বিজ্ঞানৰ সিপাৰে' নামৰ গ্ৰন্থখনৰ কথা বিশেষভাৱে

প্ৰণিধানযোগ্য। এই কিতাপখনৰ নামটোতেই এনে এটা ইংগিত সোমাই আছে যে বিজ্ঞান অথবা বৈজ্ঞানিক তত্ত্বসমূহেই এই অনুভৱসাধ্য জগৎখনৰ সৰ্বশেষ সত্য নহয়। অৰ্থাৎ বিজ্ঞানৰ অতিৰিক্তভাৱে আন এক চিন্তা-পদ্ধতি অৱলম্বন কৰাটো মানুহৰ বাবে অপৰিহাৰ্য। এনেবিলাক উক্তি স্বাভাৱিকতে অতিশয় বিতৰ্কমূলক। কিন্তু সেয়ে হ'লেও এনে বিতৰ্ক আদৰণীয় হ'ব পাৰে, যদিহে তাত অংশগ্ৰহণ কৰা লোকসকলৰ মনত পৰমতসহিষ্ণুতাৰ অভাৱ নঘটে। বৌদ্ধিক বিতৰ্কক আমি সদায়েই আদৰণি জনাই আহিছোঁ। কিয়নো এনে বিতৰ্কৰ পৰাই নতুন নতুন চিন্তা-সূত্ৰৰ সন্ধান লাভ কৰাটো মানুহৰ পক্ষে সম্ভৱ হৈ আহিছে।

সাম্প্ৰতিক কালত ঘটা বিজ্ঞানৰ অভাৱনীয় অগ্ৰগতিয়ে ধৰ্ম নামৰ চিন্তা-পদ্ধতিটোক ক্ৰমশঃ অপ্ৰাসংগিক কৰি তোলা বুলি অনেকে বিশ্বাস কৰে। এচাম মানুহে এনে ধাৰণাও পোষণ কৰে যে বিজ্ঞানৰ বলতহে এদিন নহয় এদিন জীৱন আৰু জগৎ সম্বন্ধীয় সৰ্বশেষ ৰহস্য উদ্‌ঘাটন কৰাটো সম্ভৱ হৈ উঠিব। এইখিনিলৈকে আমাৰ আপত্তি কৰিব লগা বিশেষ নাই। কিন্তু যেতিয়া এচাম চিন্তাশীল ব্যক্তিয়ে ঘোষণা কৰে যে এই পৰিদৃশ্যমান জগৎখনৰ অস্তিত্বৰ নেপথ্যত একো ৰহস্যই নাই, আমাৰ দৃষ্টিত তেনে উক্তি হৈ উঠে চূড়ান্তভাৱে একদেশদৰ্শী। কোৱা বাহুল্য, এক পৰম ৰহস্যৰ উপলব্ধি কৰাৰ সামৰ্থ্য প্ৰাণীকুলৰ ভিতৰত একমাত্ৰ মানুহৰহে আছে। যিকেইটা লক্ষণৰ জৰিয়তে মানুহ আৰু অন্যান্য প্ৰাণীৰ মাজত এক স্পষ্ট সীমাৰেখা অংকিত হৈছে, তাৰ ভিতৰত পূৰ্বোক্ত ৰহস্যানুভূতিও অন্যতম। প্ৰকৃততে এই ৰহস্যৰ অনুভূতিয়েই সমস্ত বৈজ্ঞানিক ক্ৰিয়া-কলাপৰ মুখ্য কাৰক। এতিয়া যদি এই ৰহস্যকে অস্বীকাৰ কৰা হয়, তেনেহ'লে তাৰ পৰিণতি মানৱ জাতিৰ পক্ষে শুভ হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰিনে? অৱশ্যে এটা কথাত সন্দেহৰ অৱকাশ নাই যে এই ৰহস্য সন্দৰ্ভত বৈজ্ঞানিক আৰু ধৰ্মীয় চিন্তা-পদ্ধতিত এক মৌলিক পাৰ্থক্য বিদ্যমান। বিজ্ঞান নামেৰে পৰিচিত চিন্তা-পদ্ধতিত ৰহস্যৰ স্বৰূপ অন্বেষণতকৈ তেনে একোটা ৰহস্যৰ বাস্তৱিক অথবা দৃশ্যমান ৰূপটোৰ গুৰুত্ব শতগুণে অধিক। আন কথাত ক'বলৈ হ'লে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত কাৰণতকৈ কাৰ্যৰ মহত্ব বেছি। তাৰ বিপৰীতে ধৰ্মীয় চিন্তা-পদ্ধতিক কাৰ্যতকৈ কাৰণৰ ধাৰণাই অধিক প্ৰভাৱিত কৰা দেখা যায়। দৃষ্টিভংগীৰ এই মৌলিক প্ৰভেদৰ ফলতে ধৰ্মীয় আৰু বৈজ্ঞানিক চিন্তাধাৰাৰ দুই স্পষ্ট বৈশিষ্ট্যই গঢ় লৈ উঠাটোও মন কৰিবলগীয়া। বিজ্ঞানৰ প্ৰতিটো পদক্ষেপ

সম্বন্ধে জটিল তাত্ত্বিক বিষয়সমূহৰ কথা চিন্তা কৰিবলৈ আৰু তেনে চিন্তাৰ আধাৰত একোটা সিদ্ধান্তৰ নিৰ্গমন কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰে অথবা সামৰ্থ্য অৰ্জন কৰে, সাধাৰণ লোকসকলৰ দৃষ্টিত এনে চিন্তাশীল মানুহ একোজন হৈ উঠে অসাধাৰণ। কালক্ৰমত এনে অসাধাৰণ লোকসকলেই ‘দাৰ্শনিক’ অভিধা লাভ কৰে। লক্ষণীয়ভাৱে ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞান, এই উভয় চিন্তা-পদ্ধতিতে যুগ যুগ ধৰি অনেক দাৰ্শনিকে কিছুমান জটিল প্ৰশ্নৰ উত্তৰ-অন্বেষণত নিজকে বত কৰি ৰাখিছে।

আমি এই পৰ্যন্ত ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞান ৰূপে পৰিচিত মানুহৰ মূল চিন্তা-পদ্ধতি দুটাৰ বৈসাদৃশ্য তথা অসামঞ্জস্যৰ ওপৰতে ঘাইকৈ আলোকপাত কৰিছোঁ। কিন্তু দুয়োটা চিন্তা-পদ্ধতিৰ এক মূলগত প্ৰভেদ সম্বন্ধে উল্লেখ কৰিবলৈ এতিয়াও বাকী ৰৈছে। বিজ্ঞানৰ চৰিত্ৰ এশ শতাংশ জড়বাদী হোৱাৰ বিপৰীতে ধৰ্মৰ লক্ষণ মূলতঃ ভাববাদী। কিন্তু মোৰ দৃষ্টিৰে এই জীৱন আৰু জগতৰ এখন পূৰ্ণাংগ চিত্ৰ লাভ কৰাৰ দিশত জড়বাদী কিম্বা ভাববাদী দৰ্শনে এককভাৱে সাফল্য অৰ্জন কৰাটো সম্ভৱ হৈ নুঠিব। অৱশ্যে জড়বাদী দাৰ্শনিক গোষ্ঠী এটা বিষয়ত দৃঢ় যে এই সংসাৰত ‘ভাব’ বুলি একো সম্ভাৱ অস্তিত্ব নাই। সমস্ত জড়জগৎ আৰু জীৱজগৎ একমাত্ৰ জড় পদাৰ্থৰেই নিৰ্মিত হৈছে। বিজ্ঞানৰ দ্বাৰা এই পৰ্যন্ত আৱিষ্কৃত সূত্ৰসমূহ জড়জগতৰ প্ৰপঞ্চসমূহ ব্যাখ্যা কৰিবলৈ যিদৰে সমৰ্থ হৈছে, একেদৰে জীৱজগতত সংঘটিত সমস্ত ঘটনাৱলী বিশ্লেষণ কৰিবলৈকো এই জড়বাদী সূত্ৰসমূহেই যথেষ্ট। কিয়নো জীৱৰ দেহসমূহো সাধাৰণ জড় পদাৰ্থবোৰৰ দ্বাৰাই গঠিত হৈছে। জৈৱিক জীৱনৰ (Biological life) প্ৰপঞ্চ ব্যাখ্যা কৰিবলৈ জীৱৰাসায়নিক সূত্ৰসমূহেই যথেষ্ট বুলি জড়বাদী দৰ্শনৰ প্ৰবক্তাসকলে দৃঢ়তাৰে ক’বলৈ প্ৰয়াস কৰা আমি দেখি আহিছোঁ। অৰ্থাৎ এক অত্যন্ত জটিল জীৱৰাসায়নিক বিক্ৰিয়াৰে পৰিণতি হৈছে জৈৱিক জীৱন। তদুপৰি জড় পদাৰ্থবিলাকে মানি চলা সকলো ভৌতিক নিয়মেই জীৱদেহসমূহেও মানি চলে। এতেকে জীৱদেহসমূহৰ ‘কেইটামান অতিৰিক্ত লক্ষণ’ৰ কথা বাদ দিলে জড় পদাৰ্থৰ পৰা এইবিলাক একো বেলেগ নহয়। এইবোৰ লক্ষণ ব্যাখ্যা কৰিবৰ বাবে কিবা এক ‘আধিভৌতিক শক্তি’ৰ সঞ্চাৰৰ ধাৰণা গ্ৰহণ নকৰিলেও চলে। এয়ে হৈছে জড়বাদী দাৰ্শনিকসকলৰ নিশ্চয়োক্তি। ইয়াৰ অন্তৰ্নিহিত তাৎপৰ্য এয়ে যে জড় পদাৰ্থৰে নিৰ্মিত জীৱদেহ একোটাৰ ভাববাদী দাৰ্শনিকসকলে ভবাৰ দৰে এক আত্মা নামৰ সম্ভাৱ সঞ্চাৰে তাক চেতনা প্ৰমুখ্যে অন্যান্য জৈৱিক লক্ষণসমূহ

দান কৰে বুলি ভবাৰ একো অৰ্থ নাই।

জড়বাদী চিন্তাবিদসকলে জীৱ আৰু জীৱন সম্বন্ধে ওপৰত বৰ্ণোৱা ধৰণে দিয়া ব্যাখ্যাত এক অতিসৰলীকৰণৰ প্ৰৱণতা দৃষ্টিগোচৰ হয়। সন্দেহ নাই যে বিগত ডেৰ-দুই শতিকাৰ ভিতৰত জীৱবিজ্ঞানে বহুতো চমকপ্ৰদ আৱিষ্কাৰ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে, যাৰ ফলত জীৱ আৰু জীৱন সন্দৰ্ভত বিজ্ঞ লোকসকলৰ দৃষ্টিভংগীত এক আমূল পৰিৱৰ্তন আহিছে। ক্ৰমবিকাশ তত্ত্বৰ প্ৰতিষ্ঠা আৰু আণৱিক জীৱবিজ্ঞানৰ অভাৱনীয় অগ্ৰগতিয়ে জীৱজগতৰ অনেক গভীৰ ৰহস্য ভেদ কৰাৰ জৰিয়তে জড়বাদক স্বাভাৱিকতে এক সবলতৰ ভিত্তি দান কৰিছে। কিন্তু এইখিনিতে এইটো কথাও আমি উপেক্ষা কৰা অনুচিত হ’ব যে অত্যাধুনিক জীৱবিজ্ঞানৰ এই প্ৰগতি এটা বিশেষ দিশত মাথোঁ সীমাবদ্ধ হৈ ৰৈছে। সেয়া হৈছে একমাত্ৰ পৰ্যবেক্ষণভিত্তিক সাফল্য। ইলেক্ট্ৰন অনুবীক্ষণ যন্ত্ৰৰ দৰে আহিলা উপলব্ধ হোৱাৰ পাছত আণৱিক জীৱবিজ্ঞানলৈ যুগান্তৰ অহা সত্ত্বেও আৰু মানুহে বংশগতিৰ জীৱৰাসায়নিক সূক্ষ্মাতিসূক্ষ্ম কৌশল সম্বন্ধে অৱগত হোৱাৰ পাছতো মানুহৰ এই সমস্ত বৌদ্ধিক কৃতকাৰ্যতা একমাত্ৰিক হৈ ৰোৱা দেখা গৈছে। কিয়নো এই সকলো জড়বাদী সাফল্য একমাত্ৰ কাৰ্যৰ (Effect) দিশটোতে সীমিত হৈ ৰৈছে। কাৰ্য-কাৰণৰ ধাৰণাটোৰ কাৰণ (Cause) অংশটোক জড়বাদী দৰ্শনৰ মুখ্য অভিব্যক্তিস্বৰূপ আধুনিক বিজ্ঞানে ধৰিষ্ঠামাত্ৰও আলোকিত কৰিব পৰা নাই। ফলত যি মহাসত্যৰ অন্বেষণত বিগত পাঁচ হাজাৰ বছৰ ধৰি মানৱ জাতিয়ে এক অন্তহীন বৌদ্ধিক যাত্ৰা অব্যাহত ৰাখিছে, জড়বাদী বিজ্ঞানৰ পৰিসৰ তাৰ পঞ্চাছ শতাংশতে সীমাবদ্ধ থকাটো অৱধাৰিত। ইয়াৰ এক প্ৰশস্ত উদাহৰণ হৈছে ডাৰউইনৰ ক্ৰমবিকাশৰ তত্ত্ব। তেওঁৰ এই তত্ত্বই মানুহৰ চিন্তাজগতত মন্বন্তৰৰ সূচনা কৰিলে। এককোষী আদ্যপ্ৰাণীৰ পৰা ক্ৰমবিকাশ ঘটি ঘটি কিদৰে সৰ্বশেষত মানুহৰ উৎপত্তি হ’ল, সেই সত্যত বিশ্বাস নকৰা মানুহ এই পৃথিৱীত আজি নাই বুলিলেও হয়। কিন্তু তাতে এটা কিন্তু আছে। ডাৰউইনৰ এই তত্ত্বই সামগ্ৰিক সত্যটোৰ অৰ্ধেকহে উন্মোচিত কৰিব পাৰিলে। ইয়াৰ কাৰণ (Cause) অংশটো এই মহান চিন্তাবিদজনাই সমূলি স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰিলে। কিহৰ প্ৰভাৱতনো জীৱৰ ক্ৰমবিকাশ সাধিত হৈ আহিছে, তাৰ সামান্যতম আভাসো তেওঁৰ তত্ত্বটোত ফুটি নুঠিল।

এইখিনিতে জড়বাদী দৰ্শন আৰু অধ্যাত্মবাদী দৰ্শনৰ আন এটা অতিশয় মৌলিক প্ৰভেদ সম্বন্ধে উল্লেখ নকৰিলে আমাৰ

এই আলোচনা অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰ'ব। এই মূলগত প্ৰভেদ নিহিত আছে স্বতঃস্ফূৰ্ততা আৰু পৰিকল্পনাৰ ধাৰণা দুটাত। কোন ব্যক্তিয়ে ইয়াৰে কোনটো ধাৰণাক সত্য ৰূপে গ্ৰহণ কৰে, সেয়া নিৰ্ভৰ কৰিব তেওঁৰ দৃষ্টিভংগীৰ ওপৰত। কিন্তু এই মহাবিশ্বৰ বিভিন্ন দিশলৈ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিলে এক সূক্ষ্ম পৰিকল্পনাৰ শত-সহস্ৰ অভিব্যক্তি অতি সহজে আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হয়। জড়বাদী দৰ্শনৰ এজন প্ৰমুখ প্ৰবক্তা হোৱা সত্ত্বেও ষ্টিফেন হকিংৰ দৰে এগৰাকী নমস্যা বিজ্ঞানীয়েও এক চমৎকাৰ মহাজাগতিক পৰিকল্পনাৰ অস্তিত্ব অস্বীকাৰ কৰিব পৰা নাছিল। বৰং তেওঁৰ 'দ্য গ্ৰেণ্ড ডিজাইন' নামৰ গ্ৰন্থত এই বিশাল পৰিকল্পনাৰ স্বৰূপ অৱলোকন কৰি তেওঁ হৈ পৰিছিল পুলকিত। এজনা প্ৰকৃত বিজ্ঞানীৰ পক্ষে এনে হোৱাটো খুবাই স্বাভাৱিক। কিয়নো বিজ্ঞানীসকল যিমনেই জড়বাদী নহওক, তেওঁলোকতো সৰ্বোপৰি সত্যৰে অন্বেষক। সেয়ে এটা বিন্দুত গৈ যদি কোনো এক মহাজাগতিক পৰম বুদ্ধিমান সত্তাৰ অস্তিত্ব অনুভূত হয়, তেনেহ'লে তাক অস্বীকাৰ কৰাটো বিজ্ঞানমনস্কতাৰ পৰিচায়ক হ'ব পাৰেনে?

মোৰ দৃষ্টিত জড়জগৎ আৰু জীৱজগৎ উভয়তে নিখুঁত পৰিকল্পনাৰ অজস্ৰ অভিব্যক্তি সততে প্ৰকট হৈ উঠে। যিবোৰ প্ৰত্যক্ষ কৰি এক পৰম বুদ্ধিমান মহাজাগতিক সত্তাৰ ওচৰত শিৰ নত কৰিবলৈ বাধ্য হওঁ। সম্ভৱতঃ প্ৰতিজন বুদ্ধিমান ব্যক্তিয়ে

দৃষ্টিলৈ পৰিকল্পনাৰ এনে দৃষ্টান্তসমূহ নহাকৈ নাথাকে। কিন্তু জড়বাদী দৰ্শনৰ প্ৰতি থকা আনুগত্যৰ বাবে তেনে মহাজাগতিক পৰিকল্পনাৰ অভিব্যক্তিসমূহ স্বতঃস্ফূৰ্ততা বুলি তেওঁলোক ভ্ৰমত আচ্ছন্ন হয়। পিছে চাপৰিলে মেঘ নেৰায় বুলি অসমীয়াত এযাৰ কথা আছে। আমাৰ নিজৰে দেহ একোটাত থকা লক্ষ লক্ষ পৰিকল্পনাৰ সাক্ষ্যসমূহ বুদ্ধিমান মানুহে ইচ্ছা কৰিলে উপেক্ষা কৰিব পাৰে, কিন্তু সেই বুলি ইবোৰক অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। আৰু কোনোবাই তেনে কৰিলে সেয়া পৰিগণিত হোৱা উচিত বৌদ্ধিক অসাধুতাৰ নিদৰ্শন ৰূপেহে।

ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞান আপাত দৃষ্টিত পৰস্পৰবিৰোধী দৰ্শনৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত হ'লেও ভৱিষ্যতে এই দুই চিন্তা-পদ্ধতি এটা বিন্দুত গৈ মিলিত হোৱাৰ পূৰ্ণ সম্ভাৱনা আমি দেখিবলৈ পাইছোঁ। কিন্তু তাৰ বাবে ধৰ্ম নামৰ নিকায়টোৱে পোনতে কাল্পনিক আখ্যান-উপাখ্যানৰ আৱৰ্জনা আৰু ভাববাদী আতিশয্যৰ পৰা নিজকে মুক্ত কৰি ল'ব লাগিব আৰু বিজ্ঞানেও এই জড় পদাৰ্থৰে নিৰ্মিত বিশ্ব-চৰাচৰৰ নেপথ্যত থকা এক মহাজাগতিক বুদ্ধিমত্তাৰ উপস্থিতি উপলব্ধিৰ নিমিত্তে পৰ্যবেক্ষণ-আধাৰিত অন্বেষণ অধিক বিকশাই তুলিব লাগিব। ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞানক দুই জলনিৰুদ্ধ কক্ষত স্থাপন কৰাৰ নীতি অনুসৃত হ'লে প্ৰকৃত সত্য উপলব্ধিৰ দিশত অব্যাহত জটিলতাৰহে উদ্ভৱ হ'বৰ আশংকা। □

গীতালি দাস
সহযোগী অধ্যাপিকা
অসমীয়া বিভাগ

ৰূপ পৰিগ্ৰহণ কৰিলে, কেতিয়ানো মাক আইতাক বৰমাকৰ
সাচতীয়া আওপুৰণি মেখেলা চাদৰৰ আবেষ্টনিত এদিনৰ কাৰণে
ধুনীয়া হোৱা ছোৱালীবোৰে নিজকে সৰস্বতী আইতকৈও
ধুনীয়াকৈ সজাই পৰাই পূজাৰ পৰা প্ৰতিযোগিতালৈ উত্তৰণ
কৰালে গমকে নাপালো আৰু আজি আমি সকলোৱে আকৌ
এবাৰ নতুনকৈ ভাবিলৈ বাধ্য হৈছো সৰস্বতী পূজাৰ প্ৰকৃত
তাৎপৰ্য। পূজা বুলি ক'লে সকলোৰে মনলৈ অবধাৰিত ভাৱে
এক পবিত্ৰ পবিত্ৰ সুবাসৰ আগমন হয়। পূজা মূলতঃ হিন্দুসকলৰ
মাজতহে প্ৰচলিত এক পৰম্পৰা যদিও সৰস্বতী পূজা কিন্তু
জাতি ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এক হেপাঁহৰ উৎসৱ।
এই দিনটোৰ কাৰণে আমিও সৰুৰে পৰাই বৰ আগ্ৰহৰে বাট
চাই থাকিছিলো। আমাৰ দিনত আৰু হয়তো এতিয়াও বহুতৰ
বাবে এই আগ্ৰহৰ কাৰণ আছিল প্ৰধানকৈ তিনিটা-

ক) কোনে কিমান খুনীয়াকৈ বিভিন্ন বতৰৰ ফুল নিজ হাতে গোটাই নিজৰ নিজৰ বিদ্যালয়ৰ পূজামণ্ডপ আটকখুনীয়াকৈ সজাব পাৰিব।

খ) সৰু ডাঙৰ প্ৰতিজনী ছোৱালীয়ে মাক হ'তৰ
কোনযোৰ কাপোৰ পিন্ধি পূজালৈ যাব আৰু

গ) পূজাৰ অঞ্জলি দি কেতিয়া ধোঁৱা বলি থকা গৰম গৰম পনীয়া খিচিৰি আৰু ভাগ্যত থাকিলে বিলাহিৰ মিঠা টক অকণমান খাই লগৰবোৰৰ লগত মুকলিমুৰিয়াকৈ অলপ ওচৰ পাজৰৰ দুই তিনিখন বিদ্যালয়ত ভুমুকি মাৰি আবেলি ঘৰমুৱা হ'ব পাৰি।

তাতকৈ ডাঙৰ কথা আছিল বিদ্যাৰ দেৱীৰ পূজাৰ দিন
বুলি সেইদিনা পঢ়াশুনা নকৰাকৈ আৰামত বহি থাকিব পৰাতো
আৰু আই সৰস্বতীয়ে বেয়া পাই লগ এৰি গুচি যোৱাৰ ভয়ত
পঢ়াশুনা কৰা ঠাই খিনি মচি কাচি ধূপ-ধূনা দি ভক্তিত গদগদ
হৈ থাকিব পৰাটো। ইয়াৰ উপৰিও পিছদিনা চাফচিকুনৰ নামত
বিদ্যালয় বন্ধ থকা কথাটোও আছিল একপ্ৰকাৰ আনন্দৰ কথা।
আমি সৰুৰে পৰা সৰস্বতী পূজাক সদায় এনেকৈয়ে পালন কৰি
আহিছিলো। কিন্তু সময়ৰ পক্ষীৰাজঘোৰাই সমাজৰ বহুত বীতি
নীতিক পিছ পেলাই সদায় নতুনৰ পিনে ধাৰমান হয় আৰু
এয়াই সময়ৰ আহ্বান। সময়ৰ এই পৰিৱৰ্তনক মানুহে প্ৰথম
অৱস্থাত মানি ল'বলৈ টান পায় যদিও এদিন এইবোৰেই সমাজৰ
আপোন হৈ পৰে।

সবস্বতী পূজায়ো এক দীঘলীয়া পৰিক্ৰমাৰ অন্তত এক
নতন ৰূপ পৰিগ্রহণ কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে আৰু আমাৰ আজিৰ

আলোচনাৰ মূল বিষয় হিচাপে এক সুস্থ বিতৰ্কৰ সূচনা কৰিবলৈ বিনম্ৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

অসমৰ গাঁও অঞ্চলতকৈ চহৰ বা নগৰ কেন্দ্ৰিক সভ্যতাই সৰস্বতী পূজাক কেৱল ধৰ্মীয় পৰম্পৰাৰ মাজত আৱদ্ধ কৰি নাৰাখি ইয়াক আধুনিকতাৰ এক নতুন মাত্ৰা দিবলৈ চেষ্টা চলাইছে আৰু ইয়াত সাৰপানী যোগাইছে কেইটামান নিউজ চেনেলে। আশীৰ দশকত আমি যেতিয়া কলেজীয়া ছাত্ৰী আছিলো আমিও সৰস্বতী পূজাৰ দিনা সাজিকাচি নিজকে আকৰ্ষণীয় কৰি ওলাই আহিবলৈ যত্ন কৰিছিলো আৰু এয়া প্ৰতিগৰাকী ছোৱালীৰে ভিতৰৰ সুন্দৰ মনটোক প্ৰতিফলিত কৰিছিল। আমাৰ দিনত সেই বিশেষ দিনটোৰ সাজসজ্জা খিনিক যুগমীয়া কৰি ৰাখিবলৈ আমি অন্তৰঙ্গ কেইজনীয়ে ঠুঙিওলৈ গৈ এখন গ্ৰুপ ফটো উঠাটো আমাৰ নিয়মেহে আছিল। সেই বিশেষ দিনটোত উঠা ফটোখন আছিল আমাৰ বৰ আদৰৰ। নিজকে ধুনীয়াকৈ সজাই পৰাই ৰাখিব পৰাটো প্ৰতিজনী ছোৱালীৰ এটা কলা হিচাপে গণ্য কৰি অহা হৈছে। কিন্তু যেতিয়াই এই কলাক প্ৰতিযোগিতাৰ আহিলা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ এক পৰম্পৰা প্ৰচলিত হ'বলৈ ধৰিলে তেতিয়াই আমাৰ সমাজত এক নেতিবাচক চিন্তাই গ্ৰাস কৰিবলৈ ধৰিলে। মাক আইতাকৰ পুৰণি কাপোৰ এযোৰ পিন্ধি পূজালৈ অহা ছোৱালীজনীয়ে কেতিয়ানো মাক দেউতাকক এযোৰ চালে চকুৰোৱা কাপোৰৰ দাবী কৰিব পৰা হ'ল। কেতিয়ানো নিজক আনতকৈ অধিক আকৰ্ষণীয় কৰি তুলিবলৈ বিউতি পাৰ্লাৰৰ সহায় ল'ব লগা হ'ল গমেই নাপালো। আৰু এই হাবিয়াস গৈ কেতিয়ানো “সৰস্বতী পূজাৰ ধুনীয়া ছোৱালী” ৰ প্ৰতিযোগিতালৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল কেতিয়ানো এই পূজাৰ আগমনে বহুত সাধাৰণ পেটেভাটে খাই থকা পৰিয়ালৰ মুৰব্বী কামোৰণি হ'ল কোনেও ধৰিবয়ে নোৱাৰিলে। ধৰ্মীয় উৎসৱ গৈ কেতিয়ানো টি. ভি. চেনেলৰ টি.আৰ.পি. ৰ মাৰাথান হ'ল সেয়াও কোনোও ততেই ধৰিব নোৱাৰিলে। এতিয়া জোৰ পুৰি হাত পাও পাও হওঁতেই যেতিয়া হাতখন পুৰিবৰ উপক্ৰম হ'ল তেতিয়া সমাজৰ বিভিন্ন উৎসৱ পৰা বিভিন্ন মত অমতৰ জোৰাৰৰ কোবত সৰস্বতী পূজাকেনেকৈ কেৱল এক ধৰ্মীয় উৎসৱ হৈব'ব তাৰ উৱাদিহ নোপোৱা হোৱাৰ

উপক্ৰম হ'ল। বহুতেই উপদেশ দিছে পূজাৰ দিনা সকলোৱে Uniformত আহিলেই এই অশুভ পৰম্পৰাৰ অন্ত পৰিব। কিন্তু মই নিজে এই উপদেশৰ বিৰোধিতা কৰি কম যে গোটেই বছৰটো পৰিধান কৰি বিদ্যালয় অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এদিনৰ সাজসজ্জাই কেতিয়াও পূজাৰ পৰিৱেশ বিনষ্ট কৰিব নোৱাৰে। পূজাৰ পৰিৱেশ বিনষ্ট কৰিব কিছুমান পাবত গজা চেনেলে নিজৰ চেনেলক প্ৰতিযোগিতাৰ দৌৰত আগুৱাই নিয়াৰ দুৰ্বাৰ বাসনাইহে। সেয়েহে ব্যক্তিগত ভাৱে মই ক'ব বিচাৰিম সেইসকলক, আপোনালোকে আজি প্ৰতিযোগিতাৰ নামত বেলেগৰ কেইজনমান নিৰ্দোষ ছোৱালীৰ মনত যি অশুভ পৰম্পৰাৰ মানসিকতা গঢ় দিয়াৰ প্ৰচেষ্টা চলাইছে এই অশুভ পৰম্পৰাই এদিন আপোনালোকৰ ঘৰবোৰকো চুব আৰু কেৱল পূজা বুলি বজাৰৰ দামৰো দামৰ ধুনীয়া কাপোৰযোৰ কিনি দিব নোৱাৰাৰ দুখত যেতিয়া ছোৱালীয়ে ভাত পানী নাখাই নবই অনশন আৰম্ভ কৰি দিব সেইদিনা কোনো চেনেলৰ মালিকে আপোনালোকৰ ছোৱালীৰ মনে বিচৰা কাপোৰ সাজ আনি নিদিব। সেই দিনটো অহাৰ আগতে কথাবিলাক অলপ দকৈ চিন্তা কৰক। প্ৰতিযোগিতা যদি পাতিবই লাগে তেন্তে কোনখন বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীয়ে পূজামণ্ডপ কিমান সুন্দৰকৈ সজাইছে তাৰে প্ৰতিযোগিতা পাতক, কোনজনী ছোৱালীয়ে কিমান সুন্দৰকৈ সৰস্বতী বন্দনা গাইছে তাৰে প্ৰতিযোগিতা পাতক, কোনখন শিক্ষানুষ্ঠানে পূজাৰ মণ্ডপ তথা চৌহদ চাফচিকুনকৈ চকুত লগা কৰি সজাইছে তাৰে প্ৰতিযোগিতা পাতক তেতিয়াহে বহুত মাক দেউতাকে সৰস্বতী পূজা আহিল বুলি উজাগৰি ৰাতি কটাব নালাগিব আৰু আটাইতকৈ ডাঙৰ আৰু স্পৰ্শকাতৰ বিষয়টো হ'ল কোনো এজনী ছোৱালীয়ে যাতে নিজকে লগৰ জনীতকৈ দেখিবলৈ বেয়া, বুলি হীনমন্যতাৰ ভুগিব নালাগে তাৰ কাৰণে আজিয়েই সজাগ হওঁক নহ'লে অসমত সেইদিন আহিবলৈ বেছি সময় নালাগিব যিদিনা হতাশা আৰু হীনমন্যতাই এজনী উঠি অহা ছোৱালীৰ জীৱনৰ ৰঙীন সপোনবোৰত ক'লা ৰঙ ঘাঁহি দিব। আমি সকলোৱে কথাবোৰ সৰু কথা বুলি ভাবি নাথাকি হাতে কামে লাগিবৰ সময় সমাগত।

শিক্ষা, শিক্ষক আৰু প্ৰাত্যহিক জীৱন

ড° লিলি গোস্বামী

শিক্ষা আৰু শিক্ষক বুলি ক'লেই মনলৈ অহা প্ৰথন ছবিখনেই হৈছে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ সকলো দিশতে গৌৰৱাধিত কৰা মহান, কৃতী শিক্ষক ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ। তেখেতৰ জন্মদিন উপলক্ষে ৫ চেপ্তেম্বৰ তাৰিখে পালন কৰি অহা 'শিক্ষক দিৱস'ৰ দিনটো যথেষ্ট তাৎপৰ্যপূৰ্ণ। যি গৰাকী ব্যক্তি গুণ-গৰিমা, জ্ঞান, শিক্ষা, দৰ্শনেৰে মহিমামণ্ডিত সেইগৰাকী ব্যক্তি ৰাধাকৃষ্ণণৰ জন্মদিনটো 'শিক্ষক দিৱস' হিচাপে পালন কৰিবলৈ লোৱা চিন্তাটোৱেই প্ৰকৃততে ভাৰতবাসীৰ প্ৰতি এক বিৰল অৱদান। এই চিন্তা উদ্ৰেককাৰী ব্যক্তিগৰাকী আন কোনো নহয়, স্বয়ং ৰাধাকৃষ্ণণেই তেওঁৰ জন্মদিনটো পালন কৰিবলৈ উৎসাহী ব্যক্তিকেইগৰাকীক তেওঁ নিজে তেওঁৰ জন্মদিন হিচাপে পালন নকৰি শিক্ষকৰ দিন হিচাপে পালন কৰিবলৈ মনত আগবঢ়োৱা কথাটো পৰা উপলব্ধি কৰিব পাৰি যে ৰাধাকৃষ্ণণ সমগ্ৰ জাতিৰ বাবে পৰম শ্ৰদ্ধাৰ ব্যক্তি।

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ এগৰাকী কৃতি শিক্ষক আৰু মহান দাৰ্শনিক। কাশী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্য পদত অধিষ্ঠিত হৈ থকা সময়তে অক্সফোৰ্ডত ১৯৩৬ চনত পূৰ্বপ্ৰান্তীয় ধৰ্ম আৰু নৈতিক শাস্ত্ৰৰ প্ৰথমগৰাকী অধ্যাপক হিচাপেও তেখেত নিযুক্ত হয়। শিক্ষকতা কৰা অভিজ্ঞতাৰে ৰাধাকৃষ্ণণে ব্যক্ত কৰিছিল শিক্ষাৰ প্ৰকৃত অৰ্থ। শিক্ষাৰ সহায়ক ব্যক্তি যি নিজৰ অন্তৰ্নিহিত সম্ভাৱক উপলব্ধি কৰাৰ ক্ষমতা পায়। প্ৰকৃত শিক্ষাই মানুহক নম্ৰ, বিনয়ী, ধৈৰ্যশালী, আত্মসংযমী, কৰ্তব্য পৰায়ণ, সৎ সাহসী, সত্যবাদী আৰু ন্যায্যপৰায়ণ কৰি তোলে। শিক্ষাই শিক্ষাৰ্থীৰ মনৰ অন্ধকাৰ আঁতৰাই জ্ঞানৰ পোহাৰ বিলায়। শিক্ষাই ব্যক্তিক নিঃস্বার্থ মনোভাৱ প্ৰদান কৰে। এখন দেশৰ অগ্ৰগতি হয় প্ৰকৃতভাৱে শিক্ষাপ্ৰাপ্ত ব্যক্তিৰ নিঃস্বার্থ সেৱাৰ দ্বাৰা।

এই ক্ষেত্ৰত আমি প্ৰথম শিক্ষক স্বৰূপে এগৰাকী ব্যক্তিৰ কথাই জানো— তেওঁ হ'ল মাতৃ। বীৰ নেপোলিয়ানে ব্যক্ত কৰা বিশেষ কথা এষাৰ উনুকিয়াই দিয়াৰ পৰা বিৰত থকাটো সম্ভৱ নহ'ল। তেওঁ কৈছিল— “মোক একোগৰাকী সু-মাতৃ দিয়া মই এখন সুন্দৰ ৰাষ্ট্ৰ দিম।” অৰ্থাৎ মাতৃগৰাকী আক্ষৰিক অৰ্থ শিক্ষিত জীৱন গঢ়াৰ মূল চাবিকাঠী। নেপোলিয়নৰ সময়ত হয়তো আজিৰ দিনৰ লেখীয়াকৈ শিক্ষিতা মাতৃৰ অভাৱ আছিল।

কিন্তু তেওঁ অনুভৱ কৰিছিল প্ৰতিগৰাকী মাতৃয়েই আক্ষৰিক অৰ্থত শিক্ষিত নহ'লেও জীৱনৰ পঢ়াশালীৰ তেওঁলোক হৈছে প্ৰথম আৰু প্ৰধান শিক্ষক। গতিকে বৰ্তমানৰ আমাৰ দেশৰ চৰকাৰেও আমাৰ মাতৃ বা মহিলাৰ সৰ্বাংগীণ উন্নতিৰ কাৰণে যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিছে। এইখিনিতে স্বামী বিবেকানন্দৰ সৰুকালৰ এক অভিজ্ঞতা উল্লেখ কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছো। বিবেকানন্দৰ বাল্যকালৰ নাম আছিল নৰেন্দ্ৰনাথ। বাল্যকালত তেওঁলোকৰ ঘৰৰ চোতালত ল'ৰা-ছোৱালীহঁতে আবেলি প্ৰতিদিনে খেলাধুলা কৰে। নৰেন্দ্ৰ নাথৰ মাতৃয়ে মাজে মাজে বিভিন্ন কথা সোধাৰ নিচিনাকৈ এদিন ল'ৰা-ছোৱালীজাকক সুধিলে— “আজি পঢ়াশালিত ঘটা উল্লেখনীয় ঘটনা এটা কোৱা।” গোটেইজাকে সেমেনা-সেমেনি কৰি ক'লে— “আমাক আজি পঢ়াশালিত শিক্ষক মহাশয়ে প্ৰশ্ন কৰিছিল ডাঙৰ হ'লে আমি কি হ'ম? আমি প্ৰত্যেকেই কি কি হ'ম ক'লো। কিন্তু নৰেন্দ্ৰনাথে যি উত্তৰ দিলে ক'বলৈয়ে সংকোচ হৈছে।” নৰেন্দ্ৰ নাথৰ মাকে বিনা সংকোচেৰে সকলো কথা ব্যক্ত কৰিবলৈ নিৰ্ভয় প্ৰদান কৰিলে। তেতিয়া তেওঁলোকে ক'লে যে আমি বাকীবোৰ কোনোৱে শিক্ষক, কোনোৱে উকীল, কোনোৱে ডাক্তৰ-ইঞ্জিনিয়াৰ হ'ব বুলি উত্তৰ দিয়াৰ বিপৰীতে নৰেন্দ্ৰনাথে গাড়ী চালক (Driver) হ'ব বুলিহে ক'লে। তীখৰ বুদ্ধিসম্পন্ন নৰেন্দ্ৰনাথৰ মাতৃয়ে গোটেইজাক ল'ৰা-ছোৱালীকে ঘৰৰ ভিতৰৰ আলহী বহা কোঠালৈ মাতি আনি বেৰ এখনত ওলোমাই থোৱা ৰথত উপবিষ্ট ফটোখন দেখুৱাই কৃষ্ণ আৰু অৰ্জুনৰ বৃত্তান্ত ক'লে। ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণই সখা অৰ্জুনৰ ৰথৰ চালক হোৱাৰ নিচিনাকৈ নৰেন্দ্ৰনাথে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষখনকে ৰথ চালকৰ ৰূপত চলাই যাব। এনে বুদ্ধিসম্পন্ন মাতৃৰ সন্তান নৰেন্দ্ৰনাথ বিবেকানন্দলৈ ৰূপান্তৰিত হৈ সমগ্ৰ বিশ্বতে বৰ্তমান যুগতো এক মহান আদৰ্শ হিচাপে থিয় হৈ থকাৰ গুৰিতে কোন আছিল দুনাই উল্লেখ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। গতিকে মাতৃ হ'ল সন্তান সকলৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান শিক্ষক।

বৰ্তমান যুগত হোৱা বিভিন্ন অৰ্থনৈতিক কাম-কাজৰ বাবে সততে যুৱ সমাজকে জগৰীয়া কৰা হয়। যুৱ সমাজ কিয় আৰু কেনেকৈ স্থলিত হ'ল সেইপ্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰি তেওঁলোকক সঠিক পথলৈ ঘূৰাই অনাৰ দায়িত্বও প্ৰতিগৰাকী মাতৃৰেই। ঘৰ, পৰিয়াল আৰু সমাজত মাতৃগৰাকীৰ অভূতপূৰ্ব অৱদান থাকে। পৰিয়ালৰ, সমাজৰ লোকক উচ্চ-নীচ ভাবৰ পৰা, দুৰ্নীতিৰ পৰা

আঁতৰাই ৰখাৰ ক্ষেত্ৰতো ঘৰখনৰ মহিলাগৰাকীয়ে প্ৰধান ভূমিকা নিৰ্বাহ কৰে।

স্বামী বিবেকানন্দই কৈছিল—প্ৰকৃত শিক্ষা সেইটো যিয়ে মানুহৰ চৰিত্ৰ গঠনৰ সহায়ক হয়, যাৰ দ্বাৰা মানসিক উৎকৰ্ষ সাধন হয়। এনে শিক্ষাৰে শিক্ষিত শিক্ষকসকলে শিক্ষানুষ্ঠানত শিক্ষাৰ্থীক প্ৰকৃত শিক্ষা প্ৰদান কৰিলে যুৱ সমাজৰ উৎকৰ্ষ সাধন হ'ব, শাৰীৰিক, মানসিক, নৈতিক আদি সকলো দিশতে। মাতৃৰ পৰা আজীন শিক্ষা পালেও আনুষ্ঠানিক শিক্ষা যিহেতু শিক্ষানুষ্ঠানেহে প্ৰদান কৰে, সেই কাৰণে শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰিৱেশ শিক্ষকসকলেই মন্দিৰ সদৃশ কৰি গঢ়ি তুলিব লাগিব। শিক্ষক-সকলৰ উদ্দেশ্য হ'ব লাগিব সুশিক্ষা প্ৰদান কৰি ভৱিষ্যতৰ দেশৰ ধৰণীস্বৰূপ মানৱ সম্পদ গঢ়ি তোলা। বৰ্তমান কালত সকলো ধৰণৰ শিক্ষকৰ জীৱন ধাৰণৰ মান উন্নীত কৰাৰ ওপৰত চৰকাৰে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰাৰ কাৰণো এইটোৱেই।

মাতৃ, শিক্ষানুষ্ঠানৰ শিক্ষকসকলৰ লগতে আমাৰ প্ৰত্যাহিক জীৱনৰ ঘটা ঘটনাবাজীৰ পৰাও আমি অনেক কথা শিকিব পাৰো। ড° ৰেণ্ডি পউচ আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ কৰ্নেগী মেলন বিশ্বাবিদ্যালয়ৰ কম্পিউটাৰ বিজ্ঞান বিভাগৰ অধ্যাপক আছিল। তেওঁৰ জীৱনৰ শেষ বক্তৃতা হোৱা হ'লে কি বক্তৃতা প্ৰদান কৰিলেহেঁতেন বুলি সোধা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ হিচাপে দিয়া বক্তৃতাটো আছিল—“ Last Lecture : Achieving your childhood Dreams” কিন্তু নিয়তিৰ কি এক পৰিহাস ড° ৰেণ্ডি পউচ এই বক্তৃতাৰ কেইমাহমানৰ পিছতেই মৃত্যুমুখত পৰে। তেওঁ Last Lecture বক্তৃতাটোৰ জৰিয়তে প্ৰত্যাহিক জীৱন সুখ-শান্তিৰে কটাবলৈ কেইটামান উপদেশ আগ বঢ়াইছিল। তাৰে ভিতৰত ব্যক্তিত্ব সম্পৰ্কে থকা উপদেশটো হ'ল— জীৱনটো এখন পঢ়াশালিৰ নিচিনা। ইয়াত তুমি শিকিবলৈ আহ। প্ৰত্যাহিত জীৱনৰ সমস্যাবোৰে পাঠ্যক্ৰমৰ সমস্যাবোৰৰ নিচিনাকৈ অহা-যোৱা কৰে। কিন্তু এই সমস্যাবাজীৰ পৰা আৰ্জিত অভিজ্ঞতা, শিক্ষা জীৱন ব্যাপী থকে। গতিকে জীৱনৰ কোনো কথাত হতাশ নহৈ ড° ৰেণ্ডি পউচে কোৱাৰ নিচিনাকৈ জীৱনৰ সমস্যাৰ সৈতে যুঁজি যুঁজি

সমাধান কৰি নিজ লক্ষ্যত উপনীত হ'ব পৰাটোৱেই হ'ল শিক্ষাৰ প্ৰকৃত মহত্ব।

বৰ্তমানৰ যুৱ সমাজক দোষাৰোপ কৰা হয় কৰ্মবিমুখ বুলি। গতিকে সমাজৰ অতি দায়িত্বশীল ব্যক্তি হিচাপে শিক্ষক সমাজে শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰাই আৰম্ভ কৰিব লাগিব এনে শিক্ষা প্ৰদান কৰাৰ ব্যৱস্থা যি শিক্ষাই শিক্ষাৰ্থীক কৰ্মোদ্যোগী কৰি তোলে। আমি সকলোৱেই কৈ থকা কথা এয়া হ'ল—“শুই থকা শিয়ালে হাঁহ ধৰিব নোৱাৰে।” তেনেদৰে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ কৰ্মস্পৃহাৰ অতি প্ৰয়োজন। শৈশৱকাল আৰু যুৱ অৱস্থাত কৰ্মস্পৃহা জগাই তোলাটো পৰিয়াল, সমাজ আৰু শিক্ষানুষ্ঠানৰ প্ৰধান দায়িত্ব। স্বামী বিবেকানন্দই সদায়েই যুৱ প্ৰজন্মক কৰ্মস্পৃহাৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। ড° ৰাধাকৃষ্ণণেও শিক্ষাৰ গুণগত মানৰ উৎকৰ্ষ সাধন কৰাৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে।

স্বামী বিবেকানন্দই কৰ্মস্পৃহা অবিহনে যুৱ প্ৰজন্মৰ ধ্বংস অৱশ্যাস্তাৰী—এই অনুধাৱন কৰিয়েই যুৱ প্ৰজন্ম সুস্বাস্থ্যৰ গৰাকী হোৱাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত অত্যাধিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে। সু-স্বাস্থ্যৰ গাৰীকজনেহে সুস্থ মনৰো অধিকাৰী হ'ব পাৰে। সুস্থ মানসিকতাৰ অধিকাৰী হ'লে প্ৰতিজন ব্যক্তিয়েই চৰিত্ৰবান, নৈতিকতাসম্পন্ন আৰু কৰ্মোদ্যোগী হ'ব। সেয়েহে বিবেকানন্দই যোগাভ্যাসৰ ওপৰতো গুৰুত্ব দিছে। তেওঁৰ মতে যোগ সাধনাৰ জৰিয়তে আমি সুস্বাস্থ্যৰ গৰাকী হোৱাৰ উপৰিও আমাৰ দান্তিক ভাব (Ego) আঁতৰাই নিজৰ অন্তৰাত্মক চিনিব পাৰিম। মাতৃৰ নিঃস্বার্থ মৰম চেনেহৰ নিচিনাকৈ নিজকে নিঃস্বার্থভাৱে ভাল পাবলৈ শিকিবলৈ যোগাভ্যাসৰ অতি প্ৰয়োজন। কাৰণ নিজকে নিঃস্বার্থভাৱে ভাল পাব পাৰিলে সমগ্ৰ সমাজক, সমগ্ৰ দেশক ভাল পাব পাৰি। ইয়াৰ জৰিয়তে ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ, স্বামী বিবেকানন্দৰ নিচিনা বিশাল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী মহান দাৰ্শনিক শিক্ষকসকলে প্ৰতিগৰাকী শিক্ষাৰ্থী আৰু শিক্ষকক প্ৰত্যাহিক জীৱনৰ সৈতে সুপৰিচিত হৈ সুন্দৰ জীৱন দৰ্শন গ্ৰহণ কৰি নিজৰ লগতে সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ বাবে কৰা প্ৰচেষ্টাৰ কথা মনত ৰখাটো বাঞ্ছনীয়।

লেখিকা প্ৰাক্তন সহযোগী অধ্যাপিকা,

এছ.বি. দেওৰা মহাবিদ্যালয়, গুৱাহাটী

সৌৰৰণত এজন ভাল মানুহ

তৃপ্তিৰেখা বৰুৱা
সহকাৰী অধ্যাপিকা
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

বাইদেউ, আহিলে বুলি কোৱা কথাষাৰ শুনিবলৈ যেন ময়ো সাজু হৈ অহো, লাহে লাহে মোৰ সেইটো অভ্যাসতে পৰিণত হৈছিল। আহীয়ে মানুহ এজনৰ কথাষাৰ নুশুনিলে মোৰ দেখোন কিবা বেয়া লগা হৈছিল। মহাবিদ্যালয়ৰ গেটখনেদি ভিতৰলৈ সোমোৱাৰ লগে লগে সেই সৰল, ভদ্ৰ মুখখন দেখিছিলো। সেউজীয়া ৰঙৰ পোছাক পৰিহিত মহাবিদ্যালয়ৰ দোৱাৰ ৰক্ষকৰ দায়িত্ব পালন কৰা সেই ব্যক্তিজনে এতিয়া মাথো এটা অতীত, এটা স্মৃতি।

শুনিছিলো তেওঁ গুৱাহাটীৰ ব্যক্ততাৰ পৰা দূৰত নাৰেংগীৰ ফালে পাহাৰৰ ওপৰত তেওঁৰ পৰিয়ালৰ সতে বসবাস কৰিছিল। তেওঁৰ ঘৰৰ পৰা আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ বহুত দূৰ। তেওঁ পুৱাই চাইকেল মাৰি ইমান দূৰ বাট অতিক্ৰম কৰি আহি তেওঁৰ কৰ্মস্থানত উপস্থিত হৈছিল। তিনিটা সন্তানৰে সৈতে তেওঁৰ পৰিয়ালটো পোহপাল দিয়াত তেওঁৰ যথেষ্ট কষ্ট হৈছিল। সেই কষ্টৰ অভিব্যক্তি তেওঁৰ চেহেৰাত প্ৰকাশ হৈছিল যদিও তাত এখন ওৰণি টানি তেওঁ সদায়ে হাঁহিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। পানীৰ বটলটো হাতত লৈ প্ৰায়ে আমাৰ জিৰণি কোঠাৰ পৰা পানী আনিবলৈ যোৱা মানুহজনে অতি অমায়িকভাৱে আমাক মাত এষাৰ লগাইছিল।

শুনিছিলো তেওঁৰ এটা সন্তান দুৰ্ঘটনাত পতিত হৈ চিকিৎসাধীন হৈ আছে। ইয়াৰ উপৰিও তিনিওটাৰে পঢ়া-শুনাৰ

বাবেও অৰ্থৰ প্ৰয়োজন আছিল, মাজে মাজে তেওঁৰ সমস্যাৰ বিষয়ে আমাক কৈছিল। আমি কেইজনমান শিক্ষয়িত্ৰীয়ে ভাবিছিলো যে আমি একেলগ হৈ তেওঁক কিবা এটা সহায় কৰিম। আবেলি ২-৩০ ৰ পৰা ৩টা মান বজাত দেখিছিলো তেওঁৰ মুখত ভাগৰ। এনেদৰেই এদিন মই ঘৰলৈ উভতিলৈ লওতে মোৰ হাতত লৈ থকা সৰু বিস্কুটৰ পেকেটটো তেওঁলৈ আগবঢ়াই দিছিলো। তেওঁ লগে লগে বিস্কুটৰ পেকেটো আগহেৰে হাতপাতি লৈছিল, মই বুজিছিলো তেওঁৰ বহুত ভোক লাগি আছিল। পানী আছেনে সুধি মই ওলাই গৈছিলো। এইদৰে মই তেওঁলৈ এটা সৰু বিস্কুটৰ পেকেট লৈ অহাটো মোৰ নিত্য-নৈমিত্তিক কাৰ্যত পৰিণত হৈছিল। মোৰ নিজৰো মনটো ভাল লাগিছিল। ইয়াৰ পিছত ২০১৯ চনৰ জুন মানহ এটা দিনত খুব বৰষুণ দিছিল। মই বুক কৰা উবেৰখন আহি নোপোৱাৰ বাবে মই তেওঁৰ কাষতে অপেক্ষা কৰি ইটো সিটো কথা পাতি আছিলো। ভবা নাছিলো সেয়াই যে মানুহজনৰ সৈতে কথা পতা শেষ দিন। গৰমৰ বন্ধৰ পিছত যেতিয়া মহাবিদ্যালয় পুনৰ খুলিছিল দ্বিতীয় সপ্তাহত (আগষ্টমাহত) সেই খবৰটো পাইছিলো যে মানুহজন নাই। খুব দুখ লাগিছিল, কিন্তু কিবাকিবি ব্যস্ততাত মানুহজনৰ ঘৰলৈ গৈ খবৰ লোৱা নহ'ল। কিন্তু মানুহজনৰ সেই সৰল চেহেৰাটো চিৰদিনৰ বাবে মোৰ মনত খোদিত হৈ থাকিব। এতিয়াও মনত কেতিয়াবা খুব দুখ লাগে তেওঁৰ পৰিয়ালক এটা খবৰ ল'ব নোৱাৰাৰ বাবে।

অমায়িক, শান্ত, সৰল মুখৰ তামুলী নামৰ সেই ব্যক্তিজনৰ মৃত্যুত সমাজে বা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে কিবা হেৰুৱালে নে নাই নেজানো, কিন্তু তেওঁৰ পৰিয়ালে হেৰুৱালে এজন স্বামী, এজন দায়িত্বশীল পিতৃ আৰু পৃথিৱীয়ে হেৰুৱালে এজন ভাল মানুহ। তেওঁৰ আত্মাৰ চিৰশান্তি কামনা কৰিলো আৰু তেওঁৰ পৰিয়ালৰ সকলো সমস্যাসমূহ দূৰ কৰি এক স্বচ্ছল জীৱনৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা জনালোঁ।

জীয়াই থাকিবলৈ যিমান স্বার্থপৰ হ'ব লাগে, মই সিমানেই স্বার্থপৰ

প্ৰয়াসী কাশ্যপ
কলাশাখা, তৃতীয় বাণাসিক

এজন পিতৃৰ এষাৰ কথা মনত ৰৈ গ'ল, পিছে
ফুল হৈ নহয়, ছল হৈ লাগি থকাৰ বাবেহে.....।

মানিছো সময় সলনি হৈছে, সময়ৰ লগত সমাজো
সলনি হৈছে, কিন্তু এই পৰিৱৰ্তিত সময় আৰু সমাজৰ
লগত সলনি হ'ব ধৰা আমাৰ সম্পৰ্কবোৰ, আমাৰ জীৱনৰ
মূল্যবোধবোৰ, ই কিমান ধনাত্মক? কিমান গ্ৰহণযোগ্য!
গাৰ্লফ্ৰেণ্ড, বয়ফ্ৰেণ্ড, আকৌ তাৰ ex-version বোৰ
(ex-gf, ex-bf), লিভ-ইন এইবোৰে যেন কমাই আনিছে
আবেগৰ মূল্য। প্ৰায় নোহোৱা কৰি তুলিছে ইজনৰ প্ৰতি
সিজনৰ দায়বদ্ধতাবোৰ। সেয়া আৰু কোনো সামাজিক
বান্ধোন নথকা অসামাজিক কিছু সম্পৰ্ক; কিন্তু আজিকালি
যে আমাৰ সমাজৰ অতি শ্ৰদ্ধাৰ, অতি হেঁপাহৰ
বিয়াখনকো লৈ হেতালি খেলা তেনেই সাধাৰণ কথা হৈ
পৰিছে। Separation, extra marital affair এইবোৰ
আমাৰ সমাজৰো চিনাকী শব্দ হ'বলৈ ধৰিছে। Flexibil-
ity, liberty এনে কিছু অভাৱৰ সমাধান যেন হৈ পৰিছে

বিবাহ বিচ্ছেদ।

আমি অবিবাহিত হিচাপে বৈবাহিক জীৱনৰ ঘাত
প্ৰতিঘাতৰ সবিশেষ নাজানিম, কিন্তু এগৰাকী নাৰী
হিচাপে, এগৰাকী জীয়াৰী হিচাপে জীৱনত পিতৃ-মাতৃৰ
মৰম, আবদাৰ, সন্তানৰ জীৱন গঢ়াত ঘৰখনৰ ভূমিকা,
সন্তানৰ প্ৰতি মাক দেউতাকৰ হেঁপাহবোৰৰ বিষয়েতো
জানো। এহাল পতি-পত্নীৰ ডিভোৰ্চ হ'ল বুলি এহাল
পিতৃ-মাতৃৰো ডিভোৰ্চ হ'ব পাৰেনে? এখন কাগজত কৰা
দুটা চহীয়ে কেনেকৈ শেষ কৰি দিব পাৰে এগৰাকী মাতৃৰ
মমতা বা এজন পিতৃক কেনেকৈ কৰি তোলে ইমান
পাষণ যে তেওঁৰ নিজৰ সন্তানলৈ মনত নপৰেনে, বেয়া
নালাগেনে বুলি সোধাত উত্তৰ দিব পাৰে, “জীয়াই
থাকিবলৈ যিমান স্বার্থপৰ হ'ব লাগে, মই সিমানেই
স্বার্থপৰ।”

“হায়! আকৌ পিতৃ থাকিও মাউৰা হ'ল এজনী
তিনি বছৰীয়া জীয়াৰী।” কোন ইয়াৰ বাবে দায়ী? দুচকুত
সপোনৰ মুকুতা খেলা বয়সত চকুলোৰে মুকুতা
জিলিকোৱা এই হেৰোৱা শৈশৱৰ বাবে প্ৰকৃততে দায়ী
বাছি লোৱা পিতৃ-মাতৃৰ সিদ্ধান্ত নে জটিল সময়? ভাৱিবৰ
হ'ল, নহ'লে বেছিদিন নাথাকিব যেতিয়া হেজাৰ হেজাৰ
ভগ্ন সম্পৰ্কৰ বোজা কঢ়িয়াব লাগিব নিৰপৰাধী
সন্তানসকলে। মাউৰাৰ সংজ্ঞা সলনি হৈ যাব। আৰু শৈশৱ
হৈ ৰ'ব মাথো কৃত্ৰিম হাঁহি, চকুলোৰ বন্যা..... আৰু
তেনে সন্তানৰ ভৱিষ্যতটো কল্পনাৰীতি.....।।

মানৱ সমাজত ধঁপাতৰ কু-প্ৰভাৱ

মধুস্মিতা ৰাজবংশী
কলা শাখা, প্ৰথম স্নাত্ত্বিক

আৰম্ভণিঃ

দেশ এখনৰ সামগ্ৰিক উন্নয়নৰ মূল চালিকা, শক্তি হৈছে মানৱ সমাজ। এই মানৱ সমাজ বিশেষকৈ যুৱসমাজ আৰু বয়োজ্যেষ্ঠ সমাজৰ দ্বাৰা গঠিত। ঘাইকৈ ১৪ ব পৰা ৩০ বছৰ বয়সৰ অনুৰ্ধ্ব তথা অবিবাহিত যুৱক-যুৱতীৰে যুৱ সমাজ গঠিত। আনহাতে তাতকৈ বয়োজ্যেষ্ঠ লোকসকলেৰে বয়োজ্যেষ্ঠ সমাজ গঠিত। পৰিবেশ প্ৰতিকূলতাৰ বাবে এচাম যুৱক-যুৱতীয়ে নিজৰ আত্মনিয়ন্ত্ৰণ হেৰুৱাই পেলায় আৰু বিপথে পৰিচালিত হোৱাৰ লগতে উঠি অহা চামকো বিপথে পৰিচালিত হ'বলৈ উদ্গনি যোগায়। বৰ্তমানৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ লগতে সমানে খোজ দিবলৈ গৈ এচাম যুৱক-যুৱতীয়ে কৃত্ৰিম সুখানুভূতি লাভৰ বাবে মাদক দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰা দেখা

যায়। তেনে এবিধ মাদক দ্ৰব্য হৈছে ধঁপাত। কিন্তু ধঁপাতৰ ব্যৱহাৰ যে কেৱল যুৱ সমাজতে সীমিত তেনে নহয়। একাংশ বয়োজ্যেষ্ঠ লোকৰ মাজতো ধঁপাত আসক্তি দেখা যায়। ধঁপাত আসক্তিয়ে বৰ্তমান মানৱ সমাজক এক অনিশ্চিত ভৱিষ্যতলৈ আগুৱাই নি আছে।

ভয়াবহ সমস্যা হিচাপে ধঁপাতঃ

ধঁপাত আসক্তি বৰ্তমান মানৱ সমাজত এক ভয়াবহ সমস্যা হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। ধঁপাতৰ ব্যৱহাৰ ব্যক্তিগতভাৱে হোৱাৰ উপৰিও বাণিজ্যিক ভাৱেও ইয়াৰ ব্যৱহাৰ দেখা যায়। কিন্তু প্ৰশ্ন হয় - ধঁপাতৰ সৰবৰাহ বা ব্যৱসায় কাৰ্য বন্ধ কৰিব পৰা নাযায় নে? চৰকাৰে ধঁপাত সৰবৰাহ বা ব্যৱসায় আইন সংগতভাৱে নিষিদ্ধ ঘোষণা কৰিলেও বে-আইনীভাৱে ধঁপাত সৰবৰাহ কাৰ্য চলি থাকে। ধঁপাতৰ মূল উৎস কেঁচামাল যদিও ইয়াৰ লগত বিভিন্ন ধৰণৰ ৰাসায়নিক নিচায়ুক্ত সামগ্ৰী মিহলি কৰা হয়। উল্লেখযোগ্য যে এবাৰ ধঁপাত সেৱন কৰিলে ইয়াক ত্যাগ কৰাটো অসম্ভৱ হৈ পৰে।

মানৱ সমাজত ধঁপাতৰ কু-প্ৰভাৱঃ

ধঁপাত সেৱনৰ ফলাফল অতি ভয়ানক। কাৰণ ধঁপাত সেৱনৰ ফলত এজন লোক তিলতিলকৈ মৃত্যুমুখলৈ আগবাঢ়ে। ধঁপাতজাতীয় সামগ্ৰীসমূহ যেনে- ভাং, চাখা, বিড়ি, চিগাৰেট আদি স্বাস্থ্যৰ পক্ষে হানিকাৰক। এইবোৰ সেৱনৰ ফলত মূৰৰ বিষ, দুৰ্বলতা, হেপাটাইটিছ, অস্বাভাৱিক ৰক্তচাপ, নিদ্ৰাহীনতা, পুষ্টিহীনতা, আভোক, দৃষ্টিহীনতা আদি ৰোগসমূহে দেহত দেখা দিয়ে। কেঙ্গাৰৰ দৰে দুৰাৰোগ্য বেমাৰেও ধঁপাত সেৱনকাৰীৰ দেহত দেখা দিব পাৰে। ধঁপাত সেৱনৰ ফলত শাৰীৰিক ৰোগৰ উপৰিও মানসিক ৰোগৰো সৃষ্টি হয়। মানসিক ৰোগ যেনে- উত্তেজিত হোৱা, আত্মনিয়ন্ত্ৰণ নোহোৱা, আৱেগক সংযত কৰিব নোৱাৰা, আত্মহত্যাৰ প্ৰৱণতা আদিৰ দৰে ব্যাধিৰ সৃষ্টি হয়।

সমগ্র বিশ্ব তথা ভাৰতবৰ্ষৰ উপৰিও সম্প্ৰতি অসমতো ধঁপাতৰ কু-প্ৰভাৱ দেখা যায়। প্ৰধানকৈ পুলিচ বিষয়া, ৰেল আৰক্ষী আদিয়ে সময়ে সময়ে ধঁপাতসহ ধঁপাত সৰবৰাহকাৰীলোকক আটক কৰাৰ ঘটনা দূৰদৰ্শনৰ মাধ্যমেৰে প্ৰত্যক্ষ কৰিবলৈ পোৱা যায়। এইবোৰলৈ লক্ষ্য কৰি অনুমান কৰিব পাৰি যে অসমতো ধঁপাতৰ চাহিদা বৃদ্ধি হ'বলৈ ধৰিছে।

প্ৰতিকাৰঃ

ধঁপাত আসক্তিয়ে যে ব্যক্তিগতভাবে প্ৰভাৱ পেলায় তেনে নহয়। ই সামাজিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আদি ক্ষেত্ৰতো ঋণাত্মক প্ৰভাৱ পেলায়। সু-চিন্তা অবিহনে সু-সমাজ এখন কল্পনা কৰিব নোৱাৰি। ধঁপাতৰ দৰে অশুভ মাদক দ্ৰব্যবিধক আঁতৰ কৰিবলৈ প্ৰয়োজন হয় মানৱজাতিৰ শক্তিক। নিজকে সৎ কৰ্ম আৰু সৎ চিন্তাৰ প্ৰবৃত্ত কৰি ৰখা। আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ উপৰিও সুকুমাৰ কলা, দয়াশীল মনোভাৱ গঢ় দিয়া আদিত বুদ্ধিজীৱিলোক সকলে দিক্‌দৰ্শন কৰি জাতি তথা দেশৰ ভবিষ্যত প্ৰজন্মৰ মাজৰ পৰা ধঁপাত আসক্তি দূৰ কৰাত অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। তদুপৰি চৰকাৰে এইক্ষেত্ৰত প্ৰৱল পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰি ধঁপাতৰ প্ৰচলন সমূল্যে নাশ কৰিবলৈ উচিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। আজি কালি ধঁপাত আসক্তি ৰোধ কৰিবলৈ বিভিন্ন ধৰণৰ

ধঁপাত বিৰোধী সংস্থা গঢ় লৈ উঠিছে। তাৰে পৰিপ্ৰেক্ষিতত আজি-কালি ধঁপাত বিৰোধী দিৱস বিশ্বজুৰি পালন কৰা হয়।

আজি-কালি ধঁপাত জাতীয় সামগ্ৰীসমূহত এনেদৰে লিখা হয় যে ধঁপাত স্বাস্থ্যৰ পক্ষে হানিকাৰক। তৎসত্ত্বেও ধঁপাত জাতীয় সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰিবলৈ বিক্ৰেতাসকলে কুণ্ঠাবোধ নকৰে। যাৰ ফলত গ্ৰাহকৰ মাজত এইবোৰৰ জনপ্ৰিয়তা হ্ৰাস পোৱা নাই। এইক্ষেত্ৰত দেশৰ সচেতন লোকসকলে বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিলে ধঁপাত আসক্তি কিছু পৰিমাণে ৰোধ কৰিব পৰা যাব।

প্ৰতিসংহাৰঃ

কৰ্মহীনতাই মানুহৰ মাজলৈ আলস্য ভাব আনে। বিবেকে যেতিয়া সৃষ্টিশীল কৰ্মৰ প্ৰতি আগ্ৰহী নহয়। তেতিয়াই মানুহৰ মাজত বদঅভ্যাস গঢ় লৈ উঠে। সেই বদ অভ্যাসেই কু-চৰিত্ৰ গঠনত সহায় কৰে আৰু কু-চৰিত্ৰই মানুহক অসৎ পথত পৰিচালিত কৰে। ধঁপাত আসক্তি হৈছে তেনে এবিধ বদ অভ্যাস। কৰ্মসংস্কৃতিৰ জৰিয়তে মানৱ সমাজক সুপথে পৰিচালিত কৰিব পৰা যায়। গতিকে ধঁপাত আসক্তিৰ প্ৰতি থকা মানৱ সমাজৰ আগ্ৰহক ৰোধ কৰাটো নিতান্তই প্ৰয়োজন। কাৰণ মানৱ সমাজ এবাৰ ধঁপাত আসক্তিত পৰিলে দেশ তথা জাতিৰ অধঃপতন অনিবাৰ্য্য।

বৰ্তমান স্থলিত যুৱ সমাজ আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱ

গুলচানা লক্ষৰ
কলা শাখা, ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

সন্তান জন্মৰ লগে লগে ল'ৰাই হওঁক বা ছোৱালীয়ে হওঁক প্ৰত্যেক অভিভাৱকে আশা কৰে যে তেওঁলোকৰ সন্তান সৰ্বগুণী হওঁক। নাম-যশেৰে মাক-দেউতাকৰ মুখ উজলাওক। যিহেতু বৰ্তমানৰ সমাজ সৰু পৰিয়াল পক্ষপাতী, গতিকে এটা পৰিয়ালত এটা বা দুটা সন্তানহে প্ৰাধান্য লাভ কৰে। সেইবাবে সকলো অভিভাৱকে সাধ্যনুসাৰে নিজৰ সন্তানক পঢ়া-শুনাৰ লগতে খেলা-ধূলা, সংগীত আদি সকলো দিশতে শিক্ষা দিবলৈ যত্ন কৰে। তদুপৰি ঘৰুৱাভাৱেও সন্তানক সজ আচৰণৰ শিক্ষা দিয়ে। কিন্তু বৰ্তমান যুগত কিমান পিতৃ-মাতৃয়ে আশা কৰা মতে নিজ সন্তানক গঢ় দিব পাৰিছে। দেখা যায় যে বৰ্তমান যুৱ সমাজে সৃষ্টি কৰা অসুস্থ বাতাৱৰণে সমাজৰ উন্নয়নত এক নেতিবাচক ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে।

বাটলৈ ওলালেই আমি সাৱধান হৈ থাকিবলগীয়া হয়। ক'ত কেনেকৈ অপমানিত হ'ব লাগে, ক'ত শাৰীৰিকভাৱে অপদস্থ হ'বলগীয়া হয় ইত্যাদি। কৈশোৰত ভৰি দিয়া ল'ৰাৰ পৰা প্ৰাপ্তবয়স্ক যুৱকলৈকে মুখত আঁঠে ফুটাৰ ফুটা অশ্লীল মাত কেইবাৰৰ কথা নকলোৱেইবা। কোমল বয়সীয়া ল'ৰা-ছোৱালীয়ে চুৰি, ডকাহতি, ড্ৰাগছ, ধৰ্ষণ, সুৰা আদিত জড়িত হৈ পৰাটো দৈনিক বাতৰিত পৰিণত হৈছে। এনেবোৰ কাৰ্যৰ বাবে অভিভাৱকসকলো সদায় চিন্তিত। এই কথা অনস্বীকাৰ্য যে যুৱ সমাজত ভ্ৰষ্টাচাৰ, ধ্বংসৰ মুখলৈ ক্ৰমান্বয়ে আগবাঢ়ি গৈছে আৰু ইয়াৰ কাৰণ কেইবাটাও দেখিবলৈ পোৱা যায়।

বৰ্তমান সমাজখন তীব্ৰ প্ৰতিযোগিতাবে পৰিচালিত হৈছে। প্ৰতিযোগিতা নাইকিহত? পঢ়া-শুনাৰ ক্ষেত্ৰত, চাকৰি-ব্যৱসায়ৰ ক্ষেত্ৰত আনকি মন্ত্ৰীসকলৰ প্ৰিয়ভাজন হ'বলৈ আৰু মন্ত্ৰীত্ব লাভ কৰাৰ ক্ষেত্ৰতো দেখা যায় যে প্ৰতিযোগিতা চলি আছে। গতিকে সকলোৱেই আত্মকেন্দ্ৰীক হৈ পৰিছে। চলে, বলে কৌশলে যিয়ে যেনেকৈ পাৰে ধন-সম্পত্তি আহৰণ কৰাটোৱেই গুৰুত্ব পূৰ্ণ বিষয় হৈ পৰিছে। ল'ৰা-ছোৱালীয়ে সৎ শিক্ষা আহৰণ কৰাতকৈ কোনটো বৃত্তিত অধিক ধন উপাৰ্জন কৰিব পাৰিব অভিভাৱকসকলৰ বাবে সেইটোৱেই প্ৰয়োজনীয় বিষয় হৈ পৰিছে। ইয়াৰ ভিতৰত মেধাৰী ছাত্ৰী-ছাত্ৰীয়ে মেধাৰ বলত নিজৰ সংস্থাপন উপযুক্তভাৱে কৰি ল'ব পাৰিছে। আনহাতে ক্ষমতাশালী অভিভাৱকৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে টকা আৰু ক্ষমতাৰ জোৰেৰে ভাল কলেজত ভৰ্তি হ'ব পাৰে বা চাকৰি একোটা যোগাৰ কৰি ল'ব পাৰে। দূৰলৈ যাব নালাগে, আমাৰ অসমৰ ৰাইজৰ প্ৰতিনিধিসকলৰ পুত্ৰ-জীয়ৰীয়ে অসম প্ৰশাসনিক সেৱাত চাকৰি পোৱাটোৱেই তাৰ প্ৰমাণ। এওঁলোকৰ সৰহ ভাগৰে নিশ্চয় এনে প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ যোগ্যতা নাই। এয়া হ'ল সৌভাগ্যবান সকলৰ কথা। কিন্তু মধ্যবিত্ত বা নিম্নবিত্ত পৰিয়ালৰ পৰা অহা যুৱক-যুৱতীসকলে কি

কৰিব? তাৰ মাজতো কিছুমান উৎসাহী যুৱক-যুৱতীয়ে শিক্ষা সাং কৰি চাকৰিৰ বাট নাপাই কষ্টেৰে নিজাববীয়াকৈ কিবা কৰে। কিন্তু এইসকলৰ কথা লেখত লবলগীয়া। বাকীসকলে হয় চাকৰিৰ বাবে ঢপলীয়াই ফুৰিছে। নহয় শেষ আশা হিচাপে নিষিদ্ধ সংগঠনত যোগদান কৰিছে। বাকী থকা এচাম নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীৰ বাবে চুৰি, ডকাইত, বেষ্যাবৃত্তি, ড্ৰাগছৰ ব্যৱসায় আদি অসামাজিক কামত লিপ্ত হোৱাৰ বাহিৰে আন উপায় নাথাকেগৈ। অপ্ৰিয় হ'লেও সত্য যে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ, আৰক্ষী আৰু সমাজৰ ভূমিকা আশাবাঞ্ছক নহয়। এই সমস্যাৰ সমাধান স্বৰূপে উদ্যোগীকৰণ আৰু স্বাৱলম্বীতাৰ বাটেই আশাৰ স্থল। কিন্তু ৰাজ্যখনৰ বৰ্তমান ভয়াহুৰ অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক সমস্যাৰ বাবে এই আশাও সুদূৰতেই থকা বুলি ক'ব পাৰি।

যুৱ সমাজৰ নৈতিক স্থলনৰ বাবে এক প্ৰকাৰৰ দায়ী আমাৰ দুৰ্নীতিত পোত যোৱা সমাজ। লগতে দুৰদৰ্শন, বোলছবি আদি মাধ্যমৰ প্ৰভাৱত পৰিও অত্যাধুনিকতাৰ ফালে আমাৰ মানসিকতা ধাবিত হৈছে।

তদুপৰি আজিকালি সহজলভ্য 'ইণ্টাৰনেট'ৰ জৰিয়তেও যুৱ সমাজে প্ৰয়োজনীয় জ্ঞান আহৰণ কৰাতকৈ বিকৃত ৰুচিৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ প্ৰতি গুৰুত্ব দিয়া পৰিলক্ষিত হৈছে। ফেচবুক আদিয়ে যুৱ চামক ভাল দিশতকৈ বেয়া দিশত লৈ যোৱা দেখা গৈছে।

বৰ্তমান নৈতিক স্থলন হোৱা এই যুৱ চামক সোনকালে সঠিক পথলৈ আনিব নোৱাৰিলে ভৱিষ্যতে এক ডাঙৰ সমস্যাৰ সৃষ্টি হ'ব। কাৰণ বৰ্তমানৰ যুৱসমাজেই হৈছে দেশৰ ভৱিষ্যৎ। সেইবাবে অভিভাৱক, চৰকাৰ, স্কুল-কলেজ কৰ্তৃপক্ষই এই ক্ষেত্ৰত সজাগ হৈ এই সমস্যাৰ সমাধানৰ কথা চিন্তা কৰা উচিত। অভিভাৱকসকলে নিজৰ সন্তানক আব্দুল কালাম, লতা মংগেশকাৰ, ড° ভূপেন হাজৰিকা, শচীন তেণ্ডুলকাৰ, কিৰণ বেদী আদিৰ দৰে গুণী-জ্ঞানী হোৱাটো আশা কৰে যদিও সেয়া সম্ভৱ নহয়। কিন্তু নিজ সন্তানক এজন সুস্থ মনৰ, সৎ-সাহসী, অনন্য ব্যক্তিকৰূপে গঢ়িবলৈ নিশ্চয় চেষ্টা কৰিব লাগে।

কনক বিৰচিত দৌলৰ মণ্ডপ জ্বলয় যেন ৰবি
শশী। শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ

শ্ৰী গোবিন্দক ৰভাৰ তলত নোৱাই - ধোৱাই নব
বস্ত্ৰ পৰিধান কৰোৱাই ৰভাৰ তলৰ আসনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা
হয়। গোবিন্দক অনাৰ পিছত ভেড়াঘৰটি জ্বলাই প্ৰতিকী
অৰ্থত 'মেঘদাহ' কৰে। বিষয় - বাসনাক জলাঞ্জলি দিয়া
অৰ্থত ইয়াক 'গন্ধ ঘৰ পোৰা' বুলি কোৱা হয়। শ্ৰী শ্ৰী
নৰোৱা সত্ৰই এনে বিধি পালন নকৰি নামঘৰৰ পৰা
উলিয়াই অনাৰ পিছত ৰভাতলৰ আসনত প্ৰতিষ্ঠিত কৰে
ঃ

ভাই দেখো কমলাপতি দৌলৰ উপৰে।

বৈকুণ্ঠৰ নাথ দৌল - ৰসে কেলি কৰে।

(শ্ৰী শ্ৰী মাধৱদেৱ)

গায়ন - বায়নৰ যোৰাৰ মাজেৰেই গোবিন্দৰ শিৰত
গোন্ধ - তেল দি মাহ - হালধীৰ নোৱাই - ধুৱাই নতুন
কাপোৰ পিন্ধাই দৌলৰ আসনত স্থাপন কৰে। এই তেল
গোবিন্দৰ শিৰত দিয়াৰ পিছত উপস্থিত ভক্ত ৰাইজ আৰু
তীৰ্থ যাত্ৰীৰ মাজত ভগাই দিয়া হয় যাতে তেওঁলোকে
এই তেল মূৰত ল'ব পাৰে। গোন্ধ - তেল অলপমান
মূৰত ল'ব পৰাতো ভক্ত প্ৰাণ ৰাইজে নিজৰ সৌভাগ্য
বুলি বিবেচনা কৰে। সাধাৰণতে দৌলোৎসৱৰ প্ৰায়
কুৰিদিনমান আগতে দুই তিনি টিনমান মিঠাতেলত
মিঠাগুটি, গোন্ধবিৰিণা, গাঁঠিয়ন, পিৰিকাফল দি টিনৰ
মুখ বন্ধ কৰি ৰখা হয়। ইয়াকে গোন্ধ তেল বোলা হয়
আৰু ইয়াক দৌলৰ গন্ধৰ দিনা ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

পূৰ্ণিমাৰ দিনা দিনৰ স্নান, অলংকাৰ পৰিধান, পূজা
- অৰ্চনা; সেৱা সৎকাৰকে ধৰি ৰীতিসমূহ পালনৰ অন্তত
বিয়লি ভাগত 'ন ধেমালি' বজাই পুনৰ গোঁসাইক আদৰা
হয়। লগে লগে বৰদোৱাৰ আকাশ - বতাহ মুখৰিত কৰি
বৈষ্ণৱ বৃন্দই গায়

ফাকু খেলাই কৰুণাময় এ নন্দ কুমাৰ

দেৱৰ দুৰ্লভ কেলি ফাগুন বিহাৰ।।”

নানা আনন্দ উৎসৱ, নাম - কীৰ্তনেৰে পাৰ হয়

পূৰ্ণিমাৰ ফাকুৱা উৎসৱ।

তৃতীয় দিনা আৰম্ভ হয় দৌল যাত্ৰা উৎসৱ।
সেইদিনা সু-সজ্জিত ৰথত উঠি কৃষ্ণ গোঁসাইক সাজু
হয় দৌল উৎসৱলৈ। শংখ - ঘণ্টাৰ লগতে খোল - তাল;
কালি - পেঁপাৰ ধ্বনি, নাম কীৰ্তন আৰু ৰুক্মিণী হৰণ
পাৰিজাত হৰণ নাটৰ গীতৰ ধ্বনিৰে অগনন বৈষ্ণৱৰ
আগে আগে দুই সত্ৰৰ মাজেৰে কৃষ্ণৰ ৰথ আগবাঢ়ে
দৌল মন্দিৰলৈ। দৌল মন্দিৰলৈ নিয়াৰ সময়ত চোঁৱৰ
ধাৰীয়ে গোবিন্দৰ গাত বা দি যায়।

গোবিন্দক দৌল মন্দিৰলৈ ফুৰাবলৈ নিয়াৰ সময়ত
বৰদোৱাৰ প্ৰতিঘৰ গৃহস্থই নিজৰ নিজৰ পদুলিত ধূপ -
ধূনা অৰিহণা আদিৰে সেৱা জনায়। শ্ৰী গোবিন্দক নিয়া
বাটৰ দুই কাষে আগনন ভক্ত ৰাইজ সমাবেত হয়।
তেওঁলোকে গোবিন্দৰ দৰ্শন পাবলৈ হেঁপাহেৰে বাট চাই
থাকে।

দৌলমন্দিৰতো গোঁসাইৰ আগমনৰ কাৰণে প্ৰস্তুতি
চলে। দৌল মন্দিৰত গোঁসাইক আদৰিবলৈ ৰৈ থকা
ভক্তই গোবিন্দক আদৰি নি তিনিবাৰ দৌলমন্দিৰৰ
চাৰিওফালে প্ৰদক্ষিণ কৰাই নিৰ্দিষ্ট থাপনাত প্ৰতিষ্ঠা কৰে।
দৌলমন্দিৰত গোবিন্দক যথাবিহিতভাৱে পূজা - অৰ্চনা
কৰি মূল নাম ঘৰলৈ ওভতাই অনাৰ বাটত দুয়োখন সত্ৰৰ
সত্ৰাধিকাৰ দুজনৰ ঘৰত নামঘৰৰ সন্মুখত দিয়া ৰভাৰ
ক্ষন্তেক ৰাখি তাৰপৰা থানৰ সিংহদ্বাৰত ৰখোৱা হয়।
ইয়াতে তেওঁলোকৰ পৰীক্ষা গোবিন্দক ভিতৰত প্ৰবেশত
বাধা দিয়াৰ উদ্দেশ্যে দুৱাৰ বন্ধ কৰি দিয়া হ'ল যদিও
গায়ন বায়নে গীত কীৰ্তন নেৰিলে। লক্ষ্মীৰ ফালৰ পৰা
সৰ্বজনে বাট বন্ধ কৰি থাকিল। লক্ষ্মীক দুটা শ্লোকেৰে
স্ততি কৰাত লক্ষ্মীয়ে বাট এৰি দিলে। ইয়াৰ পিছত দৌল
গোবিন্দই লক্ষ্মীৰ মন্দিৰত প্ৰবেশ কৰিলে। গোবিন্দৰ দুৱাৰ
ধৰা এই অনুষ্ঠান শ্ৰীশ্ৰী শলগুৰি সত্ৰইহে পালন কৰে,
শ্ৰী শ্ৰী নৰোৱা সত্ৰই নকৰে। দৌলোৎসৱৰ সময়ত দুভাগ
কীৰ্তন বঢ়াই প্ৰসংগ কৰা হয়। পুৱা বিয়লি আই সকলে
একে কীৰ্তন ধৰিলেও শেষৰ কীৰ্তনত ফাকুৱাৰ দিহা

মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ সুন্দৰীদিয়া এখন অতি
ঐতিহ্যপূৰ্ণ সত্ৰ। এই সত্ৰখন মহাপুৰুষ শ্ৰীমাধৱ দেৱে

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ পাটবাউসী আৰু
শ্ৰীমাধৱদেৱৰ সুন্দৰীদিয়া এই দুয়োখন সত্ৰ দুজন গুৰু
দ্বাৰা প্ৰতিষ্ঠিত ঐতিহ্যময় সত্ৰ। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে নামনি
অসমৰ বৰপেটাত প্ৰৱেশ কৰি ছয়কুৰি ঘৰ ভকত
সমন্ধিতে চিন পৰা বা চুণপোৰা ভিঠিত উপস্থিত হৈ তাৰ
কেবাটাও ভাল চিহ্ন দেখা পোৱা বাবে তাতেই নাওঁ বান্ধি
ছয় মাহ কাল ভকত সমন্ধিতে অতিবাহিত কৰিছিল।
এই থানতে একান্ত গৃহী ভকত ভৱানন্দ সাউদ তথা
নাৰায়ণ দাস ঠাকুৰ আতাক গুৰুজনাই শৰণ - দীক্ষা দি
নিজৰ সংগী কৰি লৈছিল আৰু শ্ৰীমাধৱদেৱ গুৰুজনাৰ
লগত সখিত্ব বান্ধোনেৰে বান্ধ খুৱাই লৈছিল। বাউসী
পৰগণৰে এই ঠাইডোখৰতেই গুৰুজনাই একশৰণ নাম
ধৰ্মৰ বেদী প্ৰতিষ্ঠা কৰা কাৰণেই ঠাইখিনিৰ নাম
পাটবাউসী হয়। পাটবাউসী নাম সমৰ্থকে আন আন দুই
এটা পুৰাণ প্ৰসিদ্ধ কাহিনীও এই অঞ্চলত প্ৰসিদ্ধ হৈ
আছে।

১৫৭০ খ্রীঃত (১৪৯২ শকত) প্রতিষ্ঠা কৰিছিল। সুন্দৰীদিয়া সত্ৰত গুৰুজনাই থিতাপি লৈয়েই ‘ভক্তি বত্সাৱলী’ গ্ৰন্থখন অতি সুন্দৰ লালিত্যময় অনুবাদেৰে ভাঙনি কৰি উলিয়াই গুৰুজনাৰ সুহৃদ একান্ত গৃহী ভকত নাৰায়ণ দাস ঠাকুৰ আতাৰ তাগিদাত ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ কামত উদ্বুদ্ধ হৈ পৰে। ঠাকুৰ আতাই এই ক্ষেত্ৰত গুৰুজনাক দেহেকেহে সহায় কৰিছিল। ঠাকুৰ আতাৰ পৰামৰ্শ মতেই তেওঁৰ পূৰ্বৰ থিতাপি লোৱা ঠাই ‘আদি ভিতি’ৰ অলপ আতৰত কীৰ্ত্তন ঘৰ, হাটী - বাহা নিৰ্মাণ কৰাই প্ৰথম সত্ৰানুষ্ঠানৰ পাতনি মেলে আৰু এই ক্ষেত্ৰত আতা পুৰুষসকলৰ সহায় সহযোগ অনস্বীকাৰ্য বুলি ক’ব পাৰি।

সুন্দরীদিয়া সত্রত পালনাম :

মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে প্ৰথম পালনাম ধোৱাহাট।
বেলগুৰি সত্ৰত আৰু মহাপুৰুষ মাধৱদেৱে প্ৰথম পালনাম
ধৰিছিল যক্ষ (যখ) খেদিবলৈ সুন্দৰীদিয়া সত্ৰত। মানুহৰ
মনৰ পৰা ভয়, দুখ, ক্ৰোধ আতৰোৱাৰ একমাত্ৰ পন্থা
হ'ল হৰিনাম কীৰ্তন আৰু হৰিনাম কীৰ্তন কৰিয়েই
বৰবিলৰ পৰা যক্ষ খেদি নামৰ মাহাত্ম্য প্ৰকাশ কৰিছিল।
শ্ৰীৰাম আতাঁৰ মুখৰ পৰা বৰবিলৰ যক্ষৰ কথা জানিব
পাৰি সাতদিন সাত ৰাতি সুন্দৰীদিয়া সত্ৰত পালনামৰ

ব্যৱস্থা কৰিছিল। মহাপুৰুষ মাধৱদেৱে পালনামৰ ‘ডাকনি’ কৰি ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণ গুৰু আসনত প্ৰতিষ্ঠা কৰি পালনামৰ আৰম্ভ কৰিছিল। আজিও কেৱল সুন্দৰীদিয়া সত্ৰতে পালনামৰ ‘ডাকনি’ৰ সুৰীয়া ব্যৱস্থা চলি আহিছে। পালনামৰ পৰা ভকতৰ দল এটি ‘বাটবুলনি ঘোষা’ গাই বৰবিলৰ পাৰত গৈ থিয় হৈ নাম গাইছিল। তালৰ শব্দ আৰু হৰিনামৰ ধ্বনিত যক্ষবোৰ বৰবিল এৰি ছাগমৰা বিললৈ যোৱা বুলি প্ৰবাদ আছে। এই সাতদিন বিলৰ পাৰত ধাৰাবাহিকভাৱে থিয় হৈ নাম গোৱা বাবে থিয়নামৰ সৃষ্টি হোৱা বুলি ক’ব খোজে। আজিও বৰবিলৰ পাৰত যক্ষ খেদা ভেটিত প্ৰতিবছৰে থিয় নাম গোৱাৰ পৰম্পৰা চলি আহিছে আৰু তেতিয়াৰ পৰা সত্ৰসমূহত ‘বাটবুলনি ঘোষা’ গোৱাৰ নিয়ম চলি আহিছে।

বৰ্তমান পাটৰাউসী সত্ৰত কীৰ্ত্তনঘৰ, মুনিকূট গৃহ, মঠ, দৌলঘৰ আদি নিৰ্মাণ কৰি ইয়াৰ ভকতবৃন্দই সুন্দৰকৈ ৰক্ষণাবেক্ষণ কৰি আছে। সত্ৰৰ সংগ্ৰাহালয়ত পুৰণি সাঁচিপাতৰ পুথি, গুৰুজনাৰ দিনৰ বৰপীৰা, আই গোসানীৰ শয্যা, ভাওনাৰ মুখা, পিতলৰ শৰাই, গৰুজনাই গা - ধোৱা শিল আদি সংৰক্ষণ কৰি ৰখা হৈছে।

থোৰতে হেমবৰুৱা

ৰশ্মি ৰেখা তালুকদাৰ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

অসমৰ সাহিত্যৰ জগতখনত নিৰৱচ্ছিন্নভাৱে অৱদান আগবঢ়াই যোৱাৰ লগতে সক্ৰিয়ভাৱে ৰাজনীতিত জড়িত হৈ সমাজবাদী ৰাজনৈতিক আদৰ্শক আকোঁৱালি লৈ এখন শোষণমুক্ত সমাজ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ বিচৰা এজন প্ৰতিভাধৰ ব্যক্তি আছিল হেম বৰুৱা। তেখেতে আছিল একেধাৰে এগৰাকী বিচক্ষণ সাহিত্যিক, কবি ৰাজনীতিবিদ, নিবন্ধকাৰ, ভ্ৰমণ কাহিনী ৰচয়িতা, কাহিনী নিৰ্মাতা, সমালোচক, সংস্কৃতি চৰ্চাকাৰী আৰু শিক্ষাবিদ।

হেম বৰুৱাৰ জন্ম উত্তৰ গুৱাহাটীৰ মধ্যমখণ্ডৰ বিখ্যাত ভৰালী বৰুৱাৰ বংশত। পিতৃ আছিল বিনন্দিৰাম শৰ্মা বৰুৱা আৰু মাতৃ আছিল পদ্মালোচনী দেৱী।

সৰু কালতে হেম বৰুৱা বৰ অঘাইতং আছিল। এক কথাত অঘাইতং থ'বা বুলিলে যিখিনি গুন-দোষ থাকিব লাগে সেই গোটেইখিনি হেম বৰুৱাৰ গাত আছিল। সৰুতেই বৰ দুষ্ট আছিল যদিও তেতিয়াই অন্যায়েৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ শিকিছিল। অন্যায়েৰ বিৰুদ্ধে সৰৱ হৈ শৈশৱতে ঘটোৱা এটা আমোদজনক ঘটনাৰ কথা অনু বৰুৱাই লিখা 'হেম বৰুৱাই', মোৰ চিনাকি মানুহজন' নামৰ সংকলনখনত এইদৰে কৈছে -

‘এজন পুলিচৰ দাৰোগাক অঘাইতং ল'ৰাজনে চকু পাৰি দেখিব নোৱাৰিছিল। কাৰণ ওচৰৰ গাওঁ ভূইৰ মানুহবোৰৰ ওপৰত বিনা কাৰণত কৰা অত্যাচাৰৰ কথা ল'ৰাজনে নজনা নহয়। সেই দাৰোগাজনে সদায় দেউতাকৰ ওচৰলৈ আহি ধঁপাত খাই গল্প-গুজৰ কৰে। ল'ৰাজনৰ ভাব অত্যাচাৰৰ প্ৰতীক এই মানুহটো কেলেই আহিব লাগে। মনটো বিদ্ৰোহী হয়, কিন্তু প্ৰকাশৰ অৱকাশ নাই। এদিন পিছে তেওঁ নিজকে সম্বন কৰিব নোৱাৰিলে। হোকাতে দীঘলীয়া টান দিনাকৈ মুখে ধোঁৱাবোৰ উলিয়াই দাৰোগা বাবুৱে আমেজত চকুহাল মুদি দিছিল। সেই মুহূৰ্ততে দেউতাকে ওচৰত নাছিল। এয়ে সোণালী সুযোগ। দাৰোগাবাবুৰ গালত এটা পূৰ্ণহতীয়া চৰ সোধাই ল'ৰা অন্তৰ্ধান। ফল যে বিষময়, সন্দেহ নাই। ভাত পানীতো বন্ধ হ'লেই, ওৰোটো নিশা বাঘে খাই মাৰক' বুলি ঘৰৰ বাহিৰত থৈ দিলে। কপাল ভাল আছিল। গমিৰিত বাঘৰ ইমান উপদ্ৰৱ নাছিল যদিও সাপৰ কিন্তু উৎপাত বৰ বেছি। ল'ৰাজনক বাঘেও নাখালে, সাপেও নুখুটিলে। সেইজনেই হ'ল হেম বৰুৱা।

যোৰহাট তৰাজনৰ পাটশালাত বৰুৱাই স্কুলীয়া শিক্ষা জীৱন আৰম্ভ কৰে। ১৯২৪ চনত প্ৰাথমিক শিক্ষা শেষ কৰি টাউনৰ এম ই স্কুলত পঢ়ে। ইয়াৰ পৰাই ১৯২৮ চনত ইংৰাজীতে ডিটিংচনসহ প্ৰথম বিভাগত এম ই পৰীক্ষা পাছ কৰে। তাৰ পিছত যোৰহাট মিশনাৰী স্কুলত অষ্টম শ্ৰেণীলৈকে পঢ়ি তেজপুৰ চৰকাৰী হাইস্কুলত নাম ভৰ্তি কৰে। তেওঁ তাৰ পৰাই ১৯৩২ চনত প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। ১৯৩৪ চনত তেওঁ কটন কলেজৰ পৰা বি এ পাছ কৰে আৰু ১৯৩৮ চনত কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ইংৰাজী বিষয়ত দ্বিতীয় শ্ৰেণীত এম এ পাছ কৰে।

যোৰহাট জগন্নাথ বৰুৱা কলেজত কৰা শিক্ষকতাৰে হেম বৰুৱাই কৰ্মজীৱনৰ পাতনিমেলে। জগন্নাথ বৰুৱা কলেজত কিছুদিন কাম কৰাৰ পাছত যোৰহাটৰ কছাৰীৰ সন্মুখত অনুষ্ঠিত হোৱা ছাত্ৰ

সমাবেশত দিয়া উদ্দীপ্ত ভাষণৰ কাৰণে ১৯৪২ চনৰ ১২ অক্টোবৰত পুলিচে তেখেতক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি যোৰহাট জেললৈ নিয়ে। জেলত থকা সময়ছোৱাত বৰুৱাই লোকপ্ৰিয় গোপীনাথ বৰদলৈ, বিষ্ণুৰাম মেধি, বিমলা প্ৰসাদ চলিহা, অমিয় কুমাৰ দাস, সিদ্ধিনাথ শৰ্মা, ফকৰুদ্দিন আলি আহমেদ, কামাখ্যা প্ৰসাদ ত্ৰিপাঠী, দেৱেশ্বৰ শৰ্মা আদি অসমৰ নেতৃস্থানীয় লোকসকলক অতি ওচৰৰ পৰা লগ পাইছিল। লগতে সেইখিনি সময়ত তেখেতে গীতা, কোৰান, বাইবেল ইত্যাদি মহৎ গ্ৰন্থসমূহ অধ্যয়ন কৰিছিল আৰু মাৰ্ক্সৰ গ্ৰন্থ অধ্যয়ন কৰাৰ সুযোগ পাইছিল। জেলৰ পৰা ওলাই আহি তেখেতে ১৯৪৪ চনত গুৱাহাটী বি. বৰুৱা কলেজত যোগদান কৰে। সেইখিনি সময়তে তেখেতে বৰপেটা এম চি কলেজ আৰু নগাঁও কলেজলৈকো আমন্ত্ৰণ লাভ কৰিছিল। সেই সময়ৰ বি. বৰুৱা কলেজৰ অধ্যক্ষ বৰুৱা দেৱৰ আহুন আৰু দেৱকান্ত বৰুৱাৰ পৰামৰ্শক্ৰমে বি. বৰুৱা কলেজতে যোগদান কৰিলেহি। ইয়াতেই তেওঁ স্থায়ীভাবে কৰ্মজীৱন আৰম্ভ কৰিলে। প্ৰথম অৱস্থাত তেখেতে ইংৰাজী পঢ়ুৱাইছিল যদিও পিছলৈ অসমীয়াও পঢ়ুৱাবলগীয়া হ'ল। বি. বৰুৱা কলেজত কাম কৰি থকাৰ সময়তে সন্দিকৈ কলেজতো কিছুদিনৰ কাৰণে তেখেতে অধ্যাপনা কৰিছিল। ছাত্ৰসকলক ভালদৰে শিক্ষা দিবলৈ তেখেতে সৰ্বতো প্ৰকাৰে কষ্ট কৰিছিল। আনকি কোনোবা অভাৱগ্ৰস্থ ল'ৰাই মাচুলৰ অভাৱত পৰীক্ষা দিব নোৱাৰিলে তেখেতে নিজৰ দৰমহাৰ ধন দি ছাত্ৰক পৰীক্ষাত বহুৱাইছিল। সেয়া আছিল তেখেতৰ উদাৰতা। ১৯৪৭ চনৰ ১৩ চেপ্তেম্বৰত তেখেতে বি. বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ৰ স্থায়ী অধ্যক্ষ হিচাপে নিযুক্ত হয়। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰতো হেমবৰুৱাই আগ ভাগ লৈছিল।

১৯৪৮ চনত তেখেতে ৰামমোহনৰ লোহিয়াই প্ৰতিষ্ঠা কৰা ছ'চিয়েলিষ্ট পাৰ্টিৰ সক্ৰিয় সদস্য হয় আৰু এই পাৰ্টিৰ সভাপতি হয় ১৯৬৬ চনত। হেমবৰুৱাৰ

ৰাজনৈতিক আদৰ্শৰ লক্ষ্য আছিল জনসাধাৰণৰ মংগল সাধন, বহুজনৰ স্বাৰ্থ সংৰক্ষণ তথা দেশখনৰ স্বাৰ্থ সংৰক্ষণ। তেওঁ নিজে কৈছে-‘মোৰ ৰাজনৈতিক পাৰ্টি আজি আছে, হয়তো কালিলৈ নাথাকিব; কিন্তু মোৰ দেশ চিৰন্তন। আমাৰ প্ৰথম লক্ষ্য হোৱা উচিত দেশৰ স্বাৰ্থ সংৰক্ষণ আৰু দ্বিতীয় লক্ষ্য হ'ব লাগিব আমাৰ পাৰ্টি, আমাৰ ৰাজনৈতিক সংগঠন স্বাৰ্থ সংৰক্ষণ।’

এগৰাকী সুদক্ষ ৰাজনীতিবিদ হিচাপে হেমবৰুৱা আছিল প্ৰচণ্ড সাহসী, যুক্তিবাদী, সুক্ষ্ম বুদ্ধিসম্পন্ন নিকা মনৰ গৰাকী।

১৯৪৬ চনত তেখেতে এজন ছ'চিয়েলিষ্ট দলৰ আজীৱন সদস্য হিচাপে যোগদান কৰে।

১৯৫২ চনৰ স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰথমটো সাধাৰণ নিৰ্বাচনত তেখেতে কমিউনিষ্ট প্ৰাৰ্থী গৌৰীশংকৰ ভট্টাচাৰ্যৰ সৈতে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা আগবঢ়াইছিল। কিন্তু প্ৰথমবাৰ তেখেতে ব্যৰ্থ হয়। ১৯৫৭ চনত তেখেতে প্ৰথমবাৰৰ বাবে সংদসলৈ নিৰ্বাচিত হয়। তাৰ পাছত তেখেতে ১৯৭২ চনলৈ তিনিবাৰকৈ সাংসদ হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈ ভাৰতীয় সংসদীয় ৰাজনীতিত এক স্বাক্ষৰ ৰাখি থৈ যায়।

এগৰাকী ৰাজনীতিবিদ হিচাপে বৰুৱাই কেতিয়াও কাৰো ব্যক্তিগত দিশটোক সমালোচনা কৰা নাছিল।

হেম বৰুৱাই ৰাজনীতি কৰিছিল ইহকালৰ কাৰণে আৰু সাহিত্য চৰ্চা কৰিছিল পৰকালৰ কাৰণে। ৰাজনীতিৰ পথাৰখনত তেখেতে সক্ৰিয়ভাৱে কাম কৰি থকাৰ সময়তো ভালেমান কিতাপ তেখেতে ৰচনা কৰিছিল। ৰাজনীতি আৰু সাহিত্য এই দুয়োটা দিশতে তেখেতে ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰি চলিছিল।

পঢ়ি থকা কালৰে পৰাই হেম বৰুৱাই লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। কলকতাত এম এ পঢ়ি থকা সময়তে ‘হিয়াৰ মিলন’ নামৰ প্ৰথম গল্প লিখিছিল।

হেমবৰুৱাক লিখিবলৈ বাধ্য কৰোৱা ব্যক্তিজন

আছিল প্ৰসিদ্ধ সাংবাদিক ত্ৰৈলোক্য নাথ শৰ্মা। এই কথাটো হেমবৰুৱাই অৱশ্যে ‘মই লিখো কিয়’ নামৰ এটা প্ৰবন্ধত তেওঁক ‘ওৰে জীৱন পাহৰিব নোৱাৰো’ বুলি উল্লেখ কৰি গৈছে।

তেখেতৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত প্ৰবন্ধৰ ধাৰা দুটা এটা ইংৰাজী আৰু আনটো অসমীয়া। ইয়াৰ কিছুমান সাহিত্য বিষয়ক। আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ জন্মৰ লগতো তেখেতে ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত। ‘আৱাহন’ত প্ৰকাশ পোৱা ‘বান্দৰ’ নামৰ কবিতাটোৰ জৰিয়তে তেখেতে আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ ক্ষেত্ৰখনত পাতনি মেলে। এইখিনিতে এটা কথা উল্লেখ কৰিব লাগিব যে তেওঁৰ দ্বাৰা সম্পাদিত ‘পছোৱা’ আলোচনীয়ে আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ বিকাশৰ পথ মুকলি কৰি দিয়ে।

সমাজবাদী আদৰ্শত অটল হৈ থকা হেমবৰুৱাই সাহিত্য সংস্কৃতি, ৰাজনীতি আদি সকলো দিশতে সমানভাৱে অসমক বিকাশ কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছিল। তেখেতৰ সমাজবাদ আছিল মাৰ্ক্সবাদৰ পৰা পৃথক। ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰখনত এগৰাকী বিচক্ষণ সাংসদৰূপে নিকা, ভণ্টাচাৰহীন ৰাজনৈতিক জীৱন যাপন কৰা বৰুৱাই গান্ধীৰ আদৰ্শ সম্পূৰ্ণভাৱে বজাই ৰাখিবলৈ

যত্ন কৰিছিল। শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ তেখেত ঘোৰ বিৰোধী আছিল। আৰু এই আদৰ্শক তেখেতে ঘীণ কৰিছিল।

এনে এজন বিৰল ব্যক্তিত্বৰ গৰাকীয়ে ১৯৭৭ চনৰ ৯ এপ্ৰিলৰ তাৰিখে আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰ বিদায় মাগে।

তেখেত আজিও আমাৰ আদৰ্শ। তেওঁৰ দৰে এজন নিৰ্ভীক ব্যক্তি আজি আমাৰ সমাজত খুবোই প্ৰয়োজন। আজি ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰখনত সত্যবাদিতা, যুক্তি নিষ্ঠতা, স্পষ্টবাদিতা আদি গুণসম্পন্ন ব্যক্তিৰ অভাৱ অথচ সেইকেইটা গুণৰ কাৰণে স্বয়ং নেহৰুৱেও বৰুৱাৰ ওচৰত মূৰ নত কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল।

সাহিত্য আৰু ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ সমানে অৱদান আগবঢ়াই যোৱা হেমবৰুৱাক একে উশাহে ব্যতিক্ৰমী পুৰুষ বুলিয়েই ক’ব পাৰি। দুয়োখন ক্ষেত্ৰতে অসামান্য দক্ষতাৰ পৰিচয় দিয়া ব্যক্তি হয়তো খুব কমেই ওলাব। অসমৰ ৰাজনীতি, সমাজনীতি, শিক্ষা-সাহিত্য-সংস্কৃতি ইত্যাদিকে ধৰি প্ৰত্যেকটো দিশতে তেখেতে যি বহুমূলীয়া অৱদান আগবঢ়াই থৈ গ’ল সি আমাৰ উত্তৰ-পুৰুষৰ বাবে প্ৰেৰণাৰ উৎস হৈ ৰ’ব।

হয়। তদুপৰি দূৰ-দূৰণিত থকা বংশ - পৰিয়ালৰ লগত যোগাযোগ স্থাপনৰ বাবে যোগাযোগ মাধ্যমৰ প্ৰসাৰ ঘটে। ফলত লাহে লাহে ঠাইখন ব্যস্ততাপূৰ্ণ নগৰ লৈ ৰূপান্তৰিত হয়।

মনোমোহা প্ৰাকৃতিক দৃশ্য; বতৰ, জলবায়ু, প্ৰাচীন ঐতিহ্য আদিক কেন্দ্ৰ কৰিও কিছুমান ঠাই আকৰ্ষণীয় হয়। এই ক্ষেত্ৰত আমি দাজিলিং, আগ্ৰা বেনাৰস, নাইনিতাল, পুৰী, শ্ৰীনগৰ, গোৱা, ছিলং আন্দামান নিকোবৰ, ছিমলা, গেংটক আৰু অসমৰ শিৱসাগৰ, তেজপুৰ ইত্যাদি নাম উল্লেখ কৰিব পাৰো।

সাগৰ আৰু নদীৰ পাৰৰ সুবিধা জনক বন্দৰক কেন্দ্ৰ কৰি ব্যৱসায় - বাণিজ্য গঢ়ি উঠিও নগৰৰ সৃষ্টি হয় যেনে মুম্বাই, কলকাতা, চেন্নাই; বিশাখাপটনম ইত্যাদি।

তীৰ্থস্থানৰ পৰাও একোখন নগৰৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। আমাৰ দেশত এনে বহুটো নগৰ আছে, যেনে

বেনাৰস, পুৰী, বৃন্দাবন, তিৰুপতী ইত্যাদি। কিন্তু উত্তৰ - পূব ভাৰতত এতিয়াও তীৰ্থস্থানক কেন্দ্ৰ কৰি উপৰোক্ত নগৰ বোৰৰ নিচিনা বিশেষ উল্লেখযোগ্য নগৰ গঢ়ি উঠা নাই।

আধুনিক যুগ 'নগৰ কেন্দ্ৰিক' সভ্যতাৰ যুগ, 'নগৰ কেন্দ্ৰিক' সভ্যতাৰ সুবিধাও যথেষ্ট। সকলো আধুনিক সা - সুবিধা নগৰৰ অধিবাসী সকলে ভোগ কৰাৰ সুযোগ পায়। কিন্তু নগৰীয় সভ্যতাই আমাৰ 'যৌথ পৰিয়াল' ব্যৱস্থাক বিলগ্ন কৰিছে। মানুহক আত্মকেন্দ্ৰিক কৰি তুলিছে। বৃদ্ধাশ্ৰমৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাইছে। প্ৰদূষণ বৃদ্ধি পাইছে, ধনী - দুখীয়াৰ মাজৰ পাৰ্থক্য বৃদ্ধি কৰিছে। নগৰৰ বৃহৎ অট্টালিকাৰ গাত গা লাগি গঢ়ি উঠিছে দুখীয়া শ্ৰেণীৰ মানুহৰ বস্ত্ৰীঅঞ্চল। নগৰ সভ্যতাক মানুহে আকোৱালি লৈছে। মানুহ নাগৰিক হওঁক কিন্তু হৃদয়হীন যেন নহয়।

20th Vol : 2018-19 :: UDIAN

খৰি ফালি বজাৰত বেচা কামো কৰিব লগা হৈছিল। এনেদৰে সংসাৰখনৰ সমস্ত দায়িত্ব নিজে বহন কৰি অন্তৰত ভগৱানৰ প্ৰতি বিশ্বাস ৰাখি ল'ৰা-ছোৱালী কেইটিক ডাঙৰ কৰাৰ নিমিত্তে জীৱন সংগ্ৰাম কৰি গৈছিল। সমাজত কণমাইক সকলোৰে ভয় আৰু ভক্তি দুয়োটাই কৰিছিল। কাৰণ কণমাইৰ যিমান কষ্ট নহ'লেও সমাজত এগৰাকী ব্যক্তি হিচাপে সমাজৰ প্ৰতি থকা কৰ্তব্যও কৰি গৈছিল।

সময়ে কেতিয়াও হাৰ মনাব নোৱাৰাকৈ এটি স্তম্ভৰ দৰে থিয় দি থাকি সন্তানক পঢ়াই-শুনাই যিমানখিনি পাৰি জীৱনৰ পোহৰৰ বাট দেখুৱাই দিবলৈ সক্ষম হৈছিল। কণমায়ে বোৱা-কটা জানিছিল আৰু তেনেদৰেও পৰিয়ালটোক পোহ-পাল দিবলৈ সক্ষম হৈছিল। নিজৰ জীয়েককো বোৱা-কটা শিকাই এগৰাকী পাকৈত বোৱনী কৰি তুলিছিল।

লাহে লাহে কণমাই বৃদ্ধ হৈ আহিল। সকলো কেইটি সন্তান বিয়া-বাৰু কৰাই সংসাৰি হ'ল। জীয়েকক শিকোৱাৰ দৰে ল'ৰাৰ নাতিনী ছোৱালীজনীক বোৱা-কটা শিকাৰ কথা কোৱাত ছোৱালীজনীয়ে উত্তৰ দিঠিছিল—আজিকালি ছোৱালীয়ে বোৱা-কটা নিশিকে। চাকৰি কৰিব। তেতিয়া কণমাই মৰ্মাহত হৈছিল। কিয় নিজৰ হাতৰ বিদ্যাকণ শিকাত আপত্তি।

হাতৰ বিদ্যা শিকি লোৱাত লাজ কিহৰ। এয়া জানো সমাজৰ স্থলন নহয়। চাকৰি কৰাত বাধা নাই, কিন্তু আমাৰ এচামে নতুন প্ৰজন্মক দি যোৱা বিদ্যাখিনি জানো এনেদৰে শেষ, হৈ যাব দিব পাৰি। আধুনিকতাই পুৰণিক বিচাৰি পাই এজন কৃষকৰ ৰূপত, এগৰাকী শিপিনীৰ ৰূপত। কিন্তু আধুনিক সমাজৰ নাৰী গৰাকীক নতুন প্ৰজন্মই কিহৰ মাজত পাব। এনেদৰে জানো আমাৰ সমাজৰ বহু মূল্যবান এটি পৰম্পৰা শেষ হৈ নাযাবনে?

এৰা, এগৰাকী অশিক্ষিত নাৰী কণমায়ে যদি এই কথাষাৰ ভাবিব পাৰে তেন্তে আমি যিখিনিয়ে হাতৰ এই বিদ্যাবোৰ শিকি লোৱাৰ সুবিধা পাওঁ সেইখিনিয়েনো আগহেৰে শিকি নলও কিয়? মোৰ বাবে এইগৰাকী নাৰী চিৰ নমস্য, যিয়ে সমাজত নিজৰ অস্তিত্ব বজাই ৰাখি জীৱন সংগ্ৰামত অকলেই যুঁজি জয়ী হ'ল। সমাজৰ এচাম ভদ্ৰতাৰ মুখা পিন্দা পুৰুষৰ বিৰুদ্ধে ৰণচণ্ডী ৰূপে নিজকে সজাই নিজৰ সতীত্ব, পবিত্ৰতা ক্ষুণ্ণ হ'বলৈ নিদি দৰিদ্ৰতাৰ সৈতে যুঁজি যুঁজি আগবাঢ়ি গ'ল। জীৱনত কেতিয়াও হাৰ নমনা এইগৰাকী নাৰী জানো আমাৰ সমাজৰ লক্ষ্মীবাঈ বা ৰেজিয়া চুলতানাৰ দৰে মহিয়সী নাৰী বুলি কোৱাত কিবা আপত্তি থাকিব পাৰে।

সংগ্ৰাহক

ছহিদুল আলী

স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

- ১। “আনক আঘাত দিলে সেই আঘাত নিজে এদিন ভোগ কৰিবা?” — তুলসী দাস
- ২। “প্ৰেমৰ আনন্দ ক্ষণস্থায়ী কিন্তু প্ৰেমৰ বেদনা চিৰস্থায়ী। — ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ
- ৩। পৰীক্ষাত নকল কৰাটো যিমান অপৰাধ, আনৰ পৰা চাই লিখাটো সিমানেই অপৰাধ। — হেম বৰুৱা
- ৪। পুথিভঁৰাল নোহোৱা শিক্ষানুষ্ঠান বধা নহোৱা নাৰৰ দৰে। — হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী
- ৫। কোনে কি জাতিৰ ভগৱানে তাৰ খবৰ নাৰাখে, কোনে কি কৰে তাৰহে খবৰ ৰাখে। — গুৰু নানক
- ৬। ভুল কথা জনাতকৈ একো নজনাই ভাল। — উইলিয়াম ছেক্সপিয়েৰ
- ৭। উপদেশতকৈ আৰ্হি ভাল। — হজৰত মহম্মদ (ছঃ)

সমাজৰ প্ৰতি আমাৰ দায়িত্ব আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বা যুৱ প্ৰজন্মৰ কিছু কৰণীয়

বিপাশা শৰ্মা

স্নাতক কলা শাখা, প্ৰথম বাৰ্ষিক

জীৱ সমূহৰ ভিতৰত মানুহক জীৱশ্ৰেষ্ঠ বুলি আখ্যা দিয়া হয়। মানুহৰ জীৱনটো প্ৰধানকৈ চাৰিটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। সেই ভাগকেইটা হ'ল শিশু কাল, ছাত্ৰ বা যুৱ কাল, প্ৰাপ্তবয়স্ক কাল আৰু বৃদ্ধ কাল। প্ৰতিটো অৱস্থা বা কালতে শাৰীৰিক বা মানসিক বিকাশে এজন মানুহৰ ওপৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে।

এখন সমাজত ব্যক্তি এজনে নিজকে সু-নাগৰিক হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ যথেষ্ট কষ্ট কৰিব লগা হয়। সু-নাগৰিক হ'বলৈ কিছুমান আহিলাৰ দৰকাৰ যেনে শিক্ষা, স্বাস্থ্য, চৰিত্ৰ আৰু যত্ন। ইয়াৰে এটাৰ আনটোৰ লগত উমৈহতীয়া সম্পৰ্ক আছে। এই আটাইবোৰ কাৰকে শিশু অৱস্থা পৰাই প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে।

সমাজত ভাল যুৱ মানসিকতা গঢ় লৈ উঠিবলৈ শিশু অৱস্থাৰ পৰাই যত্ন কৰা উচিত। শিশু এটাই জন্মৰ পিছৰ পৰাই পৰিৱেশৰ মাজত থাকি ডাঙৰ-দীঘল হ'বলৈ ধৰে। এই অৱস্থাৰ পৰাই যত্ন কৰিব লাগে যাতে কু-প্ৰভাৱৰ ফলত শিশুৰ মানসিকতা বিপথে পৰিচালিত নহয়। শিশু সকলক যদি সৰুৰে পৰাই শিক্ষা স্বাস্থ্য, চৰিত্ৰ আদিৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব দি মাক-দেউতাকে আগবঢ়াই নিয়ে, তেতিয়া সু-মানসিকতা গঢ় লোৱাত যথেষ্ট সহায়ক হ'ব।

এনেদৰে লাহে লাহে শিশু অৱস্থাৰ পৰাই যুৱ অৱস্থা বা ছাত্ৰ অৱস্থালৈ অগ্ৰসৰ হয়। এই অৱস্থা বা সময়ছোৱাত যদি ছাত্ৰ জন নিজে বা অভিভাৱক সতৰ্ক নহয়, তেনেহ'লে বিপথে পৰিচালিত হৈ জীৱনটো ধ্বংসৰ গৰাহত পৰিণত হ'ব পাৰে। এই সময়ছোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ উদ্দেশ্য পৰা অৰ্থাৎ শিক্ষা গ্ৰহণৰ পৰা আতৰি গৈ নিজৰ জীৱনটোক ধ্বংস গৰাহলৈ টানি নিব পাৰে।

অপৰাধমূলক কাম বুলি কওঁতে ড্ৰাগছ, সুৰা, যৌন কেলেংকাৰী আদি বিভিন্ন কামে আজিৰ যুৱ সমাজৰ মাজত অগ্ৰগতি লাভ কৰিছে। ই সমাজৰ প্ৰতি শুভ লক্ষণ নহয়। যিসকলে নিজকে এইবোৰৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখি নিজৰ কৰ্তব্য সাধনত ব্ৰতী হয়, তেওঁৰে ভৱিষ্যতে সুনাগৰিক হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিব পাৰে।

এই ক্ষেত্ৰত যুৱ সমাজৰ বা ছাত্ৰ সমাজৰ যথেষ্ট কৰণীয় আছে। ছাত্ৰ শক্তি হৈছে এটা বৃহৎ শক্তি। সমাজত যাতে কোনো কু-সংস্কৃতিয়ে গা কৰি উঠিব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰখা উচিত।

আজিৰ সমাজত বিশেষকৈ বৰ্তমান সমাজত বহুত মানুহে মানৱীয় মূল্যবোধ হেৰুৱাই পেলাইছে। যাৰ ফলত সমাজত বহু ধৰণৰ অপৰাধমূলক ঘটনা সংঘটিত হৈ আছে। যেনে- হত্যা, লুণ্ঠন, সন্ত্ৰাসবাদ, ধৰ্ষণ, ভ্ৰষ্টাচাৰ ব্যাভিচাৰ আদিৰ দৰে ঘটনাই মুখ্য স্থান পাবলৈ ধৰিছে।

মানুহৰ অন্তৰৰ পৰা দয়া, মৰম, স্নেহ আদি নোহোৱা হৈ গৈছে। ছাত্ৰ সমাজ, প্ৰশাসন, সমাজৰ বিভিন্ন স্তৰৰ ব্যক্তি আদিয়ে এই অপৰাধমূলক ঘটনা ৰোধ কৰি নিকা অৰ্থাৎ স্বচ্ছ সমাজ গঢ় দি তোলাত মুখ্য ভূমিকা পালন কৰিব পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে অভিভাৱকৰ দায়িত্ব বহুত বেছি।

সেয়েহে আমি সকলোৱে ঐক্যবদ্ধ হোৱা উচিত। লগতে সমাজৰ পৰা এই কু-সংস্কৃতি, দুৰ্নীতি, অশান্তি আঁতৰাই এখন নিকা শান্তিৰ সমাজ গঢ়াৰ প্ৰতি অগ্ৰসৰ হ'ব লাগে, নহ'লে এটা সময়ত মানৱ জাতি ধ্বংস হোৱাটো নিশ্চিত।

সময় গতিশীল, আমার অজ্ঞাতে সময় তাৰ যাত্ৰা অব্যাহত ৰাখে। সেইকাৰণেই হয়তো কোৱা হয় জীৱন দুদিনীয়া। পলকতে কোন দিশেৰে যে জীৱন আগবাঢ়ে তাৰ উমানেই পোৱা নাযায়। মনত পৰে সেইদিনাখন পিঠিত বেগ, ডিঙিত ফ্লাক্স, স্কাৰ্ট-চাৰ্ট, ভৰিত জোতা-মোজা পিন্ধি নাৰ্ছাৰীলৈ গৈছিলো, এতিয়া উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় পাৰ হৈ আহি কলেজত ভৰি দিলো। ছাত্ৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ মনোমোহা ৰঙে-ৰসে উপচি পৰা মধুৰ স্বপ্নালীৰ আৱেশেৰে ভৰপূৰ

কলেজৰ ভিতৰত খোজ পোলোৱাৰ আগলৈকে হৃদয়ত দুৰু দুৰু কঁপনি, ভৰি দিয়াৰ পিছত এক সুন্দৰ অনুভূতি, পাৰহৈ গৈ থকা প্ৰতিটো পলতেই এক নতুন অভিজ্ঞতা আৰু ওলাই আহোতে মনৰ স্মৃতি কোঠাত বৈ গ'ল কোনোদিন বিস্মৃতিৰ কোলাত লীন হৈ যাব নোৱাৰা এটি দিন এয়াই মোৰ কলেজৰ প্ৰথম দিন। জীৱনৰ এক সতেজ অভিজ্ঞতা।

গল্প

সৰু প্ৰান সৰু ব্যথা
সৰু সৰু দুখ কথা,
অতি সহজ সৰল।
হেজাৰ হেজাৰ বিস্মৃতি ৰাশি
সদায় গৈছে ভাহি
ইয়াৰে দুই চাৰিটা অশ্ৰুজল।
বৰ্ণনা বাহুল্যহীণ
ঘটনা আড়ম্বৰহীণ,
নাই তত্ত্ব নাই উপদেশ
অন্তৰত অতৃপ্তি ৰ'ব
শেষ কৰি ভবা হ'ব
শেষ হৈও নহ'ল শেষ।
ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ

এনাজৰী

কাকলি দাস

কলা শাখা, যশ্ৰুত যান্মাসিক

জেঠ মহীয়া চিপ-চিপিয়া বৰষুণজাক তাইৰ বৰ প্ৰিয়। তাই শীতৰ কালছোৱা পানীপিয়া চৰাইজনীৰ দৰে বৰষুণজাকৰ বাবে অতি আৱেগেৰে বাট চাই বয়। বাৰিষাৰ প্ৰথমজাক বৰষুণে তিতোৱা কেচাঁ মাটিৰ গোন্ধত তাইৰ মন চঞ্চল কৰি তোলে। সৰুৰে পৰা ঘাটমাউৰা মৌক তাইৰ বুঢ়ীমাকে অতি যতনেৰে ডাঙৰ-দীঘল কৰিছে। মৌ ৪ থ মান শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী তাই পঢ়া-শুনাত আগবঢ়াৰ লগতে সংগীত প্ৰিয় আছিল। তাইৰ শ্ৰেণীতে তাইৰ একেখন গাৱৰে মিহিৰাম বৰুৱাৰ পুতেক জিণ্টু একেলগে পঢ়িছিল। জিণ্টু আৰু মৌৰ বন্ধুত্বৰ এনাজৰী ডাল আছিল অতিকৈ মজবুত। জিণ্টুৱে তাইক সকলোতে খুব উৎসাহ দিছিল। তাইক সি এটা কথা সদায় কয় “মৌ তোৰ নামটোৰ দৰে তোৰ মাতটোৱো বৰ মিঠা অ” আৰু কয়, “তই সদায় আগবাঢ়ি যাবি। মোৰ বিশ্বাস আছে তই এদিন এজনী সফল গায়িকা হ'বি। তাৰ পিছত আকৌ মোক পাহৰি নাযাবি। এতিয়া গান এটা গা।” আৰু মৌৱে গান এটা গাই তাক শুনাই। সিহঁত দুইটাৰে এটা গান বৰ প্ৰিয় আছিল “তোমাৰ কথা যেতিয়া ভাৱোঁ দুচকু পানীৰে ভৰে” মৌৱে এই গানটো গালে তাইৰ নিজৰ মাকলৈ বৰকৈ মনত পৰে।

সিদিনা সিহঁতৰ বিদ্যালয়ৰ বিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হ'ব। তাই কোনোমতে ৰাতিপুৱা ভাত এমুঠি নাকে-কাণে গুজি স্কুলৰ বাবে সাজু হ'ল। আইতাকক মাত লগাই নহওঁতে জিণ্টুৱে পদুলিৰ দাতিত বৈ চাইকেলৰ বেল বজালে “আইতা আহিলো” বুলি কৈ মৌ দৌৰি জিণ্টুৰ কাষ পালে। জিণ্টুৱে প্ৰশ্ন কৰিলে “আজি সংগীত প্ৰতিযোগিতা আছে নহয়, কোনটো গান গাবি?” মৌৱে ক'লে “তাত শুনবি নহয়।” দুয়ো গৈ স্কুল পালে। মৌৱে কেবাটাও সংগীত

প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰি পুৰস্কাৰ অৰ্জন কৰিলে। জিণ্টুৱেও খেলা-ধূলাসমূহত অংশ গ্ৰহণ কৰি পুৰস্কাৰ অৰ্জন কৰিলে। সপ্তাহৰ শেষৰ দিনা আছিল বাঁটা বিতৰণী সভা। এই সভাত দুয়োৱে বহুকেইটা পুৰস্কাৰ পালে। সেইদিনটো আছিল তাইৰ বাবে এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু আনন্দৰ দিন। সেইদিনা অলপ অলপ বৰষুণ দিছিল। বৰষুণ জাক কমালৈ ইতিমধ্যে সভাখন শেষ হৈছে। বিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰ খনৰ সৰু সৰু খলা-বমাবোৰত বৰষুণৰ পানী জমা হৈ পৰিছিল। মৌৱে তৎক্ষণাত তাইৰ বহীৰ পৰা এখন কাগজ ফালি এখন নাও সাজিলে আৰু কলমটো উলিয়াই তাত তাইৰ নামটো আৰু জিণ্টুৰ নামটো লিখিলে। কিন্তু হঠাৎ জিণ্টুৱে ঘৰলৈ যাবলৈ খৰধৰ কৰাত তাই সেইখন তাতেই পাহৰিলে। ৰাস্তাৰে খোজ কাঢ়ি গৈ থাকোঁতে মৌৱে ৰাস্তাৰ কাষত দূৰৰিৰ আগত টোপ লগা বৰষুণৰ টোপালবোৰ ভৰিৰে স্পৰ্শ কৰি গৈ আছিল। তেতিয়া হঠাৎ পশ্চিম আকাশত জিলিকা ৰামধেনুলৈ চকু গ'ল আৰু তাই উলাহতে কিৰিলি পাৰি উঠিলে। “ঐ জিণ্টু ছা সৌ আকাশত ৰামধেনু।” জিণ্টুৱে চাই ক'লে “অ হয়তো, ইমান ধুনীয়া।” তাই অন্য মনস্ক হৈ থাকোঁতে জিণ্টুৱে তাই সজা কাগজৰ নাওখন জেপৰ পৰা উলিয়াই তাইক দেখুৱালে। তাই চিঞৰি ক'লে “এইখনহু এইখন ক'ত পালি। এইখন মই সাজিছিলোঁ। ইয়াত মোৰ নামটোও লিখা আছে।” জিণ্টুৱে তাইৰ উৎকণ্ঠা দেখি ক'লে “তাতে কি হ'ল, ইয়াতটো মোৰ নামটোও লিখা আছে।” মৌৱে আকৌ এইবাৰ অলপ লাহেকৈ ক'লে “কিন্তু এইখন মই সাজিছিলোঁ। তই ক'ত পালি?” জিণ্টুৱে তেতিয়া ক'লে “কিয়? তইয়েছোন স্কুলৰ বেঞ্চত এইখন এৰি থৈ আহিছিলি, মইহে লৈ আহিলোঁ। ব'ল এতিয়া দুইটাই এইখন পানীত এৰি দিওঁ। সেইবুলি জিণ্টুৱে চাইকেলখন ষ্টেণ্ডত থৈ ওচৰতে ৰাস্তাৰ খলা বমাত জমা হোৱা পানীত নাওখন লৈ ধেমালি কৰিবলৈ ধৰিলে। সিহঁতৰ সেই ল'ৰালিৰ ধেমালিৰ সাক্ষি হৈ থাকিল সেই ৰামধেনু, জেঠমহীয়া গধূলিৰ ৰ'দৰ জিলমিলনি আৰু প্ৰকৃতি।

কাষেৰে বাথৰুমলৈ যাব ধৰিলে, এটা বাক্য কৰ্ণগোচৰ হোৱাত দুয়োৰে ভৰি থমকি গ'ল। বাক্যটি হ'ল - “মিনাক (য়াচমিনৰ মাক) ক'ম, এতিয়াৰ পৰা আমি গাঁৱত থাকিম। মাইনাইতকো গাঁৱৰ স্কুলত পঢ়াম। তাৰ পিছত সুযোগ বুজি মই এদিন চিলিগুৰাৰ মুখখন খুলি থম আৰু তাৰ পিছত তাইৰ মৃত্যুৰ পিছত মানুহক ক'ম চিলিগুৰাত জুই লাগি মৃত্যু ঘটিলে।” মাতটো আছিল য়াচমিনৰ নিজৰ দেউতাকৰ। সেইষাৰ কথা শুনি দুয়োৰে নিশা টোপনি নাছিল, দুখত, যন্ত্ৰণাত।

ৰাতি পুৱা অতি সোনকালে য়াচমিন আৰু চমিমাক লৈ মাক নিজৰ ঘৰলৈ যাব ওলাল। য়াচমিনৰ দেউতাকৰ ঘৰৰ পৰা মাকৰ ঘৰ প্ৰায় এক কিলোমিটাৰমান আঁতৰত। যেতিয়া সিহঁতে যাব বুলি মাকে দেউতাকক জনালে। তেওঁৰ বহুত খং উঠিল। আৰু তৎক্ষণাত ঘৰৰ আটাইবোৰ সদস্যক মাতিলে। প্ৰথমে, তেওঁলোকে য়াচমিনৰ মাকক বহুত গালি-গালাজ কৰিলে। শেষলৈ মাৰিবলৈও উদ্ভূত হ'ল। বিশেষকৈ খুৰাক, বৰদেউতাক আৰু দেউতাকে বহুত গালি পাৰিলে, মাৰিবলৈ পৰ্যন্ত সাঁজু হ'ল। শেষত দা লৈও খেদিলে। কোনোমতে মাকে য়াচমিন আৰু ভনীয়েকক লগত লৈ দৌৰিবলৈ ধৰিলে। তেনেতে আকৌ এটা ঘটনা ঘটিল। ঘৰৰ সকলোৰে টনা-আজোৰা কৰি চমিমাক এটা কোঠাত সোমাই বাহিৰৰ পৰা তলা লগাই দিলে। ইফালে তাইক আনিব গ'লে মাকৰ ওপৰত আক্ৰমণ কৰিবলৈ সকলো প্ৰস্তুত হৈ আছে। তেওঁৰ কিবা এটা হ'লে নিজৰ সন্তানৰ ভৱিষ্যত অন্ধকাৰ হ'ব, সেই কথা ভাবি শিল বুকুত বান্ধি এগৰাকী মাতৃয়ে নিজৰ সৰু ছোৱালীক তাতে থৈ ডাঙৰ ছোৱালীৰ হাতত ধৰি দৌৰিবলৈ ধৰিলে নিজৰ প্ৰাণ বচোৱাৰ নিমিত্তে।

তাৰ পিছদিনাই য়াচমিনক লগত লৈ মাক সিহঁতৰ গুৱাহাটীৰ ঘৰলৈ গ'ল। ওপৰোক্ত সমস্ত ঘটনাৰাজিৰ বিষয়ে থানাত আৰক্ষী বিষয়াক অৱগত কৰোৱাৰ পিছতো তেওঁলোকে উচিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ নকৰিলে। সেইদিনাই

ৰাতি য়াচমিনৰ দেউতাকে তেওঁৰ সমগ্ৰ পৰিয়াল আৰু কেইগৰাকীমান বেয়া পৰিৱেশৰ পৰা অহা তিৰোতাক লগত লৈ য়াচমিনহঁতৰ ঘৰৰ খিৰীকি বাঁহেৰে ভাঙি ভিতৰলৈ শিল দলিয়াবলৈ ধৰিলে। লগে লগে মাকে পুলিচক ফোন কৰিলে আৰু পুলিচে আহি য়াচমিন, মাক, মাইয়েক আৰু আইতাকক সেই মানুহবোৰৰ পৰা নিৰাপত্তা দি লৈ গ'ল আৰু গেটত তলা লগাই চাবি নিজৰ লগত ৰাখিলে। ২০ মিনিটমান পিছতেই য়াচমিনহঁতে খবৰ পালে, ট্ৰাক কেইখনমানত ঘৰৰ সকলো সামগ্ৰী, বাচন-বৰ্তন, কাপোৰ ইত্যাদি দেউতাকে লৈ গৈছে। তেতিয়াই মাকৰ মনত সন্দেহ উপজিল যে, গেটৰ চাবিপাতটো পুলিচৰ হাতত আছিল, তাৰ মানে এই ষড়যন্ত্ৰত ছাগৈ পুলিচো জড়িত হৈ আছে। নহ'লে পুলিচৰ হাতত থকা সত্ত্বেও দেউতাকে চাবি ক'ত পালেহু তাৰোপৰি কেইটামান নিউজ চেনেলটো, দেউতাকৰ লগতে সেই বেয়া চৰিত্ৰৰ মহিলা কেইগৰাকীয়ে য়াচমিনৰ মাকৰ বিষয়ে কিছুমান অহেতুক, অনৰ্থক আৰু মিছা বদনাম দিছিল। য়াচমিনৰ মাক সিহঁতৰ লগত থকা মুহূৰ্তত মাক বেলেগৰ লগত পলাই যোৱাৰ লজ্জাজনক অপবাদ দিছিল। য়াচমিনে জীৱনৰ নিৰ্মম সত্যবোৰ সময়ৰ আহুনত মানিবলৈ বাধ্য হৈছিল। তাই ভাবি আচৰিত হৈছিল, যিটো কথাৰ দ্বাৰা নিজৰ ছোৱালী দুজনীৰ ভৱিষ্যত নষ্ট হ'ব পাৰে, সেই কামেই দেউতাকে কৰিছিল। সিহঁতে স্কুললৈ যাব পৰা নাছিল। যেতিয়া গাঁৱৰ ঘৰৰ পৰা বছৰেকীয়া পৰীক্ষা দিবলৈ য়াচমিনে দেউতাকক ইউনিফৰ্মৰ বাবে ফোন কৰিছিল। তেওঁ নিদিও বুলি স্পষ্ট ভাৱে কৈছিল। সেয়ে তাই ইউনিফৰ্মৰ সলনি অইন পোচাক পিন্ধিয়ে পৰীক্ষা দিছিল। কিয়নো সিহঁতৰ সকলো কাপোৰ-কানি পৰ্যন্ত দেউতাকে লৈ গৈছিল। তদুপৰি ভনীয়েকতো পৰীক্ষা দিবলৈ সক্ষম হোৱা নাছিল। কাৰণ তাই দেউতাকৰ লগত আছিল। ঠাণ্ডাৰ দিনত য়াচমিনে ঠাণ্ডাত কঁপি-কঁপি দেউতাকক কাপোৰৰ বাবে পুনৰ ফোন কৰিছিল। ফোন কৰাৰ এসপ্তাহ পিছত কিছুমান বহুত

পুৰণি কাপোৰ পঠিয়াই দিছিল। বিষন্নতা নামৰ নিষ্ঠুৰ অনুভূতিয়ে যাচমিনৰ হৃদয়খন খান্দিবলৈ ধৰিছিল। তাই চেষ্টা কৰিও ৰুধিব পৰা নাছিল, সেই বিষন্নতাবোধ। কেনেকৈ নিজৰ দেউতাক ইমান নিৰ্দয় হ'ব পাৰে। অন্যহাতে মাকেও বিষাদত ভাগি পৰিছিল ভনীয়েকৰ বাবে। তথাপিও তেওঁ সিদ্ধান্ত লৈছিল যে, গুৱাহাটীত ভাড়াঘৰত থাকি তেওঁ যাচমিনক পঢ়ুৱাব আৰু সৰু ছোৱালীৰ বাবে ন্যায়ালয়ত বিচাৰ দিব।

গুৱাহাটীৰ চিকিৎসালয় এখনত সৰু এটা পদত সোমাই যাচমিনৰ মাকে কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰি যাচমিনক পঢ়াব ধৰিলে। তেওঁলোকৰ লগত যাচমিনৰ আইতাকো থাকিবলৈ ল'লে। এনেকৈয়ে দিন বাগৰিল, মাহ বাগৰিল, বছৰ বাগৰিল আৰু চাওঁতে চাওঁতে যাচমিনে দশম শ্ৰেণী পালে। তাই একাগ্ৰতাৰে পঢ়িব ধৰিলে আৰু হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত হিন্দী আৰু ইংৰাজীত ৯৬ নম্বৰ তথা অসমীয়া বিষয়ত ৯২ নম্বৰ পাই চাৰিটা বিষয়ত লেটাৰ পালে। হয়তো তাইৰ ফলাফল আৰু ভাল হ'ল হয়। কিন্তু আৰ্থিক অসুবিধাৰ বাবে গণিত আৰু বিজ্ঞান বিষয়ত টিউচন ল'ব নোৱাৰাৰ বাবে আৰু শাৰীৰিক অসুস্থতাৰ ফলত বিদ্যালয়ত বহুত অনুপস্থিত থকাৰ বাবে, অলপ কম নম্বৰ পালে। আনফালে এটা অৰ্থহীন, মিছা নিউজৰ বাবে যাচমিনৰ মাহীয়েকো বিয়া নোহোৱাকৈ থাকি গ'ল। ন্যায়ালয়ত কেচ কৰাৰ চাৰি বছৰ পিছতো সিহঁতে ন্যায় নাপালে, ভনীয়েকক ঘূৰাই আনিব নোৱাৰিলে সেই বেয়া মানুহবোৰৰ মাজৰ পৰা। তথাপি যাচমিন আৰু মাকে পৰাজয় স্বীকাৰ কৰা নাই। যাচমিনে আৰু বেছি ভালদৰে পঢ়িবলৈ মনোবল বান্ধি ল'লে। লগৰবোৰক যেতিয়া দেউতাকে ইমান বেছি মৰম কৰা দেখে, তাইৰ বহুত বেয়া লাগে। জীৱনটোত দেউতাকৰ মৰমনো কেনেকুৱা তাই বুজিয়ে নাপালে। তথাপি তাই সুখী চাৰিগৰাকী মাতৃৰ সান্নিধ্য, আশীৰ্বাদ, দোৱা আৰু প্ৰেৰণা পাই। সেই

চাৰিগৰাকী হ'ল ডাঙৰ মাহীয়েক, মাক, জেঠীমাক আৰু সৰু মাহীয়েক। এনেদৰে ধৈৰ্য, একাগ্ৰতাৰে পঢ়ি যাচমিনে উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত পৰীক্ষাত চাৰিটা বিষয়ত লেটাৰ সহ ৮৭ শতাংশ (%) নম্বৰ তথা চেণ্টাৰৰ ভিতৰত সৰ্বোচ্চ স্থান পাবলৈ সক্ষম হ'ল।

যাচমিন আৰু মাকে এতিয়াও সংগ্ৰাম কৰি গৈ আছে জীৱন যুদ্ধত। লক্ষ্য মাথো এটায়ে যাচমিন আৰু চমিমাৰ ভৱিষ্যত উজ্জ্বল হোৱাটো। ভগৱান-আল্লাহৰ ওপৰত আস্থা ৰাখি যাচমিন ৰ বৰ্তমান এয়ে লক্ষ্য যে ছোৱালীয়ে সকলো কৰিব পাৰে, সেয়া দেউতাকৰ সন্মুখত প্ৰমাণ কৰা, মাকৰ হেৰুৱা সন্মান তথা মৰ্যাদা ঘূৰাই দিয়া আৰু তেওঁৰ অজস্ৰ কষ্ট, দুখৰ এটা ইতিবাচক ফলাফল দিয়াৰ, লগতে ভনীয়েকক ঘূৰাই অনা। তাইক সেই নৰক যন্ত্ৰণাৰ পৰা উলিয়াই অনাটোৱে যাচমিনৰ প্ৰধান লক্ষ্য। এয়া কেৱল সম্ভৱ, তাই পঢ়ি-শুনি ডাঙৰ মানুহ হ'ব লাগিব। কিয়নো ছয়বছৰৰ শেষত সিহঁতে ন্যায়ালয়ৰ ৰায় পালে যদিও, সেয়া প্ৰাপ্য ন্যায় নহয়। ন্যায় বিৰুদ্ধ কাম কৰিও দেউতাকে, তেওঁৰ পৰিয়ালে, সেই তিৰোতাবোৰে উচিত শাস্তি নাপালে। কেনেকুৱা যে এক পৰিস্থিতি শাৰীৰিক-মানসিক অন্তৰ্দ্বন্দ্বতাই বিব্ৰত কৰি তুলিবলৈ ধৰিছে যাচমিনহঁতক। তথাপিও যেন দেখা পাই আছে আশাৰ ক্ষীণ ৰেঙণি।

শূণ্যতাৰ অতল গহুৰত বিষাদ গ্ৰস্ততাৰ চাদৰখন মেৰিয়াই যাচমিনে ইফালে-সিফালে দৃষ্টি প্ৰসাৰিত কৰিলে। কিজানিবা কোনোবা এটা ফাঁকেদিসোমাই আহে পৰিপূৰ্ণতা ঈঙ্গিত কৰণ। কিন্তু নাই... সেই ছিদ্রইদিও কেৱল সোমাই আহে ৰিক্ততাৰ বতৰ।

এনেদৰে দুটি প্ৰাণোচ্ছল শৈশৱৰ অন্ত পৰি ক্ৰমান্বয়ে ধ্বংস হৈ আহিব ধৰিছে দুটি প্ৰাণোচ্ছল কৈশোৰৰ।

তৎক্ষণাৎ ক'লো নাজানো।

ডিঙিৰ নেক-টাইডাল অলপ ঢিলা কৰি এখন আৰাম
কেদাৰাত হাত-ভৰি মেলি নিজকে এৰি দিলো। আঃ! ভিতৰৰ
ডাঙিঃ হুলৰ পৰা জাজ-বাজনাৰ সৰ ভাহি আহি আছে। স্ফৰ্তিৰ

সেয়ে তোমার লগত বাংলাত কথা পাতিছো। মই ঠাট্টা
কৰি কৈছিলো ইমান কথা, কিন্তু এটা ফটা ছিঙা চোলাও তোমার
জোতা নাই দেখোন। একবাৰে দিগম্বৰ।

বিশ্ব শিশুরে হাঁহি ক'লে, মহোদয়ে জানো কোট পেন্ট নেকটাই
লে এই পৃথিবীখনত আহিছিলে? নহয় একেবারে উজ্জ্বল ছবি।
বেয়া নাপাবা। কিন্তু ধুনীয়া ধুনীয়া শব্দ মুখত ভবাই আনিছা
দেখুন।

শব্দ । — বিশ্ব শিশু যেন অবাধ হ'ল : নাজানা, এনে ধরণের ডাঙর ডাঙর শব্দ মুখত না থাকিলে এই সংসারত টিকি থাকিব নোরাবি। সেয়ে বোধ হয় বিশ্ব পিতাই পাম্প করি এই শব্দবোব মুখত ভরাই দিছে। কিন্তু বিশ্ব পিতাই তোমার গা'র বরণ ইমান অদ্ভুত করি দিছে কিয়? হাঁহি পেলায় কলু, ইয়াত অহা'র বাবে ব্যস্ত হৈ পরিছিল। নে কি, সেয়ে বগা কলা বং ভালকৈ মিহলাই দিব পরা নাই?

বিশ্ব শিশু এইবাৰ মোৰ নেকটাইটো আঙুলিৰে পকোৱাই মুখখন
মৰম লগাকৈ ক'লে, ইয়াৰ বাবে তোমাক যি ইচ্ছা ক'ব মন যায় ?
গোটাই পৃথিৱীখন যিহেতু ব'গা কলাত ভাগ হৈ গৈছে, তেন্তে
বিশ্ব শিশুৰ গাৰ বৰন তেখেতে মিলাই দিব কেনেকৈ ? তুমিয়ে
কোৱা ? হয় ঠিকে কৈছা। মই চুপ হৈ গ'লো। হঠাৎ মনত পৰিল
বিশ্ব শিশুৰ কান্দোন যেন শুনিছিলো। শুধিলো, তুমি কিয় কান্দি
আছিলো ? ভোক লাগিছিল ? বিস্কুট খাবা ? কেবিনত আছে, আনি
দিম ?

নালাগে। — বিশ্ব শিশুয়ে হাঁহিলে : এনে ভোক বিস্কুটত যায়
নে? ই বিশ্ব ক্ষুধা। এই উঁরা উঁরা হৈছে বিশ্ব ত্রন্দন। ই তোমাৰ
ক্ৰীম ত্ৰাণকৈৰ বা থিন এবাৰুট বিস্কুটত।

বিশ্ব শিশুয়ে মোৰ পিঠিৰ ওপৰত ঘোড়া ছওৱাৰ হৈ
বহিল। আৰম্ভ কৰিলে : এই যে দেখিছা এটা দিশত ইউৰোপৰ
বগা বিশ্ব মোৰ আৰু আন দিশত আফ্ৰিকাৰ ক'লা বিশ্ব শূনা
পাইছা এওঁলোকৰ বিশ্ব ব্ৰন্দন? এহাতে বগা বিশ্বৰ লেলাওটি
ওলোৱা আৰু ক্ষুধা, আৰু ক্ষুধাৰ আৱদাৰ, আনহাতে ক'লা বিশ্বৰ
এৰি এৰি দিয়া ব্ৰন্দন। এইবাৰ আৰু ভালকৈ শূনা বিশ্ব মানৱৰ
উপচি উঠা ব্ৰন্দন উঁৱা উঁৱা।

মই একো শুনা নাপালো। কানত ভাহি উঠিল ডাঙিঃ
হলৰ শব্দ। ক'ত মই একো শুনা নাই।

বিশ্ব শিশুয়ে ভেঙুচালি কৰি ক'লে : তুমি কিয় শূনিবা ?
কানত তুলা ভৰাইছা নে কি ? এনেকে কৈয়ে তাৰ সৰু দুটা আঙুলি
মোৰ কাণত ভৰাই ঘূৰাই দি কলে : শূনা এইবাৰ শূনা । শূনিছানে ?
শূনিছো । ডাঙিঃ হলৰ শব্দ ।

অশ্বভিষ্ম। বিশ্ব শিশুয়ে নিজৰ বুঢ়া আঙুলিখন দেখুৱালে : এই বাজনাৰ আৰত শুনা পোৱা নাই উঁৱা উঁৱা কান্দোন, দিয়া দিয়া ৰব। এই দিয়া দিয়া ৰবৰ বিশ্ব ভাৰা হৈছে — উঁৱা উঁৱা। সেয়ে বিশ্বৰ সকলো শিশুৰ কান্দোনিৰ এটোয়ে শব্দ। উঁৱা উঁৱা দিয়া, দিয়া, খাবলৈ দিয়া। পাৰ্থক্য মাথোন মোৰ নিচিনা — সৰল শিশুসকলে চিঞৰি কান্দে আৰু তোমাকলোক বুঢ়া সকলে লুকাই কান্দা।

বিশ্ব শিশুরে কথার ফুলঝুৰি আৰম্ভ কৰিলে : দেখা নাই সেই নৃত্যৰ আখৰাত মুখত ৰং ঘহি ছোৱালী সকলে মাকই দানাৰ দৰে ছাঁও উলিয়াই হাঁহি হাঁহি কথা পাতি আছে, কিন্তু অন্তৰত চলিছে সেই উঁৰা উঁৰা কান্দোন, আৰু দুপেগ দিয়া আৰু দুটা স্যাণ্ডউইচ দিয়া। পুৰুষ সঙ্গীৰ অন্তৰতো উঁৰা উঁৰা, দিয়া দিয়া আৰু আনন্দ দিয়া, আগুনৰ পৰশমনি ছাঁয়াত প্ৰানে। বা আমাৰ কবিৰ গানো জনা দেখন।

বিশ্ব শিশুৰে মোৰ নাকটো জোকাৰি দি ক'লে হেৰা স্বার্থপৰ,
কবি তোমালোকৰ অকল নহয়। বিশ্ব কবিৰ গান বিশ্ব শিশুয়ে
না জানিব নে? হয় যি কৈ আছে, এই বগা বিশ্বই উঁৱা উঁৱা
কান্দিছে— আমাৰ ঠাই ক'ম, খাদ্য কম, দিয়া কয়। ক'লা বিশ্বত
কান্দি আছে উঁৱা উঁৱা যোৱা যোৱা, বহুত হৈছে, আমাক স্বাধীনতা
দিয়া। কিন্তু তোমালোকৰ ভাৰতে সঁচাকৈ দেখুৱালে দে!

কেনেকৈ ?

ইংৰাজৰ লাঠি আৰু বুট খালা, তথাপি তাৰ ভৰি এৰি নিদিলা। সেই যে আৰম্ভ কৰিলে উঁৱা উঁৱা কান্দা, দিয়া দিয়া আমাৰ দেশ আমাক দিয়া, ইংৰাজে এই কান্দোন দেখি অসহ্য হৈ গ'ল। শেষলৈ তোমালোকৰ হাতৰ পৰা নিজৰে ভৰিক কোনোমতে আতৰাই আনি পৰিত্ৰান পালে। এতিয়া আকৌ কান্দোন, গোৱা দিয়া গোৱা কিয়? মই ক'লো কিন্তু গোৱাৰ মানুহখিনিয়ে ক'ত শুনিছে? ইৰাজ সভ্য, সেয়ে মানে মানে গুচি গৈছে।

বিশ্ব শিশুয়ে ক'লে, এইখিনি কিয়নো বুজো ? পৃথিৱীৰ এখন পুটি ৰাজ্য এই পৰ্তুগাল। ৰুউ, ভকোৱাৰ সংস্কৃতি সিহতে ক'ত পাব ? কিন্তু বিশ্বজয়ী এই উঁৱা উঁৱা কান্দোনক এৰি নিদিবা। এই কান্দোনে এই যুগৰ শ্ৰেষ্ঠ অস্ত্ৰ। এই সংসাৰৰ একমাত্ৰ দুৰ্লভ ব্ৰহ্মাস্ত্ৰ। দেখা নাই, শিশুৱে হাত দুখন মুঠি কৰি উঁৱা উঁৱা চিঞৰে গাখীৰ দিয়া। ছাত্ৰই মন্দিৰত মুৰ দোৱাই উঁৱা উঁৱা কৰি পাচ কৰাই দিয়া। তৰল তৰলীৰ আঁচল ধৰি উঁৱা উঁৱা কৰে, প্ৰেম দিয়া। গৃহিনীয়ে গৃহস্থৰ ওচৰত উঁৱা উঁৱা ক'ৰে খৰচ দিয়া, গহনা দিয়া, কাপোৰ দিয়া নিৱনুৱাই অফিছে অফিছে উঁৱা উঁৱা কৰে চাকৰি দিয়া। চাকৰিয়াল সক'লে প্লেকাৰ্ড হাতত লৈ দল পকাই

উঁৱা উঁৱা কৰে — ভাত দিয়া, বানাছ দিয়া। এনে কি যি জনে ব্যক্তিয়ে পৰপাৰত যোৱাৰ বাবে যোজা কৰি আছে, তাৰ আগতো আত্মীয়ৰ উঁৱা উঁৱা — গ'লে যোৱা তোমাৰ সম্পত্তি দিয়া। কি, শুনা পাইছানে, সেই কান্দোন।

হয়।

এনে মুহূৰ্ত্তত কানত আহিল পুৰুষ-নাৰীৰ মিলিত হাঁহিৰ শব্দ। মুৰ ঘূৰাই দেখিলোঁ ওপৰৰ সৰু ডেকটোত মোৰ পূৰ্ব বিশ্বৰ বন্ধু জনে পশ্চিম বিশ্বৰ এক তৰলীৰ লগত হাঁহি ঠাট্টাত মগন হৈ আছে। স্থানটো প্ৰেমোপযোগী।

বিশ্ব শিশুয়ে ক'লে, দেখিছা বগা আৰু কলা বিশ্বৰ স্বার্থ ভৰা প্ৰেমালাপ। এওঁলোকে বিশ্ব শিশুৰ মা-দেউতা। বিশ্ব প্ৰেমিক সকল আজিকালি জল, স্থল আৰু আকাশত বিচৰণ কৰি আছে। আৰু জগৎপৰাৱৰাৰ তীৰত যি সকল লৰাই খেল খেমালি ক'ৰে, তেওঁলোকে মোৰ দৰে বিশ্ব শিশু। বুজিলো?

মই মনোযোগ দি বন্ধুৰ কাণ্ড চাই আছিলো, বিশ্ব শিশুৱে হঠাৎ মোৰ চকু চেপি ধৰিলে, তেওঁলোকৰ ফালে কি চাই আছা? বুদ্ধ।

লাজ পাই মুখখন ঘূৰাই ললো। হঠাৎ কি হ'ল। বিশ্ব শিশুটিয়ে মোৰ কোলাৰ পৰা নামি ৰেলিংৰ ওচৰত থিয় হৈ হাঁহি আছে। মোৰহাতখন উঠাই সি ক'লে গুডবাই। ল'গ ল'গে ৰেলিংৰ ফাঁকে দি সমুদ্ৰত জপিয়াই পৰিল।

চমক ভাঙ্গিল। আৰে ! আৰে! দৌৰি ৰেলিংখনৰ কাষত গলো। জাহাজখনৰ অলপ পোহৰত ডালকে চাই দেখিল, সমুদ্ৰৰ এই জলতৰঙ্গৰ মাজতে ভাহিছে এটি ডাংৰ ড'ল পুতলা। মনত পৰিল, পুতলাটি মেৰীৰ, সহযাত্ৰী মাৰ্টিন দম্পতিৰ শিশুকন্যাৰ। গধূলি এই পুতলাটি লৈ খেলি থাকোতে মাৰ কোলাত এৰি থৈ গৈছিল। বোধহয়, ধুমুহা বতাহে পুতলাটি উড়াই লৈ পানীত পেলাই দিছে। ড'লটো হেৰাই যোৱাৰ বাবে মেৰীয়ে পিছদিনা কান্দিবলৈ ধৰিছিলঃ উঁৱা উঁৱা দিয়া মোৰ ড'ল দিয়া।

বোম্বাইত নামি মেৰিক এটি সুন্দৰ পুতলা কিনি দিলা।

আহিন : ১৩৬২

শনিবাৰেৰ চিঠি। গল্প সংকলন

অনুবাদক - নৱনীতা ভূঞা

মনত ৰাখিবলগীয়া কথা

সংগ্ৰাহক : ছহিদুৰ আলী

স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

১। পৃথিৱীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ দীঘল নদীখনৰ নাম কি?

উত্তৰ : নীল নদী।

২। পৃথিৱীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বহল নদীখনৰ নাম কি?

উত্তৰ : এমাজাম।

৩। পৃথিৱীৰ উচ্চতম স্থানত থকা হ্ৰদখনৰ নাম কি?

উত্তৰ : টিটিকাকা।

৪। পৃথিৱীৰ ভিতৰত বৃহত্তম দ্বীপৰাষ্ট্ৰখনৰ নাম কি?

উত্তৰ : অষ্ট্ৰেলিয়া।

৫। পৃথিৱীৰ ভিতৰত উচ্চ মালভূমি খনৰ নাম কি?

উত্তৰ : তিব্বত মালভূমি।

৬। পৃথিৱীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ডাঙৰ মালভূমি খনৰ নাম কি?

উত্তৰ : ছাহাৰ মালভূমি।

৭। পৃথিৱীৰ দীৰ্ঘতম পৰ্বত শ্ৰেণীৰ নাম কি?

উত্তৰ : ভাঙ্গিল পৰ্বত।

৮। ভাৰতৰ মুখ্য বতৰ বিজ্ঞান কেন্দ্ৰটো ক'ত অৱস্থিত?

উত্তৰ : মহাৰাষ্ট্ৰৰ পুনেত।

৯। এভাৰেষ্ট শৃংগ বিজয়ী ভাৰতৰ প্ৰথম মহিলা গৰাকীৰ নাম কি?

উত্তৰ : বাচেন্দ্ৰি পাল।

১০। ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম প্ৰকাশিত বাতৰি কাকতখনৰ নাম কি?

উত্তৰ : বেংগল গেজেট।

১১। অসমৰ ব্যয় প্ৰকল্প দুটা কি কি?

উত্তৰ : নামেৰি আৰু মানাহ।

১২। অসমৰ প্ৰথম মহিলা মুখ্যমন্ত্ৰী জনীৰ নাম কি?

উত্তৰ : শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইমূৰ।

সকলোখিনি কথা খুলি কৈ দিলে। কিন্তু ওচৰ - চুবুৰীয়া সম্বন্ধীয় আৰু সমাজে কি ক'ব, কি নক'ব বুলি তেওঁলোকৰ সন্মান শেষ হৈ যোৱাৰ ভয়ত আকৌ কিছু টকা দি চিত্ৰাৰ মাক - দেউতাকে তাইক অৰুণাভকে গটাই দিলে। টকাখিনি পাই সি কেইদিন মান তাইক মাৰ - পিত নকৰিলে কিন্তু জুৱা আৰু সুৰাত সি সেইখিনি টকাও শেষ কৰি পেলাইছিলে। টকাখিনি শেষ হোৱা কেইদিনমান পিছৰ পৰা সি আকৌ আগৰ দৰে চিত্ৰাক মাৰ - পিত আৰু অত্যাচাৰ কৰিবলৈ ল'লে। অৱশেষত উপাই বিহীন চিত্ৰা এদিন মাজনিশা ঘৰ এৰি ক'ৰবালৈ গুচি গ'ল। সকলোৱে তাইক বিচৰাৰ বহুত চেষ্টা কৰিলে কিন্তু কোনেও তাইক কঁতো আৰু বিচাৰি নাপালে। তাইক যেন পুনাই দেখাৰ আশা লাহে - লাহে - সময়ৰ সৈতে সকলোৱে হেৰুৱাই পেলালে। আনফালে ভূমিকা দিনে দিনে উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়ি গৈ আছিলে। তাইৰ যেন সকলোবোৰ সপোন এতিয়া লাহে লাহে পূৰা হ'বলৈ লৈছিলে। ভূমিকায়ৈ ভালদৰে জানিছিলে যে দৰিদ্ৰতা কি আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱে কেনেকৈ মানুহক খুলি খুলি খাই। কিয়নো তাই নিজেও এটি অতি দুখীয়া পৰিয়ালত জন্ম পাইছিলে আৰু সেয়ে তাই যিমান পাৰিছিলে সিমানে অনাথ আৰু দুখীয়া লোক - সকলক সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছিলে।

চিত্ৰাক হেৰুৱাৰ পিছত তাইৰ স্মৃতিবোৰৰ সৈতেই সকলোৱে নিজৰ নিজৰ জীৱনত আগবাঢ়ি গ'ল প্ৰায় ১ (এক) বছৰ মানৰ পিছত ভূমিকাৰ জন্মদিন আহিল আৰু তাই প্ৰতিবাৰৰ দৰে এইবাৰো নিজৰ জন্মদিন উজ্জাপন কৰিবলৈ অনাথ আশ্ৰম খনলৈ গৈছিল। তাত কিছু সময় অতিবাহিত হোৱাৰ পিছত তাই হঠাৎ চিত্ৰাৰ দৰে ছোৱালী এজনীক দেখা যেন পালে। কিন্তু তাইৰ মনত সন্দেহো উপজিছিল। কিয়নো ছোৱালীজনীক ভূমিকাই আঁতৰৰ পৰাহে দেখিছিলে, দেখিবলৈ যদিও ভালেখিনি চিত্ৰাৰ দৰেই আছিলে কিন্তু তাইৰ সাজ -পাৰবোৰ ফটা-চিতা

আছিলে আৰু দেখিবলৈও খুব বেয়া অৱস্থাত আছিলে। অলপ সময় আঁতৰৰ পৰায়ে লক্ষ্য কৰাৰ পিছত আৰু ৰ'ব নোৱাৰি ভূমিকায়ৈ দৌৰি গৈ ছোৱালীজনীৰ কাষ চাপিলে। 'হয় চিত্ৰা এই চিত্ৰায়ৈ হয়' ভূমিকায়ৈ মনতে ভাবিলে। চিত্ৰাক তেনেকুৱা এটা অৱস্থাত দেখি যেন তাইৰ বুকুখন কঁপি উঠিছিল। দুচকুৰে বৈ অহা চকুপানীখিনিয়ে যেন ৰখিবলৈ নামে নোলোৱা হ'ল। লগে লগে ভূমিকায়ৈ চিত্ৰাক সাৱতি ধৰিলে আৰু নিজৰ শৰীৰৰ কাপোৰ এখন চিত্ৰাৰ শৰীৰত মেৰিয়াই দিলে আৰু দুপৰীয়াৰ ভাত-সাজ ধুনীয়াকৈ খাবলৈ দিলে। কিছু সময় থকাৰ পিছত ভূমিকায়ৈ অনুভৱ কৰিলে যে চিত্ৰা আৰু আগৰ দৰে হৈ থকা নাই যিহেতু ভূমিকা এগৰাকী ডাক্তৰ আছিলে। সেয়ে তাই বুজিব পাৰিছিলে যে চিত্ৰা মানসিকভাৱে বিকাৰগ্ৰস্থ হৈ পৰিছিলে আৰু সেইদিনায়ে তাই চিত্ৰাক অনাথ আশ্ৰমখনৰ পৰা নিজৰ লগত লৈ গ'ল। লৈ যোৱাৰ পিছৰ দিনা চিত্ৰাক তাইৰ নিজৰ ঘৰখনলৈ লৈ গ'ল কিন্তু তাতো যেন চিত্ৰাৰ বাবে কোনো ঠাই নাছিলে। মানসিকভাৱে দুৰ্বল হৈ পৰাৰ বাবে তাইক ঘৰত ৰাখিবলৈ তেওঁলোকে মানা কৰি দিলে আৰু মেণ্টেল হাস্পাতালত ৰখাব কথা ক'লে। ভূমিকায়ৈ এইবোৰ কথা মুখেও ভাল নাপালে আৰু খঙতে তাই তাত সিহঁতৰ হাতত চিত্ৰাক নগতাই নিজৰ লগতেই লৈ গ'ল।

চিত্ৰাৰ বাবে ভূমিকায়ৈ সম্পূৰ্ণৰূপে সকলোখিনি হৈ পৰিছিলে আৰু কিছু বছৰ পিছত ভূমিকাৰ মৰম আৰু কষ্টৰ ফলত চিত্ৰা আকৌ এজনী সুস্থ সুন্দৰ যুৱতী হৈ পৰিছিলে। এতিয়াও দুয়ো একে লগেই থাকে। এতিয়া চিত্ৰাও এটা ভাল চৰকাৰী চাকৰি পালে আৰু প্ৰতি মাহে নিজৰ দৰমহাৰ আধা অংশ অনাথ তথা মানসিক ভাৱে বিকাৰগ্ৰস্থ লোকসকলক দান কৰে আৰু এনেদৰেই দুয়ো হাঁহি - মাতি বাস কৰিবলৈ ল'লে।

ব্যর্থ প্রেম

— ৰূপামণি কলিতা

স্নাতক, ষষ্ঠ বাণ্যাসিক, (ক'লা শাখা)

দুখ আৰু সুখৰ কোনো সংজ্ঞা নাথাকে। নাথাকে ভাল পোৱাৰো। বুকুৰ মাজত জীপাল হৈ উঠা অভিমান, আকুলতা, ব্যাকুলতা, যন্ত্ৰণা আদিৰো কোনো সংজ্ঞা নাথাকে। মাথো সকলোৰে এটা থাকে। সম্পৰ্কৰ নাম ভালপোৱা। যি ভালপোৱাত জ্বলি জ্বলি, গলি গলি শেষ হোৱাৰ যন্ত্ৰণা থাকে, য'ত স্বপ্নবোৰ গল্প হয়, কল্পনাবোৰ কবিতা হয় সেই ভালপোৱাই প্রকৃত ভালপোৱা। সিহঁতে তাকেই বিচাৰিছিল আৰু পোৱা-নোপোৱাৰ আলি-দোমোজাৰ মাজত সিহঁত উপনীত হৈছিল। জীৱন, যৌৱন, প্রেম সকলো একেটা পাত্ৰতে সংমিশ্ৰিত হৈ কেতিয়াবা সিহঁতক আমনি কৰিছিল। তথাপি সিহঁতে বৃত্তৰ কেন্দ্ৰৰ পৰা আঁতৰি অহা নাছিল। মাথো অহৰ্নিশে দুয়োটাই দুয়োটাকে এক চুম্বকীয় শক্তিতে ভালপোৱাৰ বৃত্তলৈ টানি আছিল।

কোনো প্ৰস্তাৱৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে গঢ়ি উঠা নাছিল সিহঁতৰ সম্পৰ্ক। সহপাঠী হিচাপে বন্ধুত্বৰ আলমলৈ গঢ়ি উঠিছিল সেই সম্পৰ্ক। যি সম্পৰ্কৰ মাজত বন্ধুত্ব ভালপোৱাই একেডাল সৰল ৰেখাৰ পৰা আগ আৰু গুৰিটো পৃথক কৰিব নোৱাৰাৰ দৰে সিহঁতেও কোনো দিনে দুয়োটা সম্পৰ্ককে পৃথক কৰিব পৰা নাছিল বা এটা নাম দিব পৰা নাছিল। কোনো সম্পৰ্কই চিৰস্থায়ী নহয়। চিৰস্থায়ী হয় মানুহৰ অনুভৱবোৰ, স্মৃতিবোৰ যাক বুকুত লৈ মানুহ পুৰণি সম্পৰ্কক পাহৰিব চেষ্টা কৰে, নতুন সম্পৰ্কক আদৰি লয় আৰু নতুন নতুন সম্পৰ্কৰ মাজত বান্ধ খায়। কিন্তু কোনো মানুহেই ক'হ নোৱাৰে হৃদয়ৰ পৰা

একেবাৰে পুৰণি স্মৃতিবোৰ মুচি পেলাব পাৰি বুলি। দুখৰ চকুলোবোৰ ধৰি ৰাখিব নোৱাৰাৰ দৰে।

এই পৃথিৱীত কোনেও কাকো ধৰি ৰাখিব নোৱাৰে। সকলোৰে নিজ বাটেৰে গৈ থাকে। আচেনে এনে কোনো ভালপোৱা, য'ত স্বার্থ নাই, আশা নাই, কল্পনা নাই, স্বপ্ন নাই, অভিমান নাই, আৱেগ নাই, য'ত পাই হেৰুৱাৰ দুখ নাই, কিন্তু সিহঁতে চিৰন্তন ভালপোৱা বুকুত বান্ধিও সকলো আশা, কল্পনা, অভিমানক যুক্তিৰ শিলত ঠেতেলিয়াই আচাৰি পেলাইছিল আৰু নিজকে লৈ গৈছিল এনে এটা সম্পৰ্কৰ মাজলৈ য'ত সকলো মাথো বন্ধী হৈ গৈছিল দুখন হৃদয়ৰ দুটা গোপন মণিকোঠাত। সি অনুভৱ কৰিছিল তাইৰ বুকুৰ মাজত জীপাল হৈ থকা ভালপোৱাক। সেই ভালপোৱা, যি ভালপোৱাক তাই প্ৰসাৰিত কৰি দিব বিচাৰিছিল অন্য কোনোবা পুৰুষৰ হৃদয়লৈ, কিন্তু প্ৰেয়সী হিচাপে নহয় মানৱীয়তা হিচাপে। কিন্তু এই ধাৰণাৰ বাবে হয়তো সিহঁতৰ মাজত ভুল বাজু-বুজিৰ সৃষ্টি হৈছিল আৰু এই ভুল বুজাবুজিৰ পৰা হয়তো সিহঁতৰ প্ৰেম সংঘাতলৈ পৰিণত হৈছিল। এনেকৈয়ে সিহঁতৰ প্ৰেমত ব্যাঘাত জন্মিছিল। হঠাতে থান-বান হৈ গৈছিল, বিশ্বাস, মৰম, ভালপোৱা, আৱেগ-অনুভূতি এই সকলোবোৰ ধূলিকণা হৈ পৰিছিল।

অৱশেষত উপায়বিহীন দুয়ো দুয়োৰে পৰা আঁতৰি তাকিবলৈ লৈছিল। কিন্তু এজনে আনজনক পাহৰিব পৰা নাছিল। বিভিন্ন ধৰণৰ পাহৰিবৰ বাবে উপায় অৱলম্বন কৰিছিল তথাপিও ব্যৰ্থ হৈছিল।

“তুমি ভগৱানক বিশ্বাস কৰা নহয়। এবাৰ মোৰ কথাও ক'বা। মই যেন তোমাক পাহৰি যাব পাৰো। কি কৰিবা মই পাহৰিব নোৱাৰো তোমাক তাই কান্দিছিল। পুনৰ বাৰে বাৰে চেষ্টা কৰিছিল তাৰ কষ্ট লাঘৱ কৰিবৰ বাবে সি কোনো উত্তৰ নিদিয়াকৈ, মাথো যোগাযোগ বন্ধ কৰি দিছিল। সি লাহে লাহে তাইৰ আৱেগিকতাৰ পৰা আঁতৰি আহিছিল। তাইৰ অবিহনে থাকিবৰ বাবে নিজকে প্ৰস্তুত কৰিছিল। কথা-বাৰ্তাত কোনো আৱেগিকতা ৰখা নাছিল কোনো খবৰ লোৱা নাছিল। অথচ প্ৰতি দিনাই সি ফোন কৰে, কথা পাতে, হাঁহি হাঁহি তাইৰ লগত ধেমালি কৰে। কিন্তু এতিয়া এখন সম্পূৰ্ণ ওলোটো ছবি প্ৰতিফলিত হৈছে। অধ্যয়ন কৰ্মব্যস্তময় উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ জীৱনৰ দায়িত্ববোধৰ দোহাই দি তাই আৰু সি নিজৰ জীৱন পথত আগবাঢ়ে।

সম্পূর্ণ সত্যাত্মিত ঘটনা

ক'লা দিবস

কৰণ বৰ্মন

উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ
(ক'লা শাখা)

২০০৮ চনৰ ৩০ অক্টোবৰ তাৰিখ। দেউতা আৰু ভগ্নটীৰ লগত ময়ো স্কুললৈ গৈছিলো। মই তেতিয়া তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ আৰু ৪ বছৰীয়া ভগ্নী প্ৰথম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী। আমাৰ স্কুলখন গণেশগুৰিৰ উৰণীয়া সেতুৰ তলত। ২৯ অক্টোবৰ তাৰিখে আছিল পোহৰৰ উৎসৱ দীপাৱলী। সেইদিনা ৰাতি আমি সৰু পৰিয়ালটোৱে যথেষ্ট হাঁহি-ধেমালিৰে পাৰ কৰিছিলো। মই ভবা নাছিলো যে সেই ৰাতিটোৱে আছিল দেউতা আৰু ভগ্নটীৰ লগত হাঁহি-ধেমালি কৰাৰ মোৰ শেষ ৰাতি।

ৰাতিপুৱা ন-মান বজাত দেউতাই ভগ্নী আৰু মোক স্কুলত থৈ ঘৰলৈ উভতি গৈছিল। ভগ্নীৰ স্কুল ১১.০০ বজাত চুটি হয়। ভগ্নীক লৈ দেউতাই স্কুলৰ চৌহদৰ পৰা ওলাই গ'ল। তামোল খাই ভালপোৱা মোৰ দেউতাই অলপ দূৰ গৈয়ে পাণ-তামোলৰ দোকান এখনৰ সন্মুখত থিয় হৈ তামোল এখন খাবলৈ বৈছিল। হঠাৎ প্ৰচণ্ড শব্দত গোটেই পৃথিৱীখন থৰথৰকৈ কঁপি উঠিল। কলা ধোঁৱাই আকাশখন চানি ধৰিলে। বতাহে কঢ়িয়াই আনিলে এটা পোৰা পোৰা গোন্ধ। 'বোম

ফুটিছে, বোম ফুটিছে' বুলি মানুহবোৰে চিঞৰিছিল। বোমাটোৰ প্ৰাবল্য ইমাহে বৈছি আছিল যে আমাৰ স্কুলৰ খিৰিকীৰ কাচবোৰ জন্জনাই খহি পৰিছিল। চাৰিওফালে মানুহৰ আতঁনাদ, মৰণ কাতৰ চিঞৰ-এক ভয়াবহ পৰিৱেশ। মই সাত বছৰীয়া ল'ৰাটোৰ মানস পটত খোদিত হৈ থকা সেই দিনটোৰ প্ৰতিটো ঘটনা আজিও মই পাহৰিব পৰা নাই।

দুপইচা আৰ্জি দেউতাক আৰ্থিকভাৱে সহায় কৰি অহা মা তেতিয়া লোকৰ ঘৰত কাম কৰাত ব্যস্ত। বোম ফুটাৰ শব্দ শুনি মই য'ৰ কাম ত'তে এৰি স্কুললৈ দৌৰি আহিলো। মাক দেখি মই স্কুলৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহিলো। আধাপোৰা, হাত-ভৰি নোহোৱা কিমান মানুহৰ যে মৃতদেহ..... আজিও মনত পৰিলে মোৰ গাৰ নোম শিয়ৰি আহে।

মাই চিঞৰি চিঞৰি মোক সুধিছিল, 'তোৰ ভগ্নী ক'ত? ক'ত আছে তাই?' তেতিয়া ছাৰ-বাইদেৱে কৈছিল যে মৰমী অৰ্থাৎ মোৰ ভনীজনীক দেউতাই বোলে কিছু সময় আগতে স্কুলৰ পৰা লৈ গৈছে। মই আৰু তাত এখন্তেকো বোৱা নাছিল। মোক হাতত ধৰি মাই ব্ৰীজৰ আনটো পাৰত মাছৰ দোকান এখনত কাম কৰা মোৰ মামাৰ ওচৰলৈ গ'ল। মামাক লগত লৈ মাই মামাহঁতৰ ঘৰত মোক থৈ দেউতা আৰু ভগ্নীক বিচাৰি চাৰিওফালে দৌৰি ফুৰিলে। মাই দৌৰিছেহে দৌৰিছে, আউল-বাউল চুলি, কাপোৰ-কানিৰ অৱস্থা নাই— তথাপিও মাই ক'তো এখন্তেকো নোবোৱাকৈ দেউতা আৰু ভগ্নীক বিচাৰি ফুৰিছে। এপাকত আকৌ আমাৰ নিজৰ ঘৰলৈও গৈছে, কিজানিবা ঘৰলৈকে গৈছেই.....। নাই তাতো নাই, ঘৰৰ দুৱাৰত তলাটো ওলমি আছে। অৱশেষত মাৰ ধৈৰ্যৰ বান্ধ ছিঙি গ'ল। মাই চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে।

অৱশেষত কাৰোবাৰ উপদেশ মতে মাই ভঙাগড় মেডিকেললৈ গ'ল। বহুত বিচাৰ খোচাৰ কৰাৰ পিছত মাই ভগ্নীক বিচাৰি পালে। চাৰি বছৰীয়া মোৰ বুদ্ধিমতী ভনীজনীয়ে ডাক্তৰক ঘৰৰ ঠিকনা, মা-দেউতাৰ নাম, নিজৰ নাম, সকলোখিনি জনাইছে। সেইবাবে আমি ভগ্নীক বিচাৰি পাবলৈ সক্ষম হ'ল। মোৰ মৰমৰ 'মৰমী' ভগ্নীজনী তেতিয়া আৰু আগৰ সেই ফটফটীয়া, মোৰ লগত কাজিয়া কৰি ভাল পোৱা ধুনীয়া ছোৱালীজনী হৈ থকা নাছিল। তাইৰ মূৰৰ চুলিবোৰ পুৰি গৈছিল। মুখখন কিচুকিয়া কলা হৈ গৈছিল।

কিস্ত দেউতা? দেউতাক তেতিয়ালৈকে আমি বিচাৰিয়ে পোৱা নাছিলো। মাই মামাক লগত লৈ লানি লানিকৈ শুৱাই

থোৱা মৰাশবোৰৰ মাজত দেউতাক বিচাৰি ফুৰিছিল। দুদিন পিছত মাৰ কণ্ঠৰ সাৰ্থক হ'ল। দেউতাক বিচাৰি পালে। কিন্তু আমাৰ লগত হাঁহি ধেমালি কৰি ভাল পোৱা সেই সদা স্মৃতিবাজ, সুস্থ-সবল দেউতাজনক নহয়, জুয়ে পুৰি বিকৃত কৰি পেলোৱা একন মুখ আৰু ফুলি ধেন্দাকাৰ দিয়া এটা অৰ্ধগলিত মৃতদেহেহে বিচাৰি পালে। আচলতে দেউতাক মায়ে আঙুলিত পিন্ধা আঙঠি, হাতত বন্ধা সূতা আদিৰ পৰাহে আমাৰ দেউতা বুলি চিনাক্ত কৰিছিল। দেউতাক হেৰুৱাৰ দুখে মোৰ সৰু বুকুখন ভাঙি পেলাইছিল। মই চিঞৰি চিঞৰি কান্দিছিলো। দেউতাৰ ওচৰলৈ গৈ তেওঁক চুই চোৱাৰ হেঁপাহ এটা কিন্তু মোৰ অলপো জগা নাছিল। কিবা এক অনামী ভয়ত মই থকথককৈ কঁপিছিলো। কোনোবা এজনে আহি মোক দেউতাৰ মৃতদেহৰ ওচৰৰ পৰা লৈ গৈছিল।

কোনোবাই কৈ থকা কথা এয়াৰ আহি মোৰ কাণত পৰিছিল, 'ছোৱালীজনী বাচিলেও মাকজনী অলপ শান্তি পালে হয় কিজানি।' তাৰমানে মোৰ ভণ্টাজনীও দেউতাৰ দৰে নিঠৰ হৈ পৰিব নেকি? তায়ো দেউতাৰ লগত কোনোবা অজান দেশলৈ গুচি যাব নেকি?—মই আৰু তাত এখন্তেকো বৈ

থকা নাছিলো। দৌৰি দৌৰি ভণ্টীৰ ওচৰলৈ আহিছিলো। মই তাইৰ পিনে থৰ হৈ বহু সময় ধৰি চাই আছিলো। বাধাহীনভাৱে চকুপানী ওলাই আছিল, মুচি পেলোৱাৰ প্ৰয়োজনবোধ কৰা নাছিলো।

ঠিক সেই দিনায়ে নিশা বাৰ বজাত মোৰ মৰমৰ ভণ্টাজনীও দেউতাৰ লগত একেলগে থাকিলে, কোনো দিনে উভতি নহাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে গুচি গ'ল।

মোৰ মনত এটায়ে প্ৰশ্ন জাগে, মোৰ দেউতা আৰু অকণমানি ভণ্টাজনীয়ে কাক, কি কৰিছিল? কিয় তেওঁলোকক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়া নহ'ল?

মই বুজি পাইছো হিংসাই কেতিয়াও কাকো সুখ নিদিয়ে, শান্তি নিদিয়ে। যিয়ে মোৰ দৰে আপোনজনক হেৰুৱাইছে, তেওঁহে বুজি পাই হিংসাই কি দিয়ে কি কাঢ়ি লৈ যায়। হিংসাৰ জুইত আপোনজনক হোৱোৱাৰ বেদনা সঁচাকৈ সহ্যাতীত। সেইবাবে মই সকলোকে কৰযোৰে প্ৰাৰ্থনা কৰি ক'ব বিচাৰো হিংসাৰ পথ ত্যাগ কৰি অহিংসাৰ পথ লোৱা, নিজেও সুখত শান্তিত থকা আৰু আনকো সুখ-শান্তিত থাকিবলৈ দিয়া।

মহৎলোকৰ বাণী

১। নম্ৰতা সজ ব্যৱহাৰৰ অনুপম। — সত্যনাথ বৰা

২। বিশ্বাসৰফল প্ৰেম, প্ৰেমৰ ফল সেৱা, সেৱাৰ ফল শান্তি। — মাদাৰ টেবেছা

৩। সত্যৰ কাৰণে সকলো ত্যাগ কৰিব পাৰি কিন্তু সত্যক কোনো কাৰণতে ত্যাগ কৰিব নোৱাৰি। — স্বামী বিবেকানন্দ

৪। ভাল হাতৰ আখৰ শিক্ষাৰ অংগ। — মহাত্মা গান্ধী

৫। ভাগ্যৰ আন এটা নাম কঠোৰ পৰিশ্ৰম। — মহাত্মা গান্ধী

৬। তোমাৰ সুনামেই তোমাৰ আটাইতকৈ মূল্যবান সম্পদ। — চক্ৰেটিছ

৭। মিঠা মাত ব্যৱহাৰৰ প্ৰণালীৰ ঘাই মন্ত্ৰ। — সত্যনাথ বৰা

৮। কুসংস্কাৰ হ'ল পৃথিৱীৰ সবাতোকৈডাঙৰ বোজা। — সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণন

জ্ঞাতক, পঞ্চম যান্মাসিক

তাইক মাতিলে। মায়াৰ মুখখন চিন্তাত বিভোৰ হৈ থকা যেন লাগিছিল। তাৰ পিছত তাই তেওঁক সকলো কথা ক'লে। মহিলাজনীৰো কোনো নাছিল। তেওঁ মায়াক নিজৰ ঘৰলৈ লৈ যায়। মহিলাজনী এটা বৃদ্ধাশ্রমত কাম কৰিছিল। মায়াই মহিলাজনীৰ ঘৰতে থাকিবলৈ ল'লে। তাতে থাকি তাই নিজে সৰু ল'ৰা-ছোৱালীবোৰক টিউচন পঢ়াই নিজৰ পঢ়াৰ কৰচ উলিয়াইছিল। তাই বি.এ. পাথ কৰি লোৱাৰ পিছত এখন স্কুলত চৰকাৰী চাকৰি পাইছিল। লাহে লাহে বছৰবোৰ পাৰ হৈছিল। তাই যাৰ লগত জীৱনৰ বাকী দিনকেইটা পাৰ কৰিছিল সেই মহিলাজনীক নিজৰ মাৰ নিচিনা মৰম কৰিছিল।

বহুত বছৰ পিছত মায়াই তেওঁৰ নিজৰ গাওলৈ আকৌ উভতি গৈছিল, সেই নমিতা বাইদেউক চাবলৈ। কিন্তু তেওঁৰ খা-খবৰ গাওঁৰ কোনো মানুহে নাজানে। নমিতা বাইদেউৰ ল'ৰা বিদেশত থাকে এবাৰ আহি মাকক লগত লৈ যোৱাৰ

কথা গম পালে। তেওঁ মন বেয়া কৰি গুচি আহিছিল, কিন্তু মনটোৱে শান্তি পোৱা নাছিল। তেওঁ আকৌ গুৱাহাটীত আহি নিজৰ কামত মন দিছিল। মায়াই যাৰ ঘৰত আছিল সেই মহিলাজনীকো তেওঁ নিজৰ মাকৰ দৰে যতন কৰিছিল। মহিলাজনী কিবা এটা বেমাৰ হোৱাৰ কাৰণে ঢুকালে। মায়া আকৌ অকলশৰীয়া হৈ গ'ল। কিন্তু মহিলাজনী চাকৰি কৰা বৃদ্ধাশ্রমত তেওঁৰ মৃত্যুৰ খবৰ জনাবলৈ গৈছিল। তাতে গৈ মায়াই যি পৰিৱেশ দেখা পালে তেওঁৰ দুই চকু পানীত ভৰি পৰিল। সেই বৃদ্ধাশ্রমত তেওঁৰ নমিতা বাইদেউক দেখা পালে। বাইদেৱে মায়াক চিনি পোৱা নাছিল তাই নিজেই ওচৰত গৈ সোৱটি ধৰি কান্দিবলৈ ধৰিছিল। তাৰ পিছত মায়াই বাউদেউক তেওঁৰ লগতে লৈ আহিল। নমিতা বাইদেউৰ লগত মায়াৰ বাকী থকা জীৱন সুখত কটাবলৈ ধৰিলে।

কুইজ

* অসমৰ এটি প্ৰাচীন কৃষি উৎসৱৰ নাম কি?

উত্তৰ : মিচিংসকলৰ উৎসৱ আলি-আই-লিগাং।

* প্ৰথম ডাবিং কৰা অসমীয়া ছবিখনৰ নাম কি?

উত্তৰ : ভাগ্য।

* মুছলমানে কেইবাৰ অসম আক্ৰমণ কৰে?

উত্তৰ : ১৮ বাৰ।

* অসমৰ কোন টাইত কৃষি গৱেষণা কেন্দ্ৰ আছে?

উত্তৰ : যোৰহাট, বিশ্বনাথ চাৰিআলি।

* অসমৰ সৰ্বোচ্চ পাহাৰ শ্ৰেণীৰ নাম কি?

উত্তৰ : বৰাইল।

* নৱগ্ৰহ মন্দিৰ কোনটো পাহাৰত অৱস্থিত?

উত্তৰ : চিত্ৰাচল পাহাৰত।

* অসমৰ প্ৰথম সংবাদপত্ৰখনৰ নাম কি?

উত্তৰ : অৰণোদয় (১৮৪৬-১৮৮২) সম্পাদক ড° বাখাৰ ডাউন।

স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক

সেইবাবে মই তোমাক কৈছো, এনেকৈ আৰু থাকিব নোৱাৰি। এতিয়া মই কি কৰিম, মৰিবলৈ যে নাম নলয়, লগৰবোৰ সকলো মৰি শেষ হ'ল।

মই মৰিলে তহতে ভাল পাওঁ নেকি?

তই মৰনে কি কৰ সেয়া প্ৰয়োজন নাই। কিন্তু মই ঠিক কৰিছো যে তই বৃদ্ধাশ্ৰমলৈ যাব লাগিব।

বাবাঅ' লাগিলে মোক মাৰি পেলাঅ', কিন্তু এই শাস্তি নিদিব মোক। তোৰ বোৱাৰীয়ে কেতিয়াবাই কৈছিল তোক বৃদ্ধাশ্ৰমলৈ পঠিওৱাৰ কথা, কিন্তু মইহে মমতাৰ বাবে তোক ঘৰতে ৰাখি থৈছিলো।

কবলৈ মোৰ একো কথা নাথাকিল। কাৰণ মই সকলো বুজিছিলো। বুজিছিলো যে বোৱাৰীয়ে মোক দেখুৱাই বহুত মৰম কৰিছিল, কিন্তু ভিতৰি ভিতৰি তায়েই মোক ঘৰৰ পৰা খেদি পঠিয়াবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। তাই নিজেই একো কোৱা নাছিল মোক, কাৰণ হয়টো তাই মোৰ মনত বেয়া নোহোৱাকৈ থাকি মোৰ ল'ৰাজনক মোৰ মনত বেয়া কৰিব বিচাৰিছিল।

জীৱনটো জীয়াবলৈ সিমানতে শেষ হ'ল যদিও আজিও জীয়াই আছো চকুলোৰে সৈতে।

আজি মই বৃদ্ধাশ্ৰমৰ চোতালত মুকলি আকাশৰ তলত বহি আপোনজনৰ লগতেই কথা পাতি আছো। কিন্তু আজি মোৰ মনত সুখ নাই, চকুত চকুলোহে আছে।

চাওকচোন মই কিমান ভুল আছিলো। মই নিজকে আপোনাতকৈ বেছি ভাগ্যৱান বুলি ভাবিছিলো। কিন্তু আপুনি মোতকৈ বহু বেছি ভাগ্যৱান। কাৰণ আপুনি আজি পাৰ কৰিবলগীয়া হোৱা নাই এই দিনটি। কান্দিবও নোৱাৰা হৈছে। কাৰ ওচৰতনো গৈ কান্দিম? আপোন বুলিবলৈ যে এতিয়া কোনো নাই।

বোৱাৰীৰ কথাত মগন হৈ আপোনাৰ ল'ৰাই মোক ইয়ালৈ পঠিয়ালে। সিহঁতেইটো আছিল মোৰ আপোন। হ'লেও আপোনাৰ বোৱাৰীক মই দোষ দিয়া নাই দিয়ক। কেনেকৈনো দিম? মই যে মাতৃৰূপী এজনী শাহু।

হাঁহো আহক

প্ৰথম ব্যক্তি : তোমাক দেখিলে অজিতলৈ মনত পৰে?

দ্বিতীয় ব্যক্তি : কিয় মই দেখা অজিতৰ দৰে নেকি?

প্ৰথম ব্যক্তি : নহয় নহয় তেওঁ তোমাৰ দৰে টকা ধাৰলৈ নি ওভোতাই নিদিয়ে।

দিগন্ত : ৰাৰণে সীতাক কিয় হৰণ কৰিছিল?

গৌতম : ৰাৰণে বোধহয় যোগ-বিয়োগ, পূৰণ নাজানিছিল, সেইবাবে।

কম্পিউটাৰৰ শিক্ষক : কম্পিউটাৰৰ দেউতাক কোন?

ছাত্ৰ : কম্পিউটাৰৰ মাকৰ গিৰিয়েক ছাৰ।

— যদি সঁচাকৈ কাৰোবাৰ প্ৰেমত পৰিছ তেন্তে সেয়া

—এহ ফুৰক দিয়া এই জীৱনতেই যদি ধেমালি ফাটি

বেয়া কথা নহয়। মাথো মনত ৰাখিবি প্ৰেমে যেন তোক ডুবাই
নিদিয়ে যন্ত্ৰণাৰ বিশাল সাগৰত।

সেইদিনা তাই মোক মিছা কৈছিল তাই কাৰো প্ৰেমত
পৰা নাই বুলি। কাৰণ মই নিজেই দেখি আহিছো প্ৰেমৰ
মাদকতাত তাই যে বিলীন হৈ আছিল।

আজি আকৌ এবাৰ ক'লো—

— তোৰ বিয়াৰ বয়স হ'বই আৰু, গতিকে বিয়াত
বহিবি নেকি?

ঃ কিযে কোৱা, এতিয়া মই আকৌ পঢ়িম। বিয়াৰ কথা
ভাবিবলৈ হোৱাই নাই দিয়া।

— ঠিক আছে, তোৰ মনে যি বিচাৰে তাকেই কৰ।
কিন্তু চাবি যাতে প্ৰেমে তোক ডুবাই নিদিয়ে যন্ত্ৰণাৰ বিশাল
সাগৰত।

দেউতাই বাৰে বাৰে সেই কথাটো মোক কোৱা মোৰ
আজিও মনত আছে। আৰু তেওঁ এই কথাখিনিকে লিখিছে
তেওঁৰ এই ডায়েৰীখনত। হয়তো তেওঁ অনুমান কৰিব পাৰিছিল
কিবা ডায়েৰীৰ পাত লুটিয়াই।

— মাজনী, তই এইবোৰ কি কৰিলি? আজিচোন মই
মূৰ ডুবাবলগীয়া হ'ল তোৰ বাবে। তইতো মোৰ অভিমান
আছিলি। লিখিবলৈ মন নাই যদিও এই খণ্ডটি লিখি থলো।
আজি মোৰ পুৰণি বন্ধু এজনে মোক ফোন কৰিলে—

— হেল্লো।

— কলিতা?

— আৰে গগৈ, বাপৰে-বাপ আজি কেনেকৈ মনত
পৰিল মোৰ কথা?

— মনত প্ৰায় পৰেই, কিন্তু কি কৰিম ব্যস্ততাই মাৰিছে।

— অৱশ্যে ডাক্তৰ মানুহ যে তই, তোৰ ওপৰত যে
কিমান জীৱনে নিৰ্ভৰ কৰি থাকে।

— তোক এটা কথা কবলৈহে ফোন কৰিছিলো।

— কি কথা?

— গগৈয়ে মোক যিবোৰ ক'লে সেইবোৰ শুনাৰ পিছত
মোৰ অস্তিত্ববোৰ ক'ৰবাত হেৰাই যোৱা যেন লাগিছিল। সি
ক'লে—আজি তোৰ ছোৱালীজনী আহিছিল মোৰ ক্লিনিকলৈ।

— কিয়? মাজনীৰ আকৌ কি হ'ল?

— তোক এতিয়া কেনেকৈ কওঁ?

— কিয় কিবা ডাঙৰ বিপদ নেকি?

— কথাটো ডাঙৰেই।

— কি কথা?

— তোৰ ছোৱালীজনী গৰ্ভৱতী।

— কি? এয়া কেনেকৈ হ'ব পাৰে?

— অবৈধ সম্পৰ্কৰ পৰিচয়।

— অবৈধ সম্পৰ্ক?

— অ', এই যে আজিকালিৰ মিছলীয়া প্ৰেম নামৰ
অবৈধ সম্পৰ্কটো।

— মোৰ বিশ্বাস হোৱা নাই। কাৰণ তাই মোৰ একমাত্ৰ
অভিমান আৰু গোঁৱৰ।

— বিশ্বাস হ'বলৈ হ'লে অহা কালি মোৰ ক্লিনিকলৈ
আহিবি তাই আহিব এই অবৈধ পৰিচয়টো চিৰদিনলৈ
লুকুৱাবলৈ। অৱশ্যে এয়া অপৰাধ যদিও তাই তোৰ ছোৱালী
বাবে মই কৰিম বুলি কৈছো।

— সকলো শেষ হৈ গ'লঅ' মোৰ।

— একো নহয়দে, হয়তো তাইৰ কিবা ভুল হৈ গৈছিল।
কথাবোৰ গোপনে থাকিবদেই, তই চিন্তা নকৰিবি। মাথো ইয়াৰ
পিছত তই তাইৰ বিয়াখন পাতি দিবি।

ফোনটো কাটি যোৱাৰ পিছৰে পৰা মই যেন সকলো
আন্ধাৰ দেখিছো। মোৰ এনেকুৱা লাগিছে যেন পৃথিৱীৰ সকলো
মানুহে মোৰ ওপৰত থুই পেলাই মোলৈ চাই হাঁহিব ধৰিছে।
সহিব নোৱাৰিলো এই আন্ধাকাৰ আৰু এই ককৰ্থনাবোৰ।
সেইবাবে এই ডায়েৰীখনৰ শেষৰ পৃষ্ঠাটো লিখি জীৱনৰ
ডায়েৰীখন ইমানতে সামৰিলো।

ডায়েৰীখনত ইয়াৰ বাহিৰে আৰু একো লিখা নাছিল।
এতিয়া মোৰ সন্মুখত দেউতাৰ এখন বগা ফুলৰ মালা আৰি
থোৱা ফটো আৰু তেওঁৰ এই ডায়েৰীখন লগতে চকুত তেজ
বৰণীয়া চকুলো।

সঁচাকৈ বহুত ডাঙৰ ভুল কৰিলো। যাৰ কাৰণে মই
হেৰালো মোৰ প্ৰিয় দেউতাক।

দেউতাই সহিব নোৱাৰিলে মোৰ এই বদনাম।

সত্য ঘটনাৰ ওপৰত আধাৰিত

আহ্বান

নৱনীতা ভূঞা

অধ্যাপিকা, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

ট্ৰাকৰ শব্দ শুনি মায়ে আকৌ চিঞৰিব বন্ধ কৰা মই সহ্য কৰিব নোৱাৰো। “‘মাজনী’, চাচোন বাবু আহিছে নেকি?” তাৰ কলেজলৈ যোৱাৰ সময় হৈছে, এতিয়াও তাৰ হুঁচ নাই। তই মোৰ লক্ষী ছোৱালী। বাবুৱে কথা নুশুনো। ৰাতিপুৱাৰ পৰা মাতি মাতি মই ভাগৰি গৈছো। যাচোন, তাক মাতি আন, মই মাতা বুলি কৰি।

হা ভাগৱান! মই কাক মাতিম? মাৰ বাবু যে নেদেখাজনৰ আশ্ৰয়ত আছে, কেনেকৈ বুজাম? আজি কালি “পাগলি” শব্দটো সাধাৰণতে কম ব্যৱহাৰ হয়। মা মোৰ ডাক্তৰি ভাষাত মানসিক ৰোগী। সদা প্ৰানোচ্ছল মোৰ মাৰ এনে অৱস্থা কিয় কৰিলা ভগৱান? আজিও সেই ৰাতিৰ কথা মনত পৰিলে বিভিষিকা যেন লাগে। দুৰ্গাপূজাৰ বতৰ, উৎসৱৰ বতৰ, ‘আগমনিৰ আহ্বান’

পূজাৰ দহ দিনৰ বন্ধত প্ৰায় প্ৰতি ঘৰতে আলহী। বিশেষ আলহী আমাৰ ঘৰতো। ঘৰ ল’ৰাৰ ঘৰত আগমন। মাৰ ফুৰ্তি কোনে চাই। কি বনাব, কি খুৱাব, কি পিন্ধাব ল’ৰাক। মোৰ মনে মনে অলপ হিংসা নোহোৱা নহয়, মাৰ ভাইটিৰ প্ৰতি ইমান মৰম যতন কৰাৰ হেঁপাহ দেখি। ইচ্ছা হৈছিল মইও বাহিৰত পঢ়িবলৈ গ’লে এনে বিশেষ মৰ্যদা পালো হেঁতেন। যাক। ভাইটিয়ে নতুনকৈ গাড়ী চলোৱাৰ অনুজ্ঞা পত্ৰ পাইছে, দেউতাৰ গাড়ীখন সিএ চলাব, আমাক ফুৰাব, পূজা দেখুৱাব, আমি ৰেষ্ঠুৰাত খাম, ক’তো পৰিকল্পনা। পূজাৰ প্ৰথম দুদিন আমাৰ কেনেকৈ গ’ল ফুৰ্তি আনন্দত কবই নোৱাৰিলো। নতুন চালকে বৰ সুন্দৰকৈ গাড়ী চলাব পাৰিছে। মাৰ অহংকাৰৰ সীমা নাই। দেউতাক কৈছে এতিয়াৰ পৰা মই বাহিৰত ওলাব লগা হ’লে আপোনাক কাৰো কৰিব নালাগিব। মোৰ ল’ৰাই এতিয়া মোৰ সাৰথি।

মাক ইমান সেৱা আগবঢ়োৱাৰ বাবে ভাইটিএ অতি সহজে বন্ধুৰ লগত বাইকত ৰাতি পূজা চোৱাৰ অনুমতি পাই গ’ল। সি বৰ ভাল বাইক চলাইছিল। মইও কিমান দিন তাৰ বাইকৰ পিছফালে বহি কলেজ, বজাৰ, আলহি খোৱা সকলোতে গৈছো।

নৱমীৰ ৰাতি, আকাশত জোন, তৰাৰ জিলিকনি। আমি তাৰ কাৰণে পছন্দ কৰি অনা পাঞ্জাবী চেট আচুটীয়াকৈ থৈ দিছিলো আজি পিন্ধিব বুলি। বৰ ধুনীয়া লাগিছিল মোৰ ভাইটিক, মাৰ চকুতো মই প্ৰসংশাৰ জিলিকনি দেখিছিলো। ‘মই যাও’ বুলি ভাইটিয়ে মাক মাত দিছিল। মায়ে লগে লগে শুধৰাই দিছিল- “মই আহিছো বুলি ক’ব লাগে”।

ৰাতি মা, দেউতা আৰু মই বিচনাত বাগৰ দিয়াৰ বাবে যো-জা কৰি আছিলো। ভাইটিয়ে বোলে গোটেই ৰাতি পূজা চাব। ক্ৰিং, ক্ৰিং, ক্ৰিং, লেণ্ড ফোন ডাল বাজি উঠিল। মই ফোন উঠাবএ পৰা নাই। সেই ফালৰ পৰা অংকুৰে চিঞৰি ক’লে বা, এটা বেয়া খবৰ। প্ৰসান্তৰ বাইকৰ accident হৈছে। সোণকালে আহক, নতুন

ভূষণ ডেকা
স্নাতক, কলা শাখা
তৃতীয় বর্ষাধিক

দোখোজ মান আগবাঢ়ি ৰাছলে আকৌ ক'লে
কোনখন দোকানৰ পৰা কিনিছিলি জনা হ'লে মইও তালৈকে
গ'লো হেঁতেন।

এইবাৰ পৰেশে ক'লে, 'চুৰেটাৰটো দেউতাহে
কিনি আনিছিল। মই দোকানখন চিনি নাপাও নহয়।' অলপ
সময় ভাবি পৰেশে আকৌ ক'লে, 'তুমি মোক সঠিক
দামটো দিলে মই দেউতাৰ হতুৱাই তোমাৰ বাবে এটা
চুৰেতাৰ কিনাই আনিব পাৰিম।' ৰাহুলে 'বাৰু বুলি ক'লে।'।
তাৰ পিছত দুয়ো ঘৰা-ঘৰি গুছি গ'ল। ঘৰলৈ আহি পৰেশ
দেউতাক অফিচৰ পৰা অহালৈকে অস্থিৰ হৈ কটালে।
দেউতাক অফিচৰ পৰা আহি পোৱাত সি লাহেকে কথাটো
আৰম্ভ কৰিলে। সি ক'লে সেইদিনা ৰাহুলে মোৰ চুৰেটাৰৰ
দাম সোধাত সি মনত দুখ পাই বুলি ডেৰশ টকা বুলি

ক'লো। এতিয়া সি মোৰ নিচিনা চুৰেটাৰ এটা দোকানত
বিচাৰি ফুৰিছে। সেই কাৰণে আজি মই তাক ক'লো, 'সি
ডেৰশ টকা দিলে তুমিয়ে চুৰেটাৰটো কিনি আনি দিবা'
কথাখিনি কৈ ভয় আৰু আশাৰে দেউতাকৰ মুখলৈ চায়
থাকিলে। অলপ পাছত দেউতাকে তাৰফালে চায় হাঁহিলে।
পাছদিনাখনে দেউতাকে চুৰেটাৰ এটা কিনি আনি
পৰেশৰ হাতত দিলে। পৰেশে চুৰেটাৰটোৰ পৰা দাম লিখি
খোৱা কাগজ খন এৰুৱাই চুৰেটাৰটো আকৌ প্লাষ্টিকৰ
বেগটোত ভৰালে। তাৰ পিছত বেগটোলৈ ৰাহুল হঁতৰ
ঘৰলৈ বুলি খোজ ল'লে.....।

মহলোকৰ বাণী

* পৰীক্ষাত নকল কৰাটো যিমান দোষ, আনৰ পৰা চাই লিখটোও সিমানহে দোষ।

— হেম বৰুৱা

* শিক্ষক এডাল মমবাতিৰ দৰে, যি নিজে গলি আনক পোহৰ দিয়ে।

— সুভাষ চন্দ্ৰ বসু

* অহিংসা হৈছে চূড়ান্ত সাহস, ইয়াত কাপুৰুয়ালি বা দুৰ্বলতাৰ স্থান নাই। কাপুৰুয়ালিতকৈ হিংসাক গ্ৰহণ কৰাই শ্ৰেয়। কাৰণ
কোনোবা দি হিংস্ৰ মানুহজন অহিস হোৱাৰ আশা আছে কিন্তু তনে আশা কাপুৰুয়ৰ নাই

— মহাত্মা গান্ধী

* নিজৰ ওপৰত যেতিয়ালৈকে বিশ্বাস নজন্মে, তেতিয়ালৈকে তুমি ভাগৱানকো বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰা

— স্বামী বিবেকানন্দ

* সন্তসকলৰ বাণী শুনা, শাস্ত্ৰ পড়া বিদ্বান হোৱা। কিন্তু ঈশ্বৰক যদি হৃদয়ত স্থান দিয়া নাই তেন্তে একো কৰা নাই।

— মহাত্মা গান্ধী

* আমাৰ অন্তৰ্ভুক্ত জাগ্ৰত কৰিব পৰা একমাত্ৰ সামৰ্থ আছে কেৱল কিতাপৰহে।

— মহাত্মা গান্ধী

* ছিদ্র থকা মৰৰ চালেৰে যিদৰে বৰষুণ পৰে, ঠগাবিহীন চিন্তাতো সেইদৰে আসক্তি আমেশ কৰে।

— মহাবীৰ

* আমি যদি কেতিয়াও কোনো দিনে একো ভুল কৰা নাই বুলি ভাবো, তেনেক এইটো নিশ্চিত যে আমি জীৱনত নতুন কিবা এটা
কৰিবলৈ কেতিয়াও চেষ্টা কৰা নাই।

— এলবাৰ্ট আইনষ্টাইন

অজয় কলিতা
 স্নাতক কলা শাখা
 পঞ্চম বর্ষাবধিক

প্ৰলোভনৰ জগত। তাইৰ চকুৰ আগত তাইৰ এনে আশঙ্কিয়ে বশ্মিকো অতিস্থ কৰি তুলিছিল। ব্যৱসায়ত ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰিছিল। বাধ্য হৈ বশ্মিয়ে তাইৰ মাহীয়েকক মাতি সকলো কথা জনাই তাইক সাবধান কৰাৰ বাবে অনুৰোধ কৰিছিল। কিন্তু মায়াজালৰ পৰা মুক্তি লাভ কৰা ইমান সহজ নাছিল এই ১৮/১৯ বছৰৰ ছোৱালীজনীৰ বাবে এদিন উভতি গ'ল তাই তাইৰ সেই গাঁওখনলৈ। দেউতাক অসুখীয়া, মাকে মানুহৰ ঘৰত কাম কৰি কোনোমতে সংসাৰখন চলায়। কিন্তু facebook এ এইবোৰ বুজি নাপায়। প্ৰায় তিনি মাহৰ মূৰত এদিন তাইৰ মাহীয়েকক বাটত লগ পাইছিলো। মোক দেখি আগুৱাই আহি তাই হাঁহি মুখে ক'লে 'বাইদেউ গীতাৰ বিয়া হৈ গৈছে।' খুব ভাল ল'ৰা। Facebook ৰ জৰিয়তে পৰিচয়। খুব ভাল কথা। Facebook তাইৰ বাবে লাভি হয়নে? মই কৈছিলো মনত আছে।

মই বহুদিন গুৱাহাটীত যোৱা নাই। সেয়ে গীতাৰ খবৰো আৰু পোৱা নাই। যোৱা কালি ৰাতি ৰন্ধিয়ে মোলৈ Whatsapp ত এটা বাৰ্তা পঠিয়াইছিল। বাৰ্তাটো আৰম্ভ কৰিছিল এনেদৰে ‘গীতা আৰু নাই তাইক facebook এ শেষ কৰি পেলালে। গীতাৰ লগতে বিয়া হোৱা সেই ল’ৰাজনে নিজৰ পৰিচয়, আৰ্থিক স্থিতি সকলো গোপন কৰি facebook ত status দিছিল। ফাণ্ডত পেলাইছিল গীতাক। এনে কি নিজৰ মাক-দেউকতাক সজাই দুগৰাকী মানুহক বিয়াৰ আগতে তাইৰ ঘৰত পঠাইছিল। নিজৰ মাক-দেউতাকক প্ৰস্তাৱত ৰাজি কৰোৱাৰ বাবে। তেওঁলোকৰ সামৰ্থ অনুযায়ী ঋণলৈ ধুম-ধাম কৰি বিয়াখন পাতি দিছিল। প্ৰথম দুমাহ মান গীতা খুউৰ ভালে আছিল। উমানে পোৱা নাছিল তাইৰ ভৱিষ্যতৰ বিষয়ে। ইয়াৰ পিছৰপৰাহে ঘৰখনত বেলেগ ধৰণৰ মানুহৰ অহা-যোৱা আৰম্ভ হৈছিল। বেছি ভাগ সন্দেহজনক। কেতিয়াবা কেতিয়াবা মদ মাংসৰ পাৰ্টি চলিছিল। ল’ৰাটোৱে তাক বুজাইছিল এইবোৰ তাৰ ব্যৱসায়ৰ সহকাৰী। এওঁলোকক সন্তুষ্ট কৰিলেহে তাৰ আৰু তাইৰ জীৱন আৰু উজলিব।

নোৱাৰিলে বৰং ৰাজকুঁৱৰীয়ে আকৌ শুনিবলৈ আগ্ৰহ দেখুৱালে।

এদিন এজন গাৱলীয়া ল'ৰা আহিল। গৰখীয়া জনে ৰজাক ক'লে যে তেওঁ চেপ্টা কৰি চাব খোজে। ৰজাই অনুমতি দিয়াত গৰখীয়াই ৰাজকুঁৱৰীক সাধু ক'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে। এখন ৰাজ্যত এজন খেতিয়কৰ এটা বৰ ডাঙৰ ধানৰ ভঁৰাল আছিল। ভঁৰালটো ধানেৰে খুন্দখাই আছিল। এদিন খেতিয়কে ভঁৰাললৈ গৈ দেখিলে ভঁৰালত ধান কমিছে। খেতিয়কে এই কথাত সেই দিনা বিশেষ গুৰুত্ব নিদিলে। কিন্তু পিছদিনা খনো যেতিয়া ধান কমি অহা দেখিলে তেতিয়া তেওঁৰ সন্দেহ হ'ল আৰু ৰাতি ৰখি থাকিবলৈ থিৰ কৰিলে। সেই মতে তেওঁ ৰাতি ৰখি থাকোতে দেখিলে মেঘৰ নিচিনা কিবা এটা তললৈ নামি আহিছে। ওচৰ পাওঁতে দেখিলে সেইবোৰ মেঘ নহয়। অসংখ্য চৰাই। চৰাইবোৰে নামি আহি ভঁৰালৰ ঘৰৰ ফুটাৰে সোমাবলৈ ধৰিলে। গোটেইবোৰ চৰাই ভিতৰলৈ সোমাল আৰু এটা - এটাকৈ ধান খোৱা হ'লে চৰাইবোৰ এটা এটাকৈ ওলাবলৈ ধৰিলে। খেতিয়কে কিমান চৰাই ভিতৰত সোমাইছে তাক জানিবলৈ ওলাই যোৱা চৰাইবোৰ গণিবলৈ ধৰিলে। এটা গ'ল ভুৰুং দুটা গ'ল ভুৰুং তিনিটা গ'ল ভুৰুং চাৰিটা গ'ল ফুৰুং.....

সাধু আগবঢ়াত ৰাজকুঁৱৰীৰ খং উঠিল আৰু গৰখীয়াক সাধু কোৱা বন্ধ কৰিবলৈ ক'লে। গৰখীয়াই ক'লে যে লাখ চৰাই এটা এটাকৈ ওলাবলৈ সময় লাগিব। ৰাজকুঁৱৰীয়ে ক'লে - মই তোমাৰ সাধু নুশুনো, তোমাৰ সাধু শুনি বিৰুদ্ধিত্তি পাইছো। তেতিয়া গৰখীয়াই ৰজা আৰু সভাসদসকলক ক'লে যে - “মই ৰাজকুঁৱৰীৰ ব্ৰত ভংগ কৰিলো। মোৰ সাধু শেষলৈ নুশুনিলে। তেওঁক মই বিৰুদ্ধিত্তি কৰিব পাৰিলো।” সভাসদসকল আৰু ৰজাই গৰখীয়াৰ বুদ্ধিৰ সলাগ ল'লে আৰু ৰাজকুঁৱৰীয়ে নিজৰ পণ মতে গৰখীয়াক বিয়া কৰালে।”

সাধু কথা

ৰাজকুঁৱৰী আৰু গাৱলীয়া ল'ৰা

জয়ন্তী ৰাজবংশী

এসময়ত এখন দেশত এজন ৰজা আছিল। ৰজাৰ এজনী কুঁৱৰী আছিল। ৰাজকুঁৱৰীয়ে খেলা ধূলা বা কাম কাজ একো নকৰিছিল। তাই কেৱল সাধু শুনি ভাল পাইছিল। ৰজাই ৰাজকুঁৱৰীৰ আচৰণত চিন্তিত হৈছিল। কিয়নো এনেদৰে ৰাজকুঁৱৰীয়ে কেৱল সাধু শুনি থাকিলে শেষত তাই নজনা হৈয়ে ৰ'ব। লাহে - লাহে ৰাজকুঁৱৰী ডাঙৰ হ'ল। কিন্তু তেওঁৰ সাধু শুনাৰ স্বভাৱ একেই থাকিল। আনকি ৰাজকুঁৱৰীয়ে এনেকুৱা জেদ ধৰিলে যে তেওঁ এনে এজন লোককহে বিয়া কৰাব যি জনে তেওঁক সাধু শুনাই বিৰুদ্ধিত্তি কৰিব পাৰে। ৰজাই গোটেই ৰাজ্যত ৰাজকুঁৱৰীৰ পণ, ঢোল, পিটি শুনাই দিলে। খবৰ পাই দূৰদূৰণিৰ বহুত ৰজা - মহাৰজা ৰাজকোঁৱৰ, পণ্ডিত আদিয়ে ৰাজকুঁৱৰীক সাধু শুনাবলৈ আহিল। প্ৰত্যেকে বহুত দিন ধৰি সাধু শুনাই ৰাজকুঁৱৰীক বিৰুদ্ধিত্তি কৰিব

কবিতা

মানুষৰ মনৰ ভাৱনা কল্পনা যেতিয়া অনুভূতিৰ সহায়ত সঠিক শব্দ সম্ভাৱৰ দ্বাৰা
বাস্তৱ আৰু ছন্দময় ৰূপ লাভ কৰে তেতিয়াহে কবিতাৰ সৃষ্টি হয়।

* * * * *

স্নাতক দ্বিতীয় সান্নাঘিক

‘যন্ত্রণা’

দুর্লুমণি দাস

ସ୍ନାତକ ପ୍ରଥମ ସାନ୍ମାସିକ

হঠাৎ আহিছিলো তুমি
অতীতৰ স্মৃতি লৈ,

ভাবিছিলো থাকিবা বৈ,
কিন্তু মোক নিথৰুৱা কৰি
পুনৰ উভতি গলাগৈ।

কিয় আহিছিলো তুমি?
সেই অলপ সময়ৰ বাবে
যদি নাথাকাই ওচৰত
কিয় দি গ'লা গধুৰ যন্ত্ৰণা
পুনৰ মোৰ হিয়াৰ মাজত।

নোৱাৰো আৰু সহিব
পাৰ হৈ গ'ল ধৈৰ্য্যৰ সীমা
ভাবিছিলো দুয়ো মিলি
আগুৰাম জীৱনৰ বাটত
নাই আজি পুনৰ অকলশৰীয়া
মই এই জীৱনৰ বাটত।

নাহিবা আরু তুমি ঘূৰি
মোৰ হৃদয়ক দিবলৈ অশান্তি
আহিলেও নেদেখিবা মোক
কাৰণ যাম মই বহু দূৰলৈ।

20th Vol : 2018-19 :: UDIAN

পুৰতিৰ কোমল ব'দ

सीमा दास

স্নাতক তৃতীয় ସାନ୍ମାସିକ

পূৰ্ণতিৰ কোমল ব'দ

সজালেহি ধৰণী

মৰম পায় ফুলিলে মোৰ

হৃদয়ৰে ফুলনি

জিলিকে কলিজাত

সৰগৰ পাৰিজাত ।।

শৰতৰ পুৰা দেখোঁ

নিয়ৰ সনা শেৱালি

আকাশে-বতাহে গুনোঁ

তোমাৰে গুণগুণনি

মৰমৰ মিঠা মাত

শুনি মন পৰে শাত ॥

কিন্ কিন্ বৰষুণে

তিয়ালেহি পথাৰত

সোণোরালি ধাননি

প্রতিদিনে কাষত থাকি

নেলাগে মোৰ আমনি ।।

* * * * *

শংকৰ জ্যোতি দত্ত
স্নাতক দ্বিতীয় শাণ্মাসিক
পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

আৰু শুনক আপোনাৰ সেই
সৰু নয়ন দুটি,
কাজল লগালে সঁচাএ
আপোনাক ভাল লাগিছিল মোৰ।
মোৰ প্ৰথম ভালপোৱা আছিল
আপোনাৰ সেই দুপ্তালী নয়নযোৰ।
আৰু কেতিয়াবা যে আপুনি মুখখন বেকা কৰি,
এটা বেলেগ চাওনিয়ে চাইছিল
আজি মনত পৰিলে কিবা
সাধু কথায়েন লাগেচোন মোৰ।

আজি মই এখন নিষ্ঠুৰ হৃদয়,
কিছুমান স্মৃতি আৰু
কিছুমান হেপাঁহ লৈ
জীৱনৰ প্লেটফৰ্মত ৰৈ আছোঁ,
আপুনি ঘূৰি অহালৈ।

আপুনি যদি আপোনাৰ ব্যস্ততা জীৱনত
অলপ সময় পায়,
মোৰ জীৱনৰ কিতাপখন এবাৰ মেলি চাব।
মই কোন হয় আপোনাৰ বাবে,
মই কোন আছিলো আপোনাৰ বাবে,
আৰু মোৰ ভুল আছিল ক'ত।
সচাকৈয়ে
আপোনাৰ অনুপস্থিতিত
আজি মই নিঃশব্দ।

* * * * *

ৰূপামণি কলিতা
 স্নাতক ষষ্ঠ বার্ষিক

সোণ আলি
স্নাতক দ্বিতীয় বাৎসরিক

বসন্তত বৰষা-মুকুটা হৈ নামিছে,
কপৌফুল ফুলিছে ডালত ।
কলি দৈ ম'হৰ শিঙে মাতিছে,
ছুৰি জুৰিছে চোতালত ॥
গছে-পাতে সলালে, নৈ পানী বাঢ়িলে,
গগণৰ অমিয়া মাত ।
মুগা ৰিহা মেখেলাত নাচনি সাজিছে,
বিহু বিহু লাগিছে গাত ॥
পিছফালৰ বাৰীৰে মিঠা আম এজুপিত,
তাতে পৰি কান্দিছে কুলি ।
বিহুৰ তলিতে ধপলিয়াই আহিলোঁ,
এপাক নাচোগৈ বুলি ॥

মোৰ হেপাহ শৰৎ কালত
বুটা বচা চাদৰখন উৰি ল'বলৈ
বকুলৰ তল সৰাত নিজকে বিচাৰি চাবলৈ
মন যায় নিয়ৰ টোপালবোৰ
ডিঙিত মুকুতাৰ মালা গাঁথি পিন্ধিবলৈ
আপোনজনৰ মাজত নিজকে হেৰাই পেলাবলৈ
শ্বিলঙৰ সন্ধিয়া নামি অহা কুঁৱলীত
মোৰো মনে বিচাৰে তোমাৰ সান্নিধ্য
মন যায় কংক্ৰিটৰ মহানগৰীৰ পৰা আঁতৰি
নিজকে ৰোমাণ্টিকতাৰ কোলাত জিৰাবলৈ
হাতততে হাত থৈ স্বপ্ন নগৰীলৈ উৰি যাবলৈ
মন যায় তোমাক সাৰটি ধৰি দুখবোৰ পাহৰিব
ভয় লাগে নদীৰ কোৱাল সোঁতে আহি
গঢ়ি উঠা সোণোৱালী ঘৰটো খহাই নিয়ে বুলি
অস্ত আকাশৰ তলত অকলশৰীয়া মনে
তোমাক যেন ৰিঙিয়াই মাতে
মন যায় মোৰ তোমাৰ সৈতে সপোন দেখিবলৈ
তোমাৰো মন যায়???

শুভ মহালয়া

সীতা গোরালা
স্নাতক চতুর্থ বার্ষিক

এইয়া আহিন
প্রকৃতির মনত বলিছে শবতৰ বতাহ...
কিস্ত ক'ত?
আমাৰ গাত শবতৰ ৰং ক'ত।
শেৰালিৰ সৌৰভত মন নহয় আৰু মাতাল
এই আকাশ, এই বতাহ,
মনত দেখা নাযায় শবতৰ সেই আশা।
ক'ৰবাত যেন হেৰাই গৈছে শবতৰ সেই মেঘ,
ক'ৰবাত যেন হেৰাই গৈছে
মানুহৰ মনৰ সেই আবেগ।
দূৰৰিৰ আগত লাগি নাথাকে
আৰু নিয়ৰৰ টোপাল
সেয়ে মনৰ মাজত উথপ্থপ
আবেগৰ ঢল।
দোকমোকালিৰ আকাশত, মহালয়াৰ সেই সুৰত
আদি আগমনিৰ সুৰ নাপাও সুনিব
মহালয়াৰ এই সন্ধিক্ষণত।
'মা' জানো তুমি আহিবাই
চটিয়াবা তুমি সুখ দশভূজা ভৰাই।
'মা' এটাই মাথো প্ৰাৰ্থনা তোমাৰ ওচৰত
মানুহবোৰ যেন উভতে পুনৰ আপোন মহিমাতে।
প্রকৃতিয়ে পুনৰ বিঙিয়াই তোলক
শবতৰ সেই ৰং
শবতৰ আকাশ যেন ভৰি থাকক
আগমনিৰ গানত
কেতিয়াও নহয় যেন অভাৱ মনৰ উৎসাহৰ।
'মা' সকলোৰে মাজত আজি
সফল কৰা এই উৎসৱ।

চিন্ময় কুমাৰ মেধি
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

সুস্থিতা চৰকাৰ

বুকুত বাজি উঠিল গীতৰ দোলা

তুমি বুজিবা নে মোৰ মনৰ বেথা?

নাযাবা কিন্তু আনৰ পদূলিত

তুমি থকা চাগে আনৰ আশাতে?

সুস্থিতা চৰকাৰ

বন্ধু তুমি কিয় থাকা দৃষ্ণীত?

ওলাই আজি মোৰ চকুপানী।

বন্ধু সেই যে আমার বিদ্যালয়খনি,

তুমি আৰু মই বিদ্যালয়ৰ বকুলৰ তলত।

একেলগে খেলিছিলো, একেলগে পড়িছিলো,

একেলগে বহি সুখৰ দুখৰ কথা পাতিছিলো

আরু যে কিমান কথাও তকিয়াই কৰিছিলো।

সেই স্মৃতিবোৰ পৰেনে আজি তোমাৰ মনত?

অতীতৰ সেই সোণালী দিনৰ কথা

আৰু যে ভাবিব নোৱাৰা বন্ধু

তুমি জানোনে বন্ধু, সেই কথা ভাবি,

মোর যে ঝাতি নাহে টোপনি।

তুমি সুখত থাকা তাৰে আশা কৰি,

বিদায় বন্ধু মোৰ বিদায়।

মাধৱ বৰা

উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

সৌ আঁহত গছ ডালৰ

ଭଜତ ।

ফুল এথোঁপা হাতত লৈ

বৈ থাকিলোঁ তুমি আহিবা বলি।

বহু সময় বৈ থাকিলোঁ তোমাক

মোৰ মনৰ কথা কম বুলি।

ফুলো সৰহি গল

মনতোও সেমেকি গ'ল।

গুছি আহিলোঁ ।

মনৰ কথা মনত লৈ।

নিজৰ দিশলৈ।

অজয় কলিতা
ষষ্ঠ বার্ষিক

মাধৱ বৰা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

ENGLISH

SEAMUS HEANEY: AN INTRODUCTION

Dr. Subhalakshmi Nath
Department of English
S.B.Deorah College

Seamus Heaney is one of the most eminent Irish poets of our times. He has attracted a readership across the world and has won prestigious literary awards and honours including Nobel Prize in 1995. The unique quality of his poetry is that he is highly rated by critics and academics yet popular with the common reader. Part of Heaney's popularity stems from his subject matter- modern Northern Ireland, its farms and cities, its natural culture and language overrun by English rule. Heaney's poetry is grounded in actual detail - filtered through childhood and adulthood - making us "see, hear, smell and taste" Irish life. These observed and recollected facts of his early rural experience are conveyed in a language of great sensuous richness and directness which weaves 'a strong gauze of sound' around their occasions. Yet, Heaney is not merely a regional poet and it would be grossly unfair to read his poems as only reflecting the culture and crises of Irish life. His poetry, in many ways, invites responses from other critical positions, which go beyond the parameters of his location.

Geoffrey Hill's poetry encompasses a wide range of style, from being dense and allusive to the more accessible and readable. He is deeply rooted in the history and landscape of Britain and has been consistently drawn to its "morally problematic and violent episodes". Memories of war, contemplation of European history, the holocaust, the meaning of Christianity, the ups and downs of culture are some of the concerns of his poetry which has continued to intrigue and startle readers and critics alike.

LIFE AND WORKS

Seamus Heaney was born on 13th April, 1939 to Patrick and Margaret Kathleen Heaney, on a farm called Mossbawn, near Ulster, Northern

Ireland. He was the eldest of nine children, two girls and seven boys. His father, apart from being a farmer also worked as a cattle dealer. The family belonged to the Catholic minority in Northern Ireland. He attended St. Columba's College, Derry in 1951 and moved in 1957 to Belfast to continue his studies. In 1961 Heaney graduated from Queen's University, Belfast with first class honours in English literature. It was during this period that Heaney gained access to the English, Irish and American letters, giving him a firm knowledge of Latin, Anglo- Saxon and Irish- Gaelic which immensely helped him in his translation works. After this, he was trained as a teacher at St. Joseph's College of Education. After one year as a secondary teacher, Heaney returned to St. Joseph where he was a lecturer for three years. In 1966, however, Heaney joined Queen's University as a lecturer. His years at Belfast proved a turning point in his life as it brought him into the company of people like Laurence Learner and Philip Hobsbaum, founder of the Belfast Group, who urged him to take up the vocation of a writer in all earnestness. During this period Heaney's first book *Eleven Poems* came out in 1965. At the age of twenty seven he won in 1966 the Eric Gregory Award with *Death of a Naturalist*. With these works Heaney established his reputation as a poet. It was also during this period that he married Marie Devlin in 1965 to whom he dedicated his second book.

In 1972, Heaney gave up his work at Queen's partly to escape the violence of Belfast and he moved to County Wicklow, where he was a freelance writer for three years. The success of his third volume of poetry *Door into the Dark* (1969) encouraged him to test himself as a poet without resorting to the security of an academic job. During this period he made his living by accepting invitation to read and lecture both at home and in USA. In 1975, he once again returned to teaching at Carysfort College in Dublin and became increasingly concerned regarding the situation in Northern Ireland. In *North* (1975) Heaney addressed the ongoing civil strife which attracted wide spread attention and he had to face controversy and criticism but was also showered

Massive Open Online Course (MOOC): an overview

Dr. Dhrubajit Das,
Librarian,
S.B.Deorah College
Ulubari, Guwahati

Definition:

A massive open online course (MOOC) is an online course that has unlimited participation and functions in open access environment by means of Internet. Massive open online courses (MOOCs) are a flexible and open form of self-directed, online learning designed for mass participation. MOOC is the most popular way used to offer online courses globally. It has gained lot of popularity since the time of its development in 2008.

By definition, a MOOC is a tuition-free, non-credit, online course in which anyone can enrol. Based on an open enrolment model, MOOCs typically do not require minimum educational standards or course prerequisites to enrol. They are distinct and different from tuition-based online, hybrid, or face to-face instruction taken for credit. Unlike face-to-face and online courses, MOOCs by design enrol larger numbers of students and do not limit the number of students who can enrol.

About MOOC:

With the development of technology globally, the concept of learning and teaching has undergone a tremendous change. Use of Technology in education promotes global learning environment, which allows accessing the course material anytime from anywhere around the globe. The technology also helps to connect with learners, and get access to the content without considering any geographical boundaries. The significant changes in use of the technology in

online education has resulted the emergence of the concept of Massive Open Online Course (MOOC).

MOOCs provide participants with course materials that are normally used in conventional education setting such as lectures, study materials, examples, problem sets etc. It also provides interactive courses with user forums to support community interactions among students, professors, and teaching assistants (TAs), as well as immediate feedback to quick quizzes and assignments. MOOCs are a recent and widely researched development in distance education, first introduced in 2008 and emerged as a popular mode of learning in 2012.

Since the development of the Internet, the idea of using technology to transmit academic content at a distance has proliferated. The Internet has enhanced the accessibility of education to individuals living far from an academic setting in significant ways. When home computing became widely available in the mid-1990s, participation in online education had increased significantly. Since then, the Internet has acted as a tool for efficient widespread distribution of academic content in such a way that course materials can be received almost immediately by students. Early use of the Internet for distance education, or online education, was asynchronous and characterized by recorded lectures, quizzes, and vignettes published online. As the internet technology has been developing day by day, more interactive pedagogy and synchronous models, such as live streaming, videoconferencing, and live-chat features etc. are come in to existence and emerged in online e-learning and distance education with increasing online presence in open learning environment in the form of MOOCs all around the globe.

The first large open online course recognised as a MOOC was conceived by the University of Manitoba in 2008. Wide public interest in MOOCs followed later in 2011, with an open online course in artificial intelligence by Stanford University and Massachusetts Institute of Technology (MIT). MIT was instrumental in putting the idea of free online academic content in MOOC platform.

The idea of open online courses came in to existence in India lately and in 2013 the Government launched e-PG Pathshala for postgraduate courses run and managed by the INFLIBNET Centre of UGC. E-Pathshala is more of repository of e-content rather than a MOOC. Later government of India has taken the initiative to develop platform of online education in the form of MOOC. Currently, in India only a handful of universities and institutes have the facilities to start or support such initiative. Some of these organization and their efforts are as follows:

NPTEL stands for National Programme on Technology Enhanced Learning. It is a project funded by MHRD, initiated in 2003. It is a joint initiative of seven Indian Institute of Technology (IITs) and Indian Institute of Science (IISC) for offering courses on engineering and science, initially. Now, NPTEL has started online course in computer science; electrical, mechanical, and ocean engineering; management; humanities, music etc. It offers free course with nominal fees for certification. Anybody from anywhere can join their course. Course content mainly in video lectures prepared in a conventional classroom environment. NPTEL is the largest single repository of technical courses in the world in the streaming video format and with text meta data for videos, text transcription and subtitling, and possible conversions to all Indian languages.

MooKIT is a lightweight MOOC management system built entirely using open-source technologies by Indian Institute of Kanpur (IITK), in 2014. It is a powerful system that can be used to offer online courses at any scale, from micro to massive. It is designed to offer cMOOC (connectivist MOOC). It has been used in 15 courses with about 100,000 registered learners.

IITBombayX is a non-profit MOOC platform developed by IIT Bombay using the open-source platform Open edX, in 2014. It was created

with funding from National Mission on Education through Information and Communication Technology (NME-ICT), Ministry of Human Resource Development (MHRD), Government of India. Currently, it is offering 63 courses on different subjects from multiple disciplines.

SWAYAM stands for “Study Webs of Active Learning for Young Aspiring Minds”. It is a MOOC platform launched by the Ministry of Human Resource Development (MHRD), government of India, to bind online and offline education together. It is started with an expectation of launching 2,000 courses, to make it largest course catalogue, among all provided so far. For SWAYAM an independent platform is developed. Learners across the country can get credit for MOOC courses offered on SWAYAM, and they can get their credits transferred and recognized at the parent institution, that was not possible in conventional MOOC platforms. SWAYAM as it offers credit will definitely encourage the learners to complete the course and get their certificate. For SWAYAM, a credit framework has been finalized that would allow the transfer of credits between institutions. An academic institution in India can offer up to 20% of its catalogue in a particular program via SWAYAM. Currently, SWAYAM offers the courses for school, certificate, diploma, undergraduate, and post graduate. The responsibility of delivering courses is assigned to six institutes based on their type, such as NCERT and NIOS for offering school education, IGNOU for out of school learners, CEC for under-graduate education, UGC for Post-Graduation education, NPTEL for engineering, and IIMB for management studies.

Improving access to higher education:

MOOCs are regarded by many as an important tool to widen access to higher education (HE) for millions of people, including those in the developing world. MOOCs may be regarded as contributing to the democratisation of HE, not only locally or regionally but globally as well. MOOCs can help democratise content and make knowledge reachable for everyone. Students are

Online collaboration: The learning environments of MOOCs make it easier for learners across the globe to work together on common goals. Instead of having to physically meet one another, online collaboration creates partnerships among learners.

1. Relying on user-generated content can create a chaotic learning environment
2. Digital literacy is necessary to make use of the online materials
3. The time and effort required from participants may exceed what students are willing to commit to a free online course.
4. Once the course is released, content will be reshaped and reinterpreted by the massive student body, making the course trajectory difficult for instructors to control.
5. Participants must self-regulate and set their own goals
6. Language and translation barriers

Despite many exciting developments and applications, MOOCs still do have many limitations and it will take a long way for being able to replace the traditional university degrees. MOOCs are not for all – they serve a particular segment of students who are willing to do a particular online course from a premier institution at no cost and convenience of time. It is not for students seeking full-time educational credentials. However, MOOCs democratise education and enable the lower privileged group to improve their career against lower investment than in formal higher education. It provides a great platform for higher education not just in India but all over the world.

Howdy Modi

Violina Borah

Lecturer, Political Science

The much talked Howdy Modi was a community Summit hosted by Texas India Forum (TIF) for Indian Prime Minister Narendra Modi & the President of U.S. Donald Trump on Sept. 22nd-2019 at the NRG stadium in Houston, Texas. Over 50,000 attended the sold out event making it one of the largest gathering for an invited foreign leaders visiting the U.S.

The Howdy Modi summit was organised with the support of more than 1000 volunteer & 650 Texas based welcome partner Organisation. The TIF is a non-profit organisation that encourage co-operation between US & India advancing the shared values of democracy inclusive economic development & mutual respect TIF brings together Indian-American organisation & institutions to encourage collaboration within the region & expand opportunities for engagement with India.

The limelighted event Howdy Modi caught the attention by its word 'Howdy'. But what actually is 'Howdy Modi'?

'Howdy' as most of us know is the common way of greeting in Texas. In simple English Howdy means 'How are you'? Therefore 'Howdy Modi' simply means 'How are you Modi'?

PM Modi began his talk inside the NRG stadium home of the Houston Texas football team with a loud 'Howdy my friends?'

Drawing attention to the event tagline 'Howdy Modi' PM said if the same expression was put to him his answer would be "everything is fine in India", as he depicted himself to be the representative of all the Indians.

In order to show the unity & wellness of his nation, the PM then translated the word in

various India languages where he meant that everything was fine in India's every nook & corner transcending each & every language.

The event with the tagline "Shared Dreams, Bright Future", shone light on the tremendous contribution of Indo- Americans in U.S. & the strong & lasting partnership between the US & India.

The American dream shares many similarities with merging Indian dream & an event of this scale suggests an opportunity to build bridges across two great democracies.

At the event Modi talked about various perspective of India starting with the tremendous political participation in the 2019 Indian election. On other instances, India is aiming high & achieving higher. He mesmerized the audience of Texas by promising them a better India, a New India. He also talked about bidding farewell to Article 370 and open defecation. He even mentioned about Indo-American togetherness to curb terrorism as similar to historic event be it the 9/11 or the 26/11, has put an impact in both the nations.

The event had some light moods where Trump praised Modi as the 'Top Negotiator & even Modi applauds Trump as "The Act of the Deal". True and cordial friendship was seen at its peak between the Indian PM and the US prex.

The famous tagline of Indian during the BJP election "Abki Barr Modi Sarkar" was termed as "Apki Barr Trump Sarkar by PM Modi at the Texas.

Inspite of all the hues and cries of the Howdy Modi event, the main diaspora of the event was to strengthen the Indo-American relation in each & every aspect, but one thing as mentioned by Modi in the event—"Everything is fine in India— is a matter of great concern for us and a question to put—"Is everything really fine in India? PM Modi definitely needs to know that everything is not fine in the country & that the Indian economy is hard to keep up but is still suffering severely.

“ANGER”

Rashmita Buragohain

Lecturer

Dept. of Management

“Every day we have plenty of opportunities to get angry, stressed or offended. But what you’re doing when you indulge these negative emotions is giving something outside yourself power over your happiness. You can choose to not let little things upset you”– Joel Osteen.

The world is full of angry people. Hot words are spoken without a thought of their consequences. It is basically a forum of an intense emotional response. As Sir Mark Twain had rightly said “Anger is an acid that can do more harm to the vessel in which it is stored than to anything on which it is poured.” Although, not everyone takes to expressing anger through violent behavior but the loss of self control does sow the seeds of violence. Sometimes, the anger is invisible and can be felt in a silent treatment while other times, the body language and speech makes us aware of the presence. So, it can be said that anger is the worst enemy of a person.

But, is it really so,!! Experts says about a thing called as ‘Healthy Anger’ whose expression is a must for our survival. We need to confront and stand up for ourselves when we have been unjustly dealt with, but that confrontation can be gentle and in a tactful manner without punishing the offender. Anger expressed in a healthy fashion has positive results and in a negative manner has poor results. For instance, if a boss

in office constantly keeps on losing his temper and shouts at others, this will naturally not only disturbs the work environment but may also create disharmony among the staff. Human beings have been endowed with many passions. These energies can either be used to promote human growth or destruction, depending upon its use. Anger is one of the primary emotions, which can faster development of one’s personality or cause problems for the person who can’t control it. When people are angry with injustice, it is a form of righteous anger. As because the expression of these kind of anger will lead to creative solutions to the unjust situation.

But, most people got angry upon some issues that start up in the form of irritation and suddenly erupt as a volcano. Hence, it is up to us whether we want to use this emotion in a positive manner (as a friend) and make this world a better place or we use it in an inappropriate manner (as a foe) and ruin our lives.

“Anger can become angry, that is easy But to be angry with the right person, to the right degree, at the right time, for the right purpose and in the right way this is not easy .— Aristotle.

“Anger is an acid that can do more harm to the vessel in which it is stored than to anything on which it is poured.” Although, not everyone takes to expressing anger through violent behavior but the loss of self control does sow the seeds of violence.

Arranged Marriage

Manashi Acharjee
BA 1st Sem.

In India, arranged marriage still remain the majority preferred way to enter into matrimony. In case of an arranged marriage parents and other relative decide on a life partner that they deem suitable for their child,. They keep in mind various factors, different for boys and girls, while searching for a suitable match their names with. In the 21st century, around 85 percent Indians prefer to marry the boy or girl chosen by their life partners themselves. This statistics was revealed in a survey conducted by the Taj Group of Hotels, Another survey by IPSOS in 2013 revealed that 74% of young Indians, aged between 18-35 years said that they would rather let their parents choose their life partners, then choosing themselves.

Historically speaking, weddings during the Vedic times took place by a variety of methods. While arranged marriage were preferred, the consent of the bride was generally taken into consideration. In case of royal families, parents arranged a Swayamvar, a ceremony where suitable match from all over the country were invited. Thereafter, either these suitors had to prove their power to win over the girl or the girl herself will choose one of them by offering him a flower garland Even love marriage was quite common, the couple in love will undergo what is known as 'Gandharva' type of marriage.

From around 500 BC, the Vedic Hindu culture gave rise to what we have come to known as Hinduisim, The Manusmriti, a religious discourse that mentioned the dos and don'ts regarding duties, right, code of conduct and virtues to be practised by people in their family life. if they want to lead a life of sanctified dharma. The woman from this time onwards were put under the shackles of forced patriarchy, having

to live under the guardianship of a man in all stages of life. Father when she was unmarried, Husband when she was married and son when she was old.

As position of woman in the society degraded, the concept of marriage and its role has also changed, previous custom of asking for her consent was abolished and unhealthy system like dowry, child marriage, exchange marriage and other derogatory customs began to rise. Arranged marriage become the most prevalent way of marriage in the country and among Hindus especially.

Process of Arranged Marriage :

Arranged marriage in India is long drawn out process, where finalising the perfect match may take months and even years, In typical arranged marriage, the parents decide every facts of the process and the prospective bride and groom just show up at the prearranged date of marriage. The parents are looking for a match for their child in their social circles (neighbour and relatives). They might also take the services of the local matchmaker. Traditionally the matchmaker is an individual who keeps a database of marriageable individual from the neighbouring area. Once a match is settled the elders of the family first meet at a neutral place to talk and also to figure out the suitability of the match. In these meetings, the families try to judge the financial and cultural barometers of each other through direct or indirect talks.

Criteria for Suitable Match :

The suitability is determined after taking into account several factors while some are common for the boy's and girls sides, certain other are specific for boy's and girl's. Some of those criteria are :

Religion : Religion tops the list of criteria while fixing a marriage match. The boy and girl going for a arranged marriage have to belong to the same religion Hindus will marry Hindus while Muslim will look for a match within the Muslim

Arranged Marriage in Modern Times :

Although the practice of arrange marriage has remained favoured in the country, the whole procedure has changed a lot. For instance, computers, websites and portals have taken over the job of traditional matchmakers, with computer programmes predicting matches for individuals. Several match portals have sprung up over the last decade or so and while organization like Bharat-Matrimony and Shaadi.com have been in the arena for quite some time. Nowadays the criteria for matches have also changed for example in urban areas, working woman are often preferred as better matches and mind set, way of life etc of the propose partners. Emphasis is put on education and values, rather than just efficiency in the domestic arena.

CHILD TRAFFICKING

Sangita Acharjee
B.A. 5th Sem.

Children are the future of our country and hence we must protect them. But some evil persons misuse children by making them work and involves them in hazardous work and unsocial matter.(Our today's problem is child trafficking)

Child trafficking is defined as the transportation, transfer of a child for the purpose of slavery, forced labour and exploitation. Every year 300,000 children are taken all around the world and sold by human traffickers as slaves. 17000 of those children are brought to the United States. The trafficking of children has been internationally recognised as serious crime that exists in every region of the world which effects human rights implications.

Some of the causes of child trafficking are poverty, humanitarian crisis, lack of education, absence of birth registration, international adoption etc. Again children are sold for the purpose of sexual exploitation, begging, soliciting or forced

marriages. They risk themselves in construction work, working in factories or employed as a domestic servants. The parents of children received a huge amount of money by selling their children to those parents who are ready to adopt and to improve their living conditions, some children are ready to sell one of their kidney for money. 5% and 10% of kidney transplants performed in the world every year with the help of those kidnappers. Many solutions are possible to put an end of child trafficking---awareness on television, radio etc, strong law and enforcement system, cooperation etc.

Pankaj Johar is a famous producer and director, known for his initiative to make a film upon the topic of child trafficking. "Selling Children(2018)" is his most important documentary film where he shows the violence against children. Johar trace their stories back to their families to understand the circumstances that resulted in them becoming slaves.

Government should take the various remedies to solve the problem. We, the people have to know that the children are the citizen of our future society, who makes the bright future. We should give them a chance to grow up and shine.

Auoushka Barman

Long long ago, in a known kingdom named Ayodhya their lived a boy named Ram who was playing with his friends. He was just 7 years old and his best friend named Priya of same age were playing hide and seek, One evening, when they saw a flying chariot passing over them where they saw two beautiful prince and one princess wearing ordinary cloths and everyone excitedly running forwards the palace. Whats going on? are they any king or God? They are so beautiful and powerful in appearance, as if they are Gods who have come to meet our king “Said Priya” I donot know, however we are from a lower caste background, we could never meet them or go to the palace, said Ram. Though they both acknowledged their status in society, they were curious about the two prince and princess, so

I discovered that your name is same as the new king. Asked Priya “yes, my father kept it” replied Ram. After reaching palace they unfortunately caught by a merchant. “Hey! you two!! shouted the merchant “how dare you come here? you son of a dalit and you daughter of Suta? Get out at once, further shouted at them and pushed them hard they fell at the palace floor “why are you hurt? we always face this, then why are you crying today? asked Ram to Priya while trying to get up. Just then they heard a soft voice coming behind them. “Are you kids alright?” who pushed you so hard? They turned back to see a woman who looked beautiful and strong, they got up and started to go back. “Wait children? Why do you go without answering me?” asked that lady, “Madam! are you asking us?. We thought it was some one else, actually we are not habituated to that madam?” Ram said turning back to that lady. He further added “Sorry, we know that we should not come but we just

you", said Ram. "Kid what is your name? you are so small but speak like a mature person. It is my pleasure that you have come to meet me. said Lord Ram. "Sir my name is after you Ram, my father kept it, so that I can win over evil no matter how hard the path is, said Ram, Sir my name is Priya said Priya. "I am so happy to meet you Ram and Priya, ask me anything you want, "Said the king", Sir, we are fortunate that you talked to us we don't crave for anything more. But if you can give, please give us a place in society where we can have some respect– said Ram. The king became emotional after hearing these words from a 7 years old kid and blessed them "may you prosper in life and live happily ever after" and announced, from today onwards there will be no class difference in my kingdom. After that both the kids were gifted with sweets and gold coins as a token from Lord Rama.

Drug Addiction

Mina Chakma

TDC- 3rd Sem.

A drug is a substance which affect the structure and functioning of living beings. If wisely used, it prevent and curcs diseases. Various drugs are being used to get relief from suffering, pain and cure many harmful diseases. The curative value of the drugs is well known but they are often misused. Drug abuse is not new but it has increased and spread alarmingly during the last 10-20 years and has become a big threat mainly for the youth. The threat is not limited to India but many more countries. Today it is a worldwide menace and need.

Drug dealing has become a rearing business and the drug lord and smugglers have become millionaires overnight. The drug dons and mafias are well organized and powerful. Opium and poppy production has increased three times in recent years, mostly it comes from Myanmar, Thailand etc. Many drugs were scized globally. An illegal drug obtained from hemp (Bhang) plant was smoked in cigarett, pipes etc instead of it being scized. The illegal drug industry is flourishing because of huge profits.

The problem in India is increasing very fast and yet it is of manageable proportion and needs

to be addressed immediately. Drug abuse is found mostly in the youngsters. The students in schools, colleges, universities and training institute suffer mostly from it. Unemployed, poor illiterate and people belonging to backward sections of society mainly fall victim of drug abuse. Drug addicts use charas, smack, brownsugar, herion etc. and pay very high price for them. Once you become habitual of taking a drug it is very difficult, infact it is impossible to get rid of it LSD is the legal drug that makes its taker see things more beautiful, strange thrilling and frightening than usual. Other drugs also cause such liiusion and damages brain and other vital organs of the body. Frustration, unemployment, poverty, disintegration of families and lack of moral education in life are some of the main reasons of drug addiction and abuse among people. People adopt such evil habits because they are not properly guided, helped and understood. Neglect of youngsters and selfishness among parents are abother big reasons of the drug addiction. Deprived of love care, sense of belonging and sympathy, young men and women in their tender age become easy victims of drug addiction. They fall in bad company and are muted and misguided by people. The drug smugglers and dealers fully exploit the situation and young innocent people fall victims of it and spoil their life.

Drug addiction leads to many other evils and abuses such as cheating, committing theft, pick-pocketing and even to robberies, murders and violence of the worst kind. A drug addict cannot live without his usual dose of the drug even to a day. He must have it at any cost. He will beg, borrow or steal money for it. They can go to any extent for consuming drug. The life of drug addict is miserable. He dies a slow and a painful death by losing health and all other good

The drug abuse should be fought on war footing on all fronts. The drug vendor should be given strict punishment. A great public awareness should be created among the people against the drug abuse. Smoking and selling of smoking materials should be banned around school, colleges, universities and training instutiions. The youth of the country should be made aware of the fatal danger of drug abuse. It needs to be underlined that PREVENTATION IS BETTER THAN CURE. Those already addicted should be helped to get out of it through rehabilitation

centers. Government should open more and more of de-addiction centers in cities, town and villages also. Such camps should be organised in villages. The victims of drugs addicts should be treated with love care and sympathy by parents, family and society. They should not be neglected. More serious awareness should be done. In some ways or other we are responsible for spread of drug abuses. More and more number of people, agencies, social group, youth organization should be involved to fight against the social evils. Drug will kill you, therefore before it kills You kill it.....

Old Age Home

Kica Chishi
B.A 5th Sem

The very concept of an old age home is new to India. An old age home is usually the place, a home for those old people who have no one to look after them or those who have been thrown out of their homes by their children. The place is of course like home where the inmates get all the facilities for a routine living, like food, clothing and shelter.

All these necessities are well looked after but, the much needed love and care of loved ones is of course sadly missing; for how can outsiders provide solace? In these homes, it is very interesting and even touching to talk to people whether they are men or women.

Atleast in India till now, the old people staying away from the home, from their children, or left to themselves is not considered to be a very happy one. This concept of separating the elders from the youngsters has been imported into India from the west.

Besides, since the women have started working out of homes, there are now no one to

look after the routine needs of the elders at home. The working women even do not take the elders responsibility as their duty but as useless appendages in the family.

This attitude of the women has also largely contributed to the turning out of elders from families. With this backdrop, the necessity for old age home was felt, and is being increasingly felt with the passage of time. The entire spectrum of circumstances has led to this unhappy need for old age home.

No matter how well they are looked after in these homes a single visit to an old age home brings depression to the onlooker as no one seems to be happy there.

It is very clear to all who visit an old age home that, all the inmates are unhappy and helpless.

However, for the west it may not be so heart rending for, there it is their original life style that two generation never stay under one roof, But in India where, for centuries, not only two but also even three generations have lived together, this new concept of nuclear families with the elders who are treated as burden is just too touching to bear.

If, in any home we talk the inmates, their story would be much the same turmoil in the family.

They do get their daily needs fulfilled but, from where will the love of the dear ones come? The stories of almost all the old people are the same and very dismal.

It is the breakup of the system of the joint family and the introduction of a nuclear family that has brought this unhappy situation in our society, and the old age homes have to come up to cater the needs of the elderly there is no better alternative left for them, once they are neglected and unwanted in their homes by their own children.

The only solace is that, they are getting their daily requirement of shelter and food if not the bonds of love from the family.

Role of education in the making of modern Japan

Dr. Hingnam Zeliang
Ex student, Dept. Pol Science

An investment in knowledge pays the best interest, says Benjamin Franklin and one cannot agree more with him. A nation with an educated population is deemed to become a powerful nation and the country of East Asia like Japan has proven so. Japan as a nation has always intrigued people in many ways, may be in its level of economic development, mannerism or being a pacifist nation. But above all, its level of economic achievement - a tiny island nation but one of the world's largest economy today is an inspiration to others. Among many factors for its economic miracle, scholars have attributed the role of education in the making of what Japan is today. Some aspects of Japan's success on its investment in education therefore pose as an example for many countries to emulate, including India.

Since the beginning of the modernization period (post 1868, famously referred to as Meiji Restoration during which Japan opened up to the world after hundred years of seclusion and wholly embracing the foreign cultures especially western), Japan has looked at itself as a nation poor in natural resources, with only its people as a major asset. Therefore, the education system was always been seen as contributing to the national welfare by producing an educated, skilled, productive workforce. Pre 1868, education was used as a means by the government to fit people into the existing social and political order during which the society was divided into samurai and commoners classes and status was determined by birth. However, after Japan opened to the world in 1868, the aim of education acquired a very nationalistic tone. Japan saw itself backward as compared to the West and therefore education was seen as a means to develop Japan. The education curriculum was mostly inspired by the West which included subjects like Science, Philosophy and Foreign Languages unlike the old curriculum which was based on Confucian literature. Scholars like Iwakura Tomomi and Kido Takayoshi had suggested to the Imperial Court as early as 1867 the importance of popular enlightenment as the basis for a strong nation and that without it Japan would not be able to compete with other countries. It is interesting to know that by close to 1900, Japan has achieved almost 100 percent literacy rate and therefore it was no wonder that it was quickly able to stand on its feet again after the devastation of World War II.

It was not only the introduction of education itself but the quality and high standards and its implementation process

the 7-5-3 phenomenon which means that in elementary school 70 percent of the children can fully master the material presented, in junior high school 50 percent can and high school only 30 percent of the students can really follow the Ministry's syllabus.

One major difference between elementary school and junior high schools is that during junior high, teachers, students and parents are extremely aware of the coming high school entrance examinations, which will separate students for the first time by academic achievement. Merit is the sole criteria for getting into high school for which entrance is the basis. For the first time in the education system there is academic tracking and it is very severe, dividing students into many levels of achievement and funneling students of similar academic abilities into the same school. The entrance examination for public high school is set by the prefectural board of education, based on the Ministry of Education national curriculum. One student can apply only to one high school of his choice and if he/she doesn't make cut off for that school he/she cannot apply to any other high schools even though he/she has the required marks. Therefore one has to be very careful in choosing the high school.

Besides the regular schools, Japan has supplementary institutions which include juku and yobiko. Juku refers to a variety of out-of-school tutoring for children of ages three to eighteen: classes in ballet, swimming, calligraphy, foreign languages or other activities and subjects not included in the school curriculum; or tutoring for children who are behind in their school work, need help to keep up or want to do advanced work. Yobiko refers to another kind of tutoring specifically geared to helping students prepare for university entrance examinations.

Match between education and industry:

Education system is highly centralized in Japan. It started from the ancient times, Daigaku (Institute of higher learning), Shoheiko (Tokugawa School of Higher Learning), Gakusei (Fundamental Code of Education of 1872) - these institutes set out a uniform education system. Today the Ministry of Education set out the curriculum for all school and also the standards for training and certification of teachers. The difficulty of the curriculum prescribed by the Ministry of Education is offered in terms of

DOUBLING FARMERS' INCOME: PROBLEMS AND PROSPECTS

Sumit Ghosh

Astt. Prof. Economics Department

The economic dependence of most of the people of this country is on agriculture. More than 50 percent of the workforce is engaged in agricultural sector as a direct source of livelihood. But uncertainties regarding agricultural production and prices yields low returns for major crops and for some crop it is even negative. This has forced many farmers to resort to the extreme step of committing suicide. The government of India has been trying hard to improve the conditions of the farmers and various intervention measure have been taken from time. One of the major policy initiative by the present NDA government in the agricultural sector is that of doubling farmers' income by 2022. This is a praiseworthy objective and has generated a lot academic interest. The emphasis has now been shifted from increasing

farm production to increasing farm income and welfare of the farmers.

There has been much debate over whether the intended increase in income is of real one or nominal and the time frame for doubling the same. A real income is one which is adjusted for the inflation that occurs during the generation of the income. Doubling the real income is a challenging task because of various problem such as unreliable minimum support prices (MSP), fluctuation in input and output prices, uncertainties regarding the production yield, poor penetration of crop insurance, increase in the input costs etc.

There could be various ways and mechanisms to achieve growth in farmers income. The increase income can come from greater production per unit area as a result of higher yields. But this depend on the type of technology deployed. Apart from that, high yielding varieties need adequate irrigation facilities which cannot be expanded quickly.

The other mechanism to achieve greater production is higher cropping intensity. Cropping intensity refers to raising of a number of crops from the same field during one agricultural year. It is expressed as a ratio of Gross Cropped Area (GCA) to Net Sown Area multiplied by 100. Increase in income through higher cropping intensity would happen only if there is an increase in area under irrigation. This again is not achievable in the short-term.

Another way out to increase in farm income is reducing the cost of production. The cost of input are on the high. Appropriate government intervention is strongly recommended to curb the ever increasing costs of factors and inputs applied in agriculture. This requires extending education and providing access to low-cost mechanical services to small and marginal farmers.

To ensure increase in income, price

Providing assistance to support post-harvest output price slump is the need of the hour for experiencing a rise in the income of the farmers. One such mechanism is crop insurance. But insuring crops is not as easy as insuring against some other risks. Most of the agricultural risks are covariate in nature which cannot be pooled and therefore the market system will not ensure the supply of crop insurance automatically. This necessitates the intervention of the government

Livestock and agricultural wages are significant sources of income for farming households in India. It is hence important to focus on livestock sector development and public employment programmes to create income sources other than farming.

The Quiet Life

Prof. P.S. Reddi

Ex-Professor, Dept of Pol.Sce, G.U.

Happy the man, whose wish and care
A few paternal acres bound
content to breathe his native air,
In his own ground.
Whose herds with milk, whose fields with bread,
Whose flocks supply him with attire;
Whose trees in summer yield him shade,
In winter fire.
Lest, who can unconcern'dly find
Hours, days and years, slide soft away,
In health of body, peace of mind,
Quiet by day.
Sound sleep by night, steady and ease,
Together mix'd sweet recreation:
And innocence, which most does please
With meditation.
Thus let me live, unseen, unknown
Thus unlamented let me die,
Steal from the world, and not a stone
Tell where I lie.

Alexander Pope (1688-1744)

Leisure

What is this life, full of care
We have no time to stand and stare,
No time to stand beneath the boughs
And stare as long as sheep or cows.
No time to see when woods we pass
Where squirrels hide their nuts in grass.

No time to see in broad day light
Streams full of stars like skies at night.
No time to turn at Beauty's glance
And watch her feet how they can dance
No time to wait till her mouth can
Enrich that smile her eyes began.
A poor life this if full of care
We have no time to stand and stare.

W.H. Davies (1871-1940)

The World Is Too Much With Us

The world is too much with us; late and soon,
Getting and sending, we lay waste our powers;
Little we see in Nature that is ours;
We have given our hearts away, a sordid boon;
This Sea that bares her bosom to the moon;
The winds that will be howling at all hours,
And are up-gathered now like sleeping flowers;
For this, for everything, we are out of tune;
It moves us not – Great God; I'd rather be
A Pagan suckled in a creed outworn;
So might I, standing on this pleasant lea,
Have glimpses that would make me less forlorn;
Have sight of Proteus rising from the sea;
Or hear old Triton blow his wreathed horn.

William Wordsworth (1770-1850)

What is this life (if) we have no time to
stand and stare (Davies) The World Is too much
with us (Wordsworth) so that we all spend our
time, energy and resources on materialistic
pursuits and thus miss the most precious boon
that is ours for the asking, namely Nature in all
her variety and splendour.

It is not unusual to notice as we drive
past a highway, a shady grove on the banks of
a lake or a slow flowing stream, a cowherd
driving his flock to the shaded ground, himself
resting at the tree trunk with his headgear as
pillow, while his cows stand relaxed eating cud,
and turning lazy glances at the vastness of the
horizon above or the landscape in front. Do we
care to stop and savour this sublime moment
No! we have no time to stand and stare like
'sheep or cows' – or, do we ever chance to

Mankind has travelled far beyond the life and times of Alexander Pope, Wordsworth and Davies. Rapid industrialization and capitalist production have changed the lives of people beyond recognition. Consumer durables such as television, computer, cell phone, even automobiles which were once regarded as luxuries have now become commonplace. The clamour is for more and more expensive varieties of all things. With gadgets of every variety making life more and more comfortable can it be said that the modern man is happier than farmer, shepherd and cowherd of the bygone times. The soul needs more than bread and butter. Contentment is the surest guide to happiness. The spirit, if not letter of the poems in review will, thus remain relevant for all time.

Body Should Be Avoided

Bridila Daimary
B.A 4th Sem

This is her story. Yes she's thin. She has been thin her whole life. She gets looks, comments(usually not so nice ones) and she knew people talk about her behind her back.

" Oh my God you are so skinny, you need to eat more!" People say as they grab her wrist without hesitation and wrap their hand around it so that their thumbs and pointer finger meet. It hurts, not the muscles, but the words. They tell her to eat chicken and cheese. And they start comparing her with stuff like stick. Why everytime they have to make her realize that she is skinny. She feels so ashamed. This feelings weighing down her heart. It hurts as if pinching the heart with a needle. In her entire life she have been criticised for being thin. I wish they walk a few steps in her shoe to see what a nightmare being thin is.

She hates being thin. She wish she was at a normal weight. Her dear ones try to tell her she is fine the way she is. But in reality the approaching looks, break the barriers of lies. She don't need anyone's sympathy. She don't need anyone's pity. She is FINE. Yes she don't need any kind of help. She is not dying. She is not sick. She is simply skinny.

An Essay About Yoga

Krishna Das

1st Sem, Political Science

Yoga - Ancient form of exercise which evolved thousand of years back in the Indian society and is being practised continuously since then. It include various forms of exercise to keep a person in good shape and to get rid of various forms of diseases and inabilities. It is also considered as a strong method for meditation which helps in relaxation of mind and body.

Yoga is being practised world-wide today. Approximately 2 billion people around the world practice yoga. According to a survey, it is said that number of Americans doing yoga at present more than 15% of Americans have done yoga in the past six months. Yoga is an ancient physical, mental and spiritual practice that originated in India and is now practice in various forms around the world. Indians have known the importance of yoga from decades and from last many years the whole world is talking, practising and adopting yoga and

its benefits. People have known the importance and power of yoga over the period of time.

Human being are made up of three components, body, mind and soul corresponding these three needs-health, knowledge and inner peace. Health is a physical need. Knowledge is our psychological needs and inner peace is spiritual need when all three are present then there is harmony.

Yoga gives us relief from countless ailments at the physical level. The practice of the posture(asans) strengthens the body and creates of the feeling of well being. From the psychological view point yoga sharpens the emotion and encourage a practice of caring for others.

The practice of breathing techniques (pranayam) calms the mind. Through meditation inner peace is experienced. Thus yoga is practical philosophy involving every aspects of human life.

It teaches the evolution of the individual by the development of self-discipline and self awareness. Anyone irrespective of age, health circumstances of life and religion can practise yoga. Yoga helps to discipline our life and we become much move stronger.

If we peep into the benefits of yoga they are numerous. It improves physical fitness, stress, controls, general well being, mental clarity and greater self-understanding. People of all ages can do yoga and it also be adopted for people with disabilities or special needs. The asanas enhance muscle strength, coordination, flexibility and can help to keep our body fit, control cholesterol level, reduces weight, normalises blood pressure and improve cardiovascular performance.

Apart from these it reduce the stress in their lives by consoling the mind. In this sense yoga can be seen not only as a way to get into shape on several levels, but also as a tool of self-healing.

Yoga in simple word means unification of(ATMA) with(PARAMATMA). According to the father of yoga Patanjali, “Yoga is a way of meditation which helps us to connect or devote ourselves to God”. Hence, it has the following elements to be mentioned below

Yoga day which is being observed every 21st June, in order to mark the event. Programs, prayers and performances are being held in different corners of the world. So, in order to keep ourselves fit and healthy performing yoga is very much essential for the entire life of an individual.

~~*~*

PUBG

Sangita Acharjee
B.A 4th Sem

“Player unknown’s Battlegrounds” or “PUBG” is one of the most watched battle-royale game on mobile. Young generation is playing it each and every day. Everyone loves to play it. Celebrities, youtubers, college and school students, all loves to play it.

This is a multi-player online shooter game that allow for solo or team game and subscribes to the battle royale format, which drops 100 players at a time into an enclosed space where they must scavenge for weapons, medical supplies and other resources in an effort to be the last player standing and getting “chicken dinner”. Yes, that’s what a winner team is called “Winner Winner Chicken dinner”. Lets see how PUBG affects you in real life?

PUBG game has both good effects and bad effects on health, education, career of people’s life. Any kind of gaming is time-wasters and worse, some experts believe that these games corrupt the brain for playing violent video games. It can easily be blamed by the media. Never make anything your addiction nor this supper game PUBG. The positive effect of the game is that video games make people smart. Most of the bad effects of video games are blamed on the violence they contain. That’s what people says about PUBG as well. Addicted people also face some kind of phobia and health issues. Also it hinders you to spend less time with the family and friends. A person had said, “PUBG did change my life.” I know it sounds like crazy but PUBG really is like a drug. I myself had never played PUBG but I know PUBG is a very addictive game. You don’t feel sleepy while playing this. Moreover this is a time consuming game. In a programme in New Delhi, parents complain to the PM Modi about the huge popularity of the PUBG. One suggestion we all should follow is we must not make this battle-ground game addiction since game is enjoyable but it doesn’t feed us.

It is through unconditional love, compassion and devotion towards humanity alone that saints like Mother Teresa could attain the hallowed precincts of divinity. We humans are here in this Earth school not simply to live out a life, but to evolve through our thoughts, experiences, knowledge and actions or rather through our *karma*. The primary step towards this process of evolution is to observe ourselves and introspect with the question “Are most of my actions motivated by self-interest?”

FIDEL CASTRO A LIB- ERATOR OR DICTATOR

Mangminlen Kipsen
B.A 6th Semester

Every country has a time to rise and fall. This gives a country imperishable memories of unique history to cherish generation after generation. Cuba a small nation is no exception.

To start, during 1880's Cuba was under Spanish colony. At that time the American politics was divided into anti-slavery and pro-slavery. The pro-slavery wants to buy or take by force Cuba for slaves from Spanish. But Anti-slavery opposed this, calling it European type Imperialism.

In 1898 slavery ends, Cuba rise up against Spanish. The American throw their weight on Cuban and started Spanish-American war. At this time different version of the same argument continue in America. Will American seize Cuba for itself and become a country that control or liberate the Island. Again in 1898 the fight happens in Congress(America). Each side forcing their own way to decide the future of Cuba. The American Congress come out with an argument to grant independence to Cuba but a quasi independent, with United States taking over Guantanamo bay and give itself the right to intervene and dictate their foreign policy.

Again in 1906 and 1907, American military intervene in Cuban internal affairs to resolve some political crisis but that usually means pro-

tecting American interest such as sugar imports.

Cuba fall back to imperialism again but that actually end in 1933 when President Franklin Roosevelt wants to end the imperialist idea and respect Cuba's longing for freedom

Thus, Cuba becomes democratic country and generally friendly with USA.

Things changed again in 1952 when former president and military leader Fulgencio Batista seize power in a coup, suspend the Constitution and imposed an increasing oppressive rule. The next year Cuban communist movement started and led by young leader Fidel Castro. With this American was obsessed and fear for the spread of communist ideology.

American again backed Batista to check the expansions of communist ideology in Western hemisphere. Cuban looks Batista as an extension of American imperialism and continue their fight for freedom along with Fidel Castro. In 1959 Castro takes power and became Cuba a communist country. The United States set up embargo, try to assassinate Fidel Castro and also CIA trained Cuban try to take over the island.

Fidel Castro turns Soviet Union to save the island nation from American hands. In 1962 it nearly start the third World war when Soviet Union try to station nuclear missile in Cuba. However, the American try to block Soviet missile. After a tense period negotiation they settled with status quo.

The United States of America continue to squeeze Cuba in combination with Castro through rule, the economy and situation goes from bad to worse, forcing many to migrate to United States in 1962

Some people accused Fidel Castro that he looted the country, putting all the stolen wealth in a safe heaven in south Florida and considered the entire nation as his personal domain. Some Anti-Castro blamed him for the prosecution, torture, assassination and exile of his political and military

Small is Beautiful

NATURAL BEAUTY OF HAFLONG

Awang Kuame & Phlsneichong Lhouvem
1st Sem. Major

Haflong, the only hill station of Assam is situated at an altitude of 680m from the sea level. Also known as White Ant Hillock. Haflong means White Ant Hillock, it is the district Head Quarter of North Cachar Hills, one of the 32 districts of Assam. Haflong is about 345km away from Guwahati, capital of Assam. The natural beauty make Haflong a place worth more than a visit. It also has a colonial history like most of the other hill stations in India one can still find the remains of British rule on the architecture of some of the buildings.

Apart from its scenic beauty, the hill of Haflong is also known from its more than two lakhs different flower include the orchids such as Blue Vanda, rare species of birds, Pineapple, Pera, Peaches, and Oranges. There is an Orchid Garden in Haflong which is a place worth to visit. Haflong is often referred to as the land of blue hills. This calm and tiny hill station with blue hills, rivers and waterfalls is still untouched by tourism. Inhabitants of Haflong generally include the Dimasas, the Jemes Nagas, Hmars, the Hrankhols, Biates, Vaipheis, Karbies, Jantia, Khelmas and Thadou Kukies tribes.

Pineapples and Oranges are grown here in abundance, Haflong has a lovely lakeside resort developed in the lavish green hills around the town, Adventure enthusiasts can enjoy trekking on the Borail range, hang-gliding and paragliding. Watching the traditional dances of the Tribals is the other tourist attraction in Haflong.

CLIMATE OF HAFLONG :

The day to day weather and climate of Haflong is the best. Temperature remains around 15 to 30 degrees Celsius during summer which is very pleasant as compared to many other cities in India during this time. Winters are relatively cooler with temperature ranging from 7 to 18 degrees Celsius. The best month to visit this town is from October to April.

HAFLONG LAKE

Situated in the heart of the hill station, Haflong Lake, is a large and beautiful lake. Also known as the 'Scotland of Assam', the lake is one of the natural water bodies in Assam. There is also a good spot for various leisure activities and boating. The Jatinga Village, famous for hundreds of migratory birds in the winter is just 9 km away from this lake.

JATINGA

A place of mesmerizing natural beauty, Jatinga is 20 km south of Haflong on the Silchar road, Jatinga is famous because it is a mysterious place where lots of migratory birds are said to commit suicide between August and November. One can view the suicides from an observatory tower here. The view of sunrise from the Hempepet peak (the second highest peak of the Borail range) is really a breathtaking view.

MAIBONG

Maibong, the administrative headquarter of North Cachar Hills. District is 72 kms from Haflong. Situated about 45 kms from Haflong, Maibong was the capital of Dimasas Kachari Kingdom who ruled the region from mid-16th to mid-18th century AD. The remains of this old capital still exist on the east bank of the Mahur River and the south of Maibong. Besides the ruins, Maibong boasts 12th century monolithic Ramchandi Temple of Kachari kings. The Mahur River flows by Maibong, offering many spots for leisurely picnic.

Haflong is a beautiful site that will mystify your sense and enrich you with its celestial beauty.

Dimasa Tribes

Mairingdi Debragade
B.A. 1st Semester

The Dimasa are part of the greater Kachari group – one of the ancient tribes. They live mostly in the northern half of the Dima Hasao District, an administrative district of the India State of Assam that includes the ravines of the Jatinga Valley and adjoining land. The name 'Dimasa' most probably stands for 'Children of the big river referring to the Brahmaputra. Kacharis appear to be one of the earliest indigenous ethnic groups of North Eastern India. Most independent tribal communities in this region are of Kachari origin. The Boro, Rabha, Sonowal, Thengal, Dimasa, Garo, Hajong, Deori, Chutiya, Tiwa or Lalung, Hojai, Barman of Kachar, Tripura, etc. are all Kachari origin.

Distribution of Dimasa Kachari.

Dimasa Kachari are mainly found in the present day Dima Hasao District (old name "North Cachar Hills") of Assam. They also a sizable population in Dima Hasao and Nawgong districts of the state. In Dima Hasao, following the formal conversion of their king Krishnachandra to Hinduism the ordinary Dimasas have largely adopted Hinduism. In Dima Hasao, a section of the Dimasas is confined within the historical village

named Semkhor, and eventually become a separate group of Kacharis called Semsas Kachari.

History of Dimasa Kachari.

Kacharies being one of the indigenous tribe of India's North and North-east, their history is quite old. In the Mahabharata and other ancient Hindu scriptures there are mention about the foothill dwellers of the Great Himalaya called 'Kiratas'. The term Kirata stands for Mongoloid racial communities, but some historian believed that it indicates Kacharies. The earliest Kachari settlements were in the foothills of the Himalayas. From there they moved to the Brahmaputra Valley with their Capital at Kamruli Kamrupa. Sir Edward Gait in his History of Assam (1906) is of the opinion that the Kacharies were the aborigines or earliest inhabitants of the Brahmaputra Valley. After hundreds of years of the rule in the Brahmaputra Valley, a bulk of this race due to socio-political turmoil, were believed to have migrated south of the Brahmaputra and settled in the areas of the present Sadiya Assam after crossing the mighty river by planning of cane bridge, probably the Brahmaputra. This section is now known as 'Dimasa' etymologically, "the children of the great river" (di=water, Ma=big, sa=Children).

Facing Ahom aggression they further migrated towards south, up to the Dhansiri Valley and established their capital at Dimapur presently in the state of Nagaland after a short stint at Kachomari about forty kilometers from Dimapur. It was here that the Kacharies undertook an arduous task of state building and flourished for several hundred years still 1536 when they shifted their capital to Maibang at the present day district of Dima Hasao (old name "North Cachar Hills") of Assam. Historical relics of Kachari kings are still exist in and around Dimapur, particularly in the Dimapur fort called Kachari Rajbari in spite of the constant ravages of human encroachment, show that the Kacharies at that period had attained knowledge of bricks making.

Among the large tanks Padum Pukhuri, Bangle Pukhuri, Bamun Pukhuri, Raj Pukhuri, Jor Pukhuri and others, still survive to this day. It is said in one folklore that during the invasion of the Ahom, the Kachari king had dumped gold and

to knee below. For covering the upper part of her body, she uses a piece of cloth called Rhijamphain. It is used as a chadar. The girls at the time of dancing use a special types of chadar called Rhikhaosa. Dimasa woman weave many designable cloth called Batho rhimai and others.

Ornaments : The male Dimasa use only two types of ornaments named Yaocher and Kharik. The woman are the habitual user of ornaments i.e. Phowal – a necklace made of silver, Khamoothai earring made of gold, chardrawal – silver neckless, Rangharsa – necklace made of coin, Khadu a heavy bracelet made of silver, Liksim a necklace of red beads and Jonsam – a necklace of ordinary beads collected from the forest. The males put on the traditional dress like rhisa, rhithap Khaodam (shirt), Rhikhaosa, Sagaopha (Phaguri headgear), Rhemsao and Rhemsao – Rhemai. The females put on Rhigu, Rhijamphain, Rhijamphain –beren, Rhikhaosa, Jingsudu, etc and wear ornaments like Khadudima, Khadu, Khamauthai, Lonbor, Chandrawal, Ranghorsa, Enggrarha, Jongrama, Ligjao, Jingbri, Yaorhidam and others.

Dress and ornaments (Gainsari Phinsari)

The dance forms of the Dimasa Kacharis are complex in character. They are strictly dependent on instrumental music. No songs are used. Khram (drum) follow the rhythm of the Muri and so also the dancerr. Though one may find the music from Muri to be monotonous, there are variation with noticeable microtones for different dance forms. That is why young men practice dancing at Nadrang during leisure hours and the village children follow the rhythm and stepping at a distance from early age.

Culture of Tripura

Hostel Boarders of Tripura

Culture of Tripura is similar to those of Native indigenous tribal people of Northeast India. However like Assam, Manipur, Burma and Southeast Asia. Culture of Tripura is characterized in small portion living in plain areas by mainstream Indian cultural influences spearheaded by Bengali culture coexisting with tribal traditional practices specially living in those plain areas, not much extending to Hill people of Tripura notably the Tripuri Culture. Tripura is a state in North East India. In the 2001 census of India, Bengali's represented almost 70% of Tripura's population and the tribal population comprised 30% of Tripura's population. The tribal population comprises several different tribes and ethnic groups with diverse language and culture. The largest tribal group was the Kokborok - Speaking tribe of the Tripuri who had a population of 543,848 in 2001 census, representing 16.99% of the State population and 54.7% of the scheduled tribe population. The other major tribes in order of decreasing population, were Reang (16.6% of the tribal population), Jamatia (7.5%), Chakma (6.5%),

Halam (4.8%), Mog (3.1%), Munda, Kuki tribes and Garo Hajong. Bengali is the main spoken language, due to the predominance of Bengali people in the State. Kokborok is a prominent language among the tribes. Several other languages belonging to Indo - European and Sino - Tibetan families are spoken by the different tribes.

Tripura has several diverse ethno -linguistic groups, which has gives rise to a composite Culture. The dominant cultures are Bengali, Manipuri, Tripuris, Jamatia, Reang, Naitong, Koloi, Murasing, Chakma, Halam, Garo, Hajong, Kuki, Mizo, Mogh, Munda, Oraon, Santhal, and Uchoi.

Handicraft :-

Tripura is noted for Bambo and Cane handicrafts. Bambo played important part in the Jhumia (shifting Cultivation) of the tribes. It was used to make watch stations on stilts, and was devised to carry food and water. Besides these usages, bambo, woods and cane were used to create an array of furniture, utensils, hand - held fans, replicas, mats, baskets, idols and interior decoration materials.

Songs and Dances :-

Music and dances are integral part of the tribal people of Tripura. Some of their indigenous musical instruments are the sarinda, chongpreng, and sumui (a kind of flute). Songs are sung during religious occasions, wedding, and other festivals. Each tribal community has their own repertoire of

Festival and worships :-

Sculptural and architecture :-

Agriculture Scenario of Tripura :-

One of the principal objectives of the Government of Tripura is to extend assured irrigation of agricultural land. Apart from ensuring average of more cultivate land under assured irrigation. The aim is also to increase cropping intensity. There by optimizing the utilization of the limited land resources for improvement of the socio - economic condition of rural masses.

KAN'NGIBE (Festival)

Kiriakeule Jeme
B.A 1st Semester
Political Science

The origin of Kan'ngibe of Jame(Naga)

In Zeliangrong dialect, the word "Kan'ngibe" is derived from the word 'KAN'NGIAKPE' (to exchange). Considering the time and season in any convenient part of the year when the villagers and their relatives visit each other house and exchange food and drink and celebrate is called Kan'ngibe(festival). Besides foods and drinks, people sing and dance and display costumes they have made for the festival. Festive celebration may last for more than 2-3 days. Festivals does not merely imply eating-drinking, celebrating and having fun but connotes praying to Tingwang(God), asking for his good blessing and observing the occasion strictly by the entire villagers. Hence,the HERAKA(Hindu) people commence the festival with prayer and don't consume anything before the worship. In festival, after eating-drinking, no one should brawl and spiteful activities at home or with other villagers. Tingwang gifted the idea of festival so ideally that one can relate it with different season of the year. It was also said that festivals must begin from the day of full moon. Like every Heraka all the creations of Tingwang have their own unique festivals celebrated in their own

incredible ways for Tingwang has gifted each and every creation a varied and vivid culture.

HEGA N'NGI

Hega N'ngi, celebrated by the Heraka people. Its the biggest and the last festival of the year. The explicit meaning of HEGAN'NGI implies 'fortuious'. It is the year's valedictory festival who-ever got an opportunity to celebrate Hega N'ngi is beleieved to be successful on all activities done throughout the year. Thus, people rejoice in belief that they have attained the boon of Tingwang. Five days before the Hega N'ngi the whole village is cleaned on the first day of Hega N'ngi. Tingwang Mpua is offered. It is also a prayer to Tingwang to bless the people who lived to see another Hega N'ngi. Hega N'ngi is held mostly in the month of December and January. Hega N'ngi is celebrated for three consecutive days. Tingwang Mpua is offered on the first day. On the second day NCHING(shot put) and HEJUA(long jump) are played. The second day 'Ngidi'(main day), at late afternoon of Ngidi, the boys and middle aged men gather and go to a well to do house singing songs of praise(Jautua or Nrai tua) in order to amuse the villagers. The third is known as 'PUAPET MAI'. On that day, several dishes and drinks are bought out from every house for the old and middle aged men to celebrate. Old women perform HENANRAI(Blessing ritual) and men would carry out Rehoi(ho-ho) at the houses of Hangbunme (early middle aged) and Rehangne(lad) who have triumphed over NCHING-HEJUA (shot put-long jump) thus enchanting the whole village. From children to old ones everyone rejoice the Hega N'ngi. The Hega N'ngi heralds the beginning of a new journey into the new year.

Tangkhul Naga

Annagrace Zimik
B.A 5th Semester

The Tangkhuls are a major Naga ethnic group living in the Indo- Burma border area occupying the Ukhrul district of Manipur.

The Tangkhul tribe has more than hundreds of regional dialects. Each dialogue differs according to different villages. But for the better connection among the hundred villages Tangkhul dialogue is used as a principal dialect. Although the Tangkhul Naga Tribe speaks more than a hundred dialects, the lingua franca is the Hunphun dialect.

A slightly modified English alphabet is used. Tangkhul language is included the CBSE syllabus and is the first Tribal language from North East India to be included in the CBSE syllabus.

CULTURE:

The culture of Tangkhul revolves around traditional beliefs and custom exercises being passed down, through ancient tools and materials, like spears, swords, shields, bows, axes and spades. Culturally, the Tangkhuls share close affinities with the Meities of the Imphal valley.

The Tangkhuls are fond of singing, dancing and festivities. For every festival that last almost a

week. Luira Phanit, the seed sowing festival is the major festival where all the men and women wear the traditional dress and head gear. The Tangkhuls artistic creativity is manifested in their handicrafts and wood carvings.

The Tangkhuls are an egalitarian society. There is no caste or classes in the society. Every person is equal in the society and the society follows patriarchal system.

The life and art of the Tangkhul are attracting and captivating. Their different clothing, utensils, architecture, monumental erections and memorial set-ups depict their dexterity in art, which also speak of their sense of beauty and fineness.

Though there are common articles of unisex exclusively meant for men and women. Some of the traditional clothing like clothes/shawls Man's women's-Haora(man's mostly), Malao, Phangyai, Chongkhom(women's mostly), Laokha, Kahang Kashan, Luirim(man's mostly), Thangkang(for man and woman), Kahang Malao, Seichang Kashan, Thangkang Kashan, Raivat Kachon (common), Khuilang Kashan, Khuilang Kachon (woman's mostly), Kongrah Kashan, Phingui Kachon(common), Shanphaila, Phaphir(common), Kuiying Muka (upper cover), Phoris Kachon(man's mostly), Zingtai kashan, Luingsamla Kashan.

MUSIC AND DANCE:

Tangkhuls are music lovers and their songs are soft and melodious. Apart from encoding into the music the varied seasonal and cultural ideas and philosophies, music is a medium where in historical events are also related in the lyrics. In as much as religious fervor is incorporated and composed in the songs, the romantic nature of people also finds its expressions in the music. There are various varieties of songs, some are mood special, some are festival/seasonal specials. These folk songs and folklores can be taught and sung

Zeliangrong in Assam, Nagaland and Manipur

Deikuile Newme
BA 1st sem

Zeliangrong people are one of the major indigenous Naga communities living in the junction of Assam, Manipur and Nagaland in India. The term 'Zeliangrong' refers to the Zeme, Liangnai and Rongnei Naga tribes combined together. Earlier the term also covered the Inpui tribe. Zeliangrong does not denote a tribe but rather, a union of tribes. or rather the apex tribe of three above mentioned tribes.

The Zeliangrong worship the supreme God Haipau, Tingkao, Ragwang and several other Gods. But most of them converted to Christianity due to its wave during the 1950's. The descendants of "Hoi of Makuilongdi" (Makhel) were divided and were made peripheral appendages to three political entities - Manipur, Naga Hill (Nagaland) and the Dima Hasao (Northern

Cachar) of Assam.

The Zeliangrong may be classified as an ethno - cultural entity. The Zeliangrong belong to the larger Southern Mongoloid population and their language belong to the Sino -Tibetan family of language.

They have been living in the present location of their land since time immemorial in a compact and contiguous geographical setting of approximately 12,000 km lying between 93° E and 94° E longitude and 94.40 degrees and 24° N latitude in N.C. Hills of Assam, Peren district of Nagaland, Tanenglong district, Northern part Henglep subdivision of Imphal district, Imphal Valley and Cachar District along with various villages and adjoining slopes in Manipur. As coming to their food habits, majority tribal population of North East India lives in the forest ecosystem and has its own socio - cultural pattern, tradition and typical food habits. They depend mainly upon the natural resources of the habitat for their food. The Zeliangrong too, have the knowledge of the cycle of various local wild plants and animals and they have exploited the plants and animal resources of their habitat so as to lead a successful living by way of setting up a harmonious relationship with the habitat. In other words, prepare beverages, boiled foods, fermented foods and nutritionally rich traditional foods from various indigenous crop plants, forest product and meats of wild and domestic animals. Although the modern Zeliangrong have adopted to new food habits, because of its importance, it become vital to document the traditional foods and beverages and their importance amongst the people

The Misings- Their history and culture

Tanuj Chintey

B.A. 4th Sem.

The Mising known in earlier times as the 'Miris' and mentioned as such in the Constitution of India, are the present Mising community of Assam. Ethnically, the Mising hails from the same stock, as the Adis, the Aputanis and the hill Miris of Arunachal Pradesh and belong to the North - Assam branch of the Mongoloid races. They call themselves as the Tani or the Ami which in Mising language a man. These tribes possess similarities in their language tradition and culture, but more close resemblance in their language and various cultural traits can be seen between those of the Mising and the Adis only.

Mising were originally hill tribes living in the mountain ranges lying in between the Subansiri and the Siang districts of Arunachal Pradesh. Their folk literature suggests that they migrated down to the plains of Assam in search of a peaceful and better economic life comparatively in early times. Henceforth, they have been living mostly along the bank of the Brahmaputra and its tributaries for which they are called by the British writer as the riverine people. In the plains under favourable conditions their population grew spreading over a wide range in the plains and are found in the districts of North Lakhimpur, Dhemaji, Jorhat, Dibrugarh, Sibsagar, Golaghat, Sonitpur, Tinisukia and Biswanath.

The Mising have got their own traditional beliefs and customs believing the Moon (PO:LO) and

the Sun (DO:Noyi) as their father God and mother Goddess respectively. In the 17th Centuries and even after, they have been influenced by the Vaishnavite tenet of Assam due to which a number of them now practise vaishnava beliefs and practices but their tribal beliefs rituals and customs still predominate their social life.

The Mising are cultivators. Their old habit of Jhum in the hills and to a certain extent shifting in the riverine belts of the plains, have been no longer there. Today, one can see both transplanted or settled and shifting cultivation pursued by the tribe. There are ceremonies and festivals associated with agriculture such as 'Ali - Aiye - Ligang', 'Poirag' etc. They sacrifice pigs and fowls in their socio religious festivals along with the consumption of rice -beer ('Apong'). Their priest is known as 'Mibu' who conducts and perform some of their religious function.

Misings have their own mother tongue which belongs to the Tibelo - Burman language group and its quite different from the Assamese language. The Mising folk, society is rich in its oral literature and traditioner.

The Mising people built their dwelling homes in raised platforms having thatched roofs. Murong, a common house and which can be best termed as a socio - cultural tribal institutions is gradually losing its original function and is dying out from the society. A Mising women plays important role in their economic life. They do not only take full part in agricultural work, in the fields. But they also produce cloths of various nature. Most of the family clothes are woven by their own women weavers.

Lastly, I conclude with a hope that this community will long live with their own tradition, culture and economy along with modern outlook.

The Mising Tribe of North - East India

Manisha Doley
B.A. 1st Sem.

Assam, a treasure trove of natural beauty and diverse history and is a state in north - eastern India. The different tribes pay tribute to their culture and customs in their own unique and beautiful way.

Major tribes of Assam earn their livelihood through agriculture and by selling their own handicrafts. Their languages too differ according to their place of origin. After bodo community the 2nd largest tribe of Assam is declared as 'Mising'. As I am a 'mising koneng' that is a mising girl I would like to highlight about my own tribe. culture and rituals briefly. The mishing tribe is one of the most colourful tribes of Assam with their unique style of living and even unique culture.

The mishing are an indigenous community inhabiting in parts of Assam and Arunachal Pradesh. Mishings are recognised as scheduled tribe by the Indian Government under the name

Miri as they are also known as Miris in the history. The misings belong to the greater group of Tami people. There is no written history of misings about their migration from Northern China to the plains of Assam but history was passed down orally in the form of folk songs and stories by the ancestors from generation to generation.

Population : According to the census of India conducted in 2011, the population of Mishing in Assam is 680424. They mostly live at the bank of mighty Bramaputra mostly in upper Assam districts of Dhemaji, Majuli, Jorhat, Lakhimpur, Shivasagar etc. Mising community has their own language to communicate each other. The Mising community has various clans as including Doley, Pegu, Kuli, Mili, Kutum, Kumbang, Bori, Padi, Panging, Pao, Taye, Narah, Medok etc. with further classification as Delu, Dagdung, Mohying, Pagro, etc.

Religion :- Mishings are one of the most colourful of the various indigenous tribal communities in Assam. Mising has its own religion named PO:LO:DO:NOYI i.e. Sun is the god of Misings. They mostly assimilated with animism and hinduism and believes in supernatural powers and Gods. The traditional religious beliefs and practices amongst the Misings are animistic.

Economy:- Agriculture is the lifeblood of the economy of the Mishings. They grow different types of rice paddy. The women contribute to the income of the family by rearing pigs, fowls and goats. Now - a - days a percentage of their population have different categories of jobs their source of income.

Traditional clothing of Mishings : -

The traditional craft of weaving is a very bright aspects of Mishing culture. It can be said as the exclusive preserve of Mishing women. They start their training in this craft before they reach their teen. They weaves traditional wears for boys like

Another occasion called Dobur is an animistic ride performed occasionally by the village com-

The mishing community stands out for its love of peaceful living. Although the mishing people are maintain many of their traditional socio - cultural traits, yet modernism has been gradually penetrating into their culture. From the point of view of socio - cultural system, the Mishing people are very rich. They are maintaining their culture which distinguishes them as a separate ethic group. At last I would like to say Mising Regam (Mishing community long live.)

THE CHAKMA TRIBE

Sankar Chakma

B.A. 5th Sem.

The name 'Chakma' derives from the sanskrit word Sakthiman, which means beholder of power. This name was given to Chakma by one of the Burmese king during the Bagan era. The Chakmas (also called Changmas) are an ethnic group, in the eastern region of the Indian subcontinent, closely related to the Daingnet people who are settled throughout Arunachal Pradesh, Tripura, Assam, Mizoram, Meghalaya and West Bengal of modern day India and in Chittagong Hill Tracts of modern - day Bangladesh. Today, the geographic distribution of Chakmas is spread across Bangladesh and parts of Northeastern India, Western Burma and diaspora communities in the United States, Canada, the United Kingdom, France, South Korea, Japan and Australia.

The Chakma population is estimated to be around 550,000. It is spread over three different countries. The majority (approximately 300,000 Chakmas) in Mizoram state in India and 20,000 in Burma (Myanmar). The Chakmas are a Mongoloid people related to people of southwestern

Burma. The Chittagong Hills form part of the western fringe of the mountain regions of Burma and eastern India. The region has warm temperature monsoon rains, and high humidity.

The Chakma are Buddhists. Chakmas officially follow the southern or Theravada form of the Buddhism. But, their form of Buddhism has aspects of Hinduism and traditional religions as well. Almost every Chakma village has a Buddhist temple (kiyong). Buddhist priests or monks are called Bikkus. They preside at religious festivals and ceremonies. The villagers support their monks with food, gifts and offerings to Buddha. The Chakmas also worship Hindu deities. Lakshmi, for example, is worshipped as the Goddess of the harvest. Chakmas offer the sacrifice of goats, chickens or ducks to calm the spirits that are believed to bring fever and disease. Even though animal sacrifice is totally against Buddhist beliefs, the Chakma Buddhist priests ignore the practice.

Chakmas are divided into clans (gojas), which are further subdivided into subclans (guttis). Members of the same subclan are forbidden to marry each other. Parents arrange marriages, although the wishes of sons and daughter are taken into account. A bride price (goods given by groom's family to bride's family) is fixed when the two families negotiate the marriage. The marriage ceremony is known as Chumulong and is performed by Buddhist priests. If young people elope, the marriage can be formalized on payment of fines. Polygamy is acceptable but rare. Divorce is allowed as is remarriage after the death of a spouse.

The Chakmas are farmers. There is no ownership of land, but Chakma custom holds that no one should interfere with fields that look like someone else is farming there. Land is cleared of trees and bushes and any remaining vegetation is burnt during the dry season in April. Crops are planted after the first heavy rains. Harvesting usually takes place in October and November. Some Chakmas have given up their farming lifestyle and have en-

The Chakma people face difficult situation today. Their population is larger than that of today. Their population is larger than that of over sixty independent nations. Yet the tribe is fragmented and scattered over three countries. In each country, Chakmas are a minority and many are refugees from their homeland, living conditions of squalor. The most serious problem faced by the Chakmas is in Bangladesh, where they are fighting for an independent homeland. Some Chakmas and other tribal people have resorted to armed warfare against the government. This in turn, has led to reprisals by the police and Bangladeshi Army. Both Amnesty International (the human rights organization) and the United States have reported human rights violations against Chakma civilians. The Chakma conflict is both a religious and ethnic problem in Bangladesh. The Chittagong Hill tracts saw tribal Chakmas leave the area due to religious and ethnic strife caused by Bangladesh's Islamisation policy.

Firstly, a small fraction of chakma people who settled in Assam, Meghalaya, Mizoram and Tripura got citizenship rights and ST status.

Large fraction of Chakmas that were moved to a vacant land in NEFA (new Aruachal Pradesh) got tangled into political issues and are still regarded as foreigners.

In Mizoram, the Chakma people have faced discrimination by the majority Mizo people in the state time and again. The primary objective of the Young Mizo Association (YMA) is - good use of leisure, development of the Mizo society, and revere christian ethics, but it is sad that the NGO has strayed from its main motto due to political influence. We have witnessed YMA protesting and denying MBBS seats to eligible Chakma candidates including seats when the candidates have qualified the All India entrance exams. YMA is not allowing the rule of law to work in Mizoram. On 10th October 2018, YMA led a protest in the state and appealed to the public to support their movement for the abolition of Chakma Autonomous District council (CADC) - which is discriminatory and unconstitutional.

On the other hand, the Chakma people are working hard to get a peaceful and better life, and are urging the state government to consider them as indigenous people. The government should ensure that Chakmas get equal rights and opportunities in the state and the country.

THE 'MAIDAMS OF CHARAIDEO'

S.Gyanendra Meetal
TDC 1st Sem.

The erstwhile rulers of Assam the 'Ahom' are notable for many of their constructional activities which they undertook in course of their rule spanning around six centuries.

One of the most notable and unique work of architecture of the Ahoms are the maidams. The maidams are a collection of burial mounds of the royalty and aristocracy of the medieval Ahom kingdom. The royal maidams are found exclusively at Charaideo, near Sibsagar. Charaideo was the first capital of the Ahoms. Structurally, a maidam is a hemispherical earthen mound consisting of a vault with one or more chambers. An octagonal wall encloses the entire maidam.

The royals and the aristocrats were buried along with their possessions and articles of daily use which they believed would be in use in their afterlife. The constructional process of the royal burials along with buried are explained in historical documents called Chang-Rung Phukanor Buranji.

The Ahoms originally followed their native religion which centered around ancestor worship and animistic rituals. The maidams are a reflection of the religious believes and practices of the early Ahoms. Later on, after the adoption of Hinduisim, the practice of burial of the dead stopped and were instead cremated. Ultimately the construction of maidams also ended.

Many of maidams were excavated and looted most famously under Mir Jumala, the Mughal general who briefly occupied the Ahom kingdom in the 17th century and under the British after the conquest of Assam in 1826.

Today, of the 150 maidams found in Charaideo only 30 maidams are under protection of the Archaeology survey of India. The majority of the maidams thus lie unprotected and vulnerable.

The maidams are lying in dilapidated condition and the lack of empathy and interest of the government in protecting them has also been a major factor in their deterioration. Unless bold steps are taken whole heartedly the maidams will continue to be ravaged with the passage of time.

There is a lot to be done to bring them at par with other famous burial tombs of the world and to turn it into a tourist magnet.

HMAR TRIBES

Johnmac Lalnivar
BA 5th Sem

Hmar Tribes is also called Mhar on Mar and they are the dwellers of the North Eastern part of India. They inhabit Mizoram, Meghalaya, North Cachar Hills of Assam, Manipur, Cachar Chittagong Hills tracts and Tripura. Hmar tribe finds their roots from a place called Sinlung which is the ancestral home of Zohnatulok. It remains still a controversy if they are from Sinlung but eventually left Sinlung which was once a democratic state. They gained recognition as one of the scheduled tribes as per the 6th schedule of constitution of India. Hmar tribe belonged to the Mizo group of tribes.

The word "Hmar" literally means "North" Hmar folk songs reveal that these people migrated from Sinlung which is assumed to be in China. The Hmar were nomadic in nature and due to ecological factor such as famine the whole Hmar Community was compelled to move, eventually reaching north east India. This people are distinctive in their traditional bright clothes.

The community has close traditional and socio-economic interaction with outsider and in some places they are engaged in territorial war with other tribes. The Hmar live in large area which are difficult to access by road. Even in this difficult terrain a missionary brought the Gospel message in 1910. Currently there are numerous churches in each of the Hmar villages Christianity has influenced the Hmar in quite a number of ways, including their culture and educational system.

Hmar are of mongloid stock. though the Hmar tribal community is divided into exogamous class they do not strictly adhere to exogamy. They strictly follow monogamy. Arranged cum Love marriage are preferred. As per the Hmar geneology Lawitlang, Zote, Lungtau, Thick, Khanbung, Pakhuong Faihriem, , Leiri, Ngurte, Ngente etc are the major class of the Hmar tribal community.

Culture :

Hmar Tribes tradition is of revering dance forms festivals, music etc. Their expertise is shown in the conventional folk dance, folk songs that are nicely represented by scenes of adventures battle love, victory and other experiences throughout history. The culture is enriched with amazing tribal songs and dance forms. Khung is a kind of drum they play during the tribal dance and song performances. Other musical instruments like seki. Theilea (bamboo flute), Darbu (set of small gong), Hna mut (leaf instrument) Perkhuong (guitar made of bamboo), etc are also used. Harvest dance is famous dance included in their folk dances which is known as Chon Lam and the festival dances is called as Thangkawngvailak and even hunting dance which

Occupation :

People :

Language :

English and Hmar is the language of day to day life. They are primarily Paptists and follow Christinity. With the changing times, the educated Hmar working in various fields and making handicraft. The handicraft made by Hmar usually depict scenes of batteles, adventure, love, victory and their history.

The festival of Hmar tribe highlights agricultural practices. The tribe express their happiness in Dar lam and Parton Lam dances by rhythmic beating of the drums To honour the great hunter they perform pheiphitlam dance accompanied by melodious tune from their flutes.

BA 5th Sem.

Culture & Tradition : Koireng women use ornaments with har (Arm -let), and neckless of red beads. Koireng man of high social hierarchy decorate themselves with fur of matured red goat's hair during important festivities

Puonthal (for males), (ii) puonwon (for women) ascribing higher status for being adorned with it. Musical instruments used are Khoun (drum), roshem (a bagpiper-like musical instrument made of dried reeds and matured hollowed-out gourd) Sekhi (horn), sum (gong) of various sizes, serangdar violin-like stringed instrument) etc.

Religion : the Koireng have always believe in the existence of a supreme creator whom they refer to as Pathien Old pagan rituals are no longer in practice. Today, leaving a few aged individuals, the entire Koireng populace have embraced Christianity.

Origin : The word Koireng believed to be termed by the meiths is a corrupt version of the word Kolren (Koi-east, ren=P-eople) or 'Koren' Linguistically koireng is classified under the Tibeto-Burman of the Sino-Tibetan family of languages Koireng are generally short satured, with straighth black hair, dark brown eyes and

Poem

Stars

John Hasda
B.Sc. IInd Sem

Alone in the dark night,
Staring at the twinkling stars,
Thinking about those days,
Which are gone now.

In the silence of midnight,
And silent in the atmosphere
But those burning dreams of mine
Are still awake.

A World Your Own

Kakoli Choudhury
Asth. Proff.
Dept. English

Sharpen your tongue
Rule your voice!
Tune sweet amidst love,
Spit venom in hate.

Also whet your words,
And watch out on meanings,
Listen more often than not
But roar before it pricks!

The world in marked,
Yet transparency beholds,
A coin with both sides
Spinning without a fall.

Hone your mind,
And string your thoughts,
Unsnarl your back,
Do not hinge on,
Know where to breathe
And where to let the sigh out!

The shining of the bright moon,
And the burning ambitions
Gave me a way
A way to those brilliant stars.

The memories are still with me,
And the hopes are in my heart.
A free soul today I am,
In the lap of Nature, I am.
Below this endless night sky,
I am alone soul,
Enjoying the music
That in within my heart,
And staring at those shining stars.

MOTHER

Thanggoulen Khongsai

Thou'art faithful companions and confidants, both physically and emotionally.

A way giver to overcome problems and thrive inspite of them.

Was it a dream to lose you, in the midst of
a cloud in such a young age, The ages carry, yet
the hearts, a dull and lasting ache.

Here, is to you, parted so far away, on that
beautiful shore across the sea.

The face fades “bit by bit” and hard to remember the touch and tender embrace. I awake each morning to start a new day, But the pain of losing you kill mood and tear’s apart.

If you ever thought you were alone, your heart feeling tottered; I'am here to tell you that you're wrong; cause you see mom, to me you mattered.

“Praying to spend every glorious moment
side-by-side with you”

Those are a wish but it comforts me.

O'earth! how rude are you? the families
you broked and seperated, the ache you share,
Won't be lost to who you led them face. Lord,
are there roses in your garden on the shore's of
jubille?

Would you pick a dozen of your best and deliver them for me?

In loving memory of my "Mother"

The World

Rohit Boro

1st Sem

As the sun
falls to an end but the
moon rises to a beginning
And people die but another is born
And a risk that we take to remember an ancestor
And we move on, our heart are strong
but our weapons are weak
So now we live with peace and love
War was the past but now
We are looking at the future
And we see a new era of love.

Tears

Benediction Timung

B.Sc. IInd Sem.

I hide my tears when,
I say your name.
But the pain in my heart
still the same.
Counting the stars above the sky,
I could see (only) two stars, you and me.

Another tears, summer and a winter too.
But there won't be like you.
Second, minutes, hours, days,
month, year has gone by.
But the hole you have
left behind still with me.

Splendid golden years,
Where the best memories.
with days, laughter, joy and worries.
Down-cheek nitric
when I say your name.
I become the imaginative immobility.

The Storm Of Life

Rohit Boro

B.A. 1st Sem.

The storm came, yes it did come
The life of a child was upturned, life became a
game
The water swept away the sandcastle of dream
The loss of a child, the tear filled up to the brim
The story of yesterday now seems centuries
apart
The stories of a home, the story of a heart

But tomorrow comes too, so standing up is a must
Beautiful new days awaits so better we thrust
Be tilted by the storm, we now rise
Because rising we shine, sitting we decay
Birds only fly in the sky, freedom is what they live for
Better not cage your dream, lets fly over sea not sit a shore .

Red, Red, Red is my anger
And so!!! you the white, the red you notice with
your sight
And there the Red and white, together and
Bright,
Fades to pink, and it makes me light.
The weather's cold but may, I feel the
sunshine in your palms.
Evergreen is thy warmth
And evergreen is thy comfort.

A day, one two and three, feels like
one and forever.
with you by my side,
Never a day goes by without me
taking you on a side in my mind.
You are crazy, funny but you annoy
me too,
And yet I want to spend my days
hereafter with you.

The secrets yours and mine, shine like
a star
Within the whispered gossips of a
time long gone by,
During the cold still nights.
And the heaven watched us by and by,
Wondering what words and phrases
Ought to be shared between you and
I,
By the moonlight or a cold still night

And as the time passes
like the wire in or old cask
old yet true to its flavour,
I believe that you the cask and I the
wire will stay true forever.

My Sunshine

Pragna Paul
B.A. 4th Sem.

I met you as a stranger
Days passed by, we came closer
You loved me, praised me - not the
outer soul
But my inner soul.

I experienced many a new things
with you by my side,
As you showed me many a beautiful
place to my eyes.

I am alone yet there you are by my side
For when I cry, your shoulder like the boulder
I lean my head on

LIFE

Barnali Deka

TDC 3rd Sem

Life is a road,
With joys and sorrows
Life is a path,
With bends and directions
Life is a face
With smiles and tears
Life is a game,
Winning and loosing
Life is a time,
to learn from mistakes
Life is a journey
And we have to complete!

FATHER

By Roma Sunar

B.A 3rd Sem

A girl's first love; he's an ocean of love.
Who smiles in pain and cures my pain
He smiles in glee when I am happy
Weeps in silence when I testify
A person so selfless yet never wanted fame
Never have I seen such a hero in disguise
A person so brave always stood steely
Yet these days I can see him withering away
Still his golden eyes never cease to buttress.
Penning his sacrifice is impossible but
Halting myself from jotting down his deeds was impossible.
'Cause I envy Him (my father, the superhero).

ASSAM MY BIRTH PLACE

Manas Daspriya

B.Sc 2nd Sem

Chemistry Department

Assam, the land where I was born,
A land of nature, kind gestures,
Its fertile land fail not very little seed to sprout
Resulting greenery of the land.

Assam the place i was born,
full of mountains, green and gay
with birds singing all around,
with trees and streams flowing in silver line

Serene and calm is my birth place,
with nature's gift
Let my people shed no blood
And live in harmony with nature's gift
In love and peace forever

B.A. 3rd Sem

20th Vol : 2018-19 :: UDIAN

Hindi

बेटियाँ

Minu Sharma

B.A. 1st Sem

ए खुदा उसके साथ रख

Manashi Acharya

BA 1st Sem

ए खुदा उसके साथ रख
थोड़ा पस रख
उसकी खुशी के लिए तेरे पाश आया हूँ
मेरी दुआ अव तेरे कदमों में रख

मानता हूँ भुल गया था मैं
लेकिन अब वापिस आया हूँ तो निराश न रख
बच्चा समझ के माफ कर दे मुझे
तेरे कदमों में मेरे लिए थोड़ी सी जगह रख
ऐ खुदा उसकी साथ रख
थोड़ा पाश रख
प्यार करता हूँ मैं उस से बेपनाह
दूर होके नहीं रह सकता उसके बिना

शादी न सही
लेकिन उसको मेरी नजरो के सामने रख
ऐ खुदा उसके साथ रख
थोड़ा पास रख ।

औस की एक
बुँध होती
है बेतियाँ।
स्पर्श खुदरा हो
तो रोती है बेटियाँ
खुद काटो पे चलती है
अपनी के लिए फुल
बिछाती है बेटियाँ
रोशन करेगा बेटा एककुल की
दो कुल की लान होती
है बेटियाँ
हीरा अगर बेटा है तो
सोना होती हे बोटिया।
पिता को प्यारी होती
बै बेटियाँ।

मै नारी

Shahu Mandal

BA 3rd Sem

माँ

Puja Shahani
H.S. 1st year

भगवान की सबसे क्षोद छता है माँ
विश्व की जननी है माँ
हमारी पहली गुरु है माँ।
सबसे पचारी है माँ
ममता और नास्तल्य की मुरत हा माँ
हमारे हर सुख-दुख में साथ देती है माँ
ईश्वर का दुसरा रूप है माँ
सबसे प्यारी है माँ।
समाज में जोते का तरीका बतलाती है माँ
अच्छे पुरे में भेद करना सिखाती है माँ
भगवान की सबसे अनमोल उपहार है माँ
सबसे प्यारी है माँ।

जब नारी में शक्ति सारी
फिर क्यों नारी ही बेचारी,
नारी का जो करे अपमान
जान फसे नर पशु समान,
हर आगन की शोभानारी
उससे ही बसे दुनिया प्यारी।
राजाओं की भा जो माता
क्यों हीन फसे समझ जाता।
अबला नहीं नारी है सबला
करती रहती जो सबका भला,
नारी को जो शक्ति मानो
सुख मिले बात सच्ची जानो।
क्यों नारी पर ही सबबंधन?
वह मानवी, नहीं व्यक्तिगत दन।
सुता बहु कभी माँ बनकर
सबके ही सुख-दुख की सहकर,
अपने सब फर्ज निभाती है
तभी तो नारी कहलाती है।
नारी ही शक्ति है नर की
नारी ही है शोभा घर की।
जो उसे उचित सम्मानमिले,
घर में खुशियों को फुल खिले,
नारी सीता नारी काली
नारी ही फ्रेम करने वाली,
नारी कोमल नारी कठोर
नारी बिन नर का कहाँ छोर,
जीसने बस त्याग ही त्याग किए
जो बस दुसरो के लिए जिए,
फिर क्यों उसकी धिक्कार दो
उसे जीने का अधिकार दो।
नारी दिवस बस एक दिवस
क्यों नारी के नाम मनाना है,
हर दिन हर पल नारी उत्तम
मानो, यह त्या जमाना है,
मैं नारी।

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

পাতনিতে বিদ্যাৰ অধিষ্ঠাত্ৰী বাক্‌দেৱীৰ শ্ৰী চৰণত প্ৰণিপাত জনাইছো।

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে দেশৰ জাতীয় স্বাৰ্থৰ বাবে আৰু অসমীয়া অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ বাবে জীৱন দান কৰা শ্বহীদ সকলৰ আত্মাৰ চিৰশান্তিৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছো, যাৰ বাবে আজি স্বাধীন আইৰ কোলাত জন্ম লাভ কৰিব পাৰিছো। লগতে সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সেৱা যাচিছো যাৰ অপ্ৰাণ প্ৰচেষ্টাত ‘শ্ৰীনিৱাস বাসুদেৱ দেওৰা মহাবিদ্যালয়’ নামেৰে এটি পৱিত্ৰ বিদ্যা মন্দিৰ স্থাপিত হ’ল।

জয় জয়তে এছ. বি. দেওৰা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় সমন্বিতে মোৰ চিৰনমস্ শিক্ষাগুৰুসকলৰ প্ৰতি মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলো আৰু লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়া তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

২৮ জুন, ২০১৬ তাৰিখে কলা শাখাৰ স্নাতক প্ৰথম যান্মাসিকত নাম ভৰ্তি কৰি এছ.বি. দেওৰা মহাবিদ্যালয়ৰ এটা অংশ হৈ আৰম্ভ কৰিছিলো মোৰ যাত্ৰা। ২০১৮-২০১৯ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে শিক্ষাগুৰু তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই গুৰু দায়িত্ব অৰ্পণ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰিবৰ বাবে সুবিধাকন দিয়াৰ বাবে তেখেদসকলৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ।

২০১৮ বৰ্ষৰ অক্টোবৰ মাহৰ শেষৰ ফালে শপত গ্ৰহণ কৰাৰ পৰাই মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন কাম-কাজত শিক্ষকবৃন্দ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা সতীৰ্থ সকলৰ সৈতে দায়িত্বপূৰ্ণভাৱে কামত মনোনিবেশ কৰিবলৈ লওঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ ভিতৰত যাতে একো অসুস্থ বাতাবৰণ সৃষ্টি নহয় তাৰ বাবে যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিছিলো।

২০১৯ বৰ্ষৰ ১০ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে সৰস্বতী পূজা তাৰ পিছত ২০১৮-২০১৯ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ এই বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰতিযোগিতাত বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ প্ৰতিভাসমূহ দেখুৱাবলৈ সক্ষম হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শেষ দিনটোত ৰাতিপুৱা এক আতকধুনীয়া সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা আৰম্ভ কৰে। মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ লগতে সমূহ সতীৰ্থবৃন্দ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে যথেষ্ট সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ ফলত এই আটাইবোৰ অনুষ্ঠানৰ গুৰু দায়িত্ব হাতত লৈ সুচাৰুৰূপে আগবঢ়াই নিবলৈ সক্ষম হওঁ।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত এক সুস্থ মানসিকতাৰ সৃষ্টিৰ বাবে আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ দায়িত্ব সুচাৰুৰূপে পালন কৰাত উপ-সভাপতি হিচাপে চেষ্টাৰ কোনো ত্ৰুটি কৰা নাছিলো। সৰ্বশেষত মোৰ কাৰ্যকালত জ্ঞাতে অজ্ঞাতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিলো।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° ধৰ্মেন্দ্ৰ নাথ ছাৰ লগতে শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়াৰ লগতে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা মোৰ সতীৰ্থ সকলোকে অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

এছ. বি. দেওৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি আৰু উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কমনা কৰি মোৰ কাৰ্যকালৰ বছৰেকীয়া প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু এছ. বি. দেওৰা মহাবিদ্যালয়।

ৰূপাণি কলিতা

উপ-সভাপতি

ছাত্ৰ একতা সভা

তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

অজয় কলিতা

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ পাতনি মেলাৰ আগতে যিসকল, শ্বহীদ তথা বীৰ বীৰংগাৰ কাৰণে আমাৰ দেশে স্বাধীনতা লাভ কৰিছিল। যি সকল ব্যক্তিৰ আপ্ৰাণ চেষ্টাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছিল সেইসকল ব্যক্তিলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছো।

লগতে যিসকল শিক্ষক, শিক্ষয়িত্ৰীয়ে নিঃস্বার্থভাৱে আমাৰ এছ.বি. দেওৰা মহাবিদ্যালয়ত পাঠদান কৰি আছে লগতে যিসকল মহাবিদ্যালয় কৰ্মচাৰী বৃন্দই নিষ্ঠাৰে নিজৰ কামত মনোনিবেশ কৰি আছে সেইসকল নিষ্ঠাবান ব্যক্তিলৈ মই মোৰ ভক্তি ভৰা শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছো।

লগতে যিসকল দাদা-বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধবী, আৰু ভাইটি-ভণ্টিসকলে মোক ২০১৮-১৯ বৰ্ষ ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মোক মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা আগবঢ়োৱাৰ বাবে সুযোগকণ দিলে সেইসকল দাদা, বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধৱী, লগতে মোৰ মৰমৰ ভাইটি-ভণ্টিসকলক মোৰ ফালৰ পৰা আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক নিৰ্বাচিত পুথিগত শিক্ষাৰ বাহিৰেও সৰ্বাত্মক বিকাশৰ বাবে পাঠ্যক্ৰমৰ বাহিৰেও বিভিন্ন ধৰণৰ জ্ঞানৰ প্ৰয়োজন। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সৰ্ব প্ৰকাৰৰ জ্ঞান লাভ কৰি অকল আবেগেৰে নহয়, বেছি ভাগ ক্ষেত্ৰতে যুক্তিৰে আগবাঢ়ি যোৱাত নিজৰ জীৱনৰ পথপদৰ্থক হিচাপে যুক্তিয়ে থিয় দিয়ে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত বিভিন্ন সময়ত আয়োজন কৰা তৰ্ক, কুইজ, ৰচনা আদি প্ৰতিযোগিতাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সংখ্যা অতি তাকৰ যদিও, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগিতাৰ বাবে আমি মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোবোৰ অনুষ্ঠানেই সফলতাৰে অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছো। যদিও আশা কৰো আগন্তুক দিনত গৰিষ্ঠসংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অংশ গ্ৰহণ আৰু সহায় সহযোগিতাই মহাবিদ্যালয়খনক শৈক্ষিক দিশৰ লগতে সৰ্বত প্ৰকাৰৰ বিকাশ কৰি মহাবিদ্যালয়খনক আগুৱাই নিয়াত সহায় কৰিব। মোৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয়খনত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অনুষ্ঠিত তৰ্ক, কুইজ লগতে ৰচনা প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম, দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় স্থান লাভ কৰা প্ৰতিযোগিতা পুৰস্কৃত কৰা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰতে সেই প্ৰতিযোগিতাসকলক মোৰ ফালৰ পৰা আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত বিশেষভাৱে দিহা-পৰামৰ্শ দি সহায় আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাৰ-বাইদেউসকলক মোৰ ফালৰ পৰা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শেষত অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা ভিক্ষা মাগি তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদকৰ চমু প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয়াতু এছ.বি. দেওৰা মহাবিদ্যালয়

জয় আই অসম

বন্দে মাতৰম

Report of Assistant General Secretary

Unity.....coming together is a begging.Keeping together is a progress.Working together is success.

This is the motto of all the members of the student's union body(2018-2019)as we all put our first step forwarded to this incredible journey in one year in the students union body od SB Deorah College.

Having had the great opportunity of being the Assistant General Secretary of SB Deorah college student's union (2018-2019), i would like to share me experiences.

Though i was the Assistant General secretary of SB Deorah college students' union,my main aim is to promote opportunities for the development of character, leadership, efficiency, knowledge and spirit of work among the students. The students always took active participation in all the events.

We always try to do something new in our college. We tried to bring out the best talent from the students and also make them aware of the importance of all the events.

As a student and as a member of a students' union , I tried to do my duty in the best possible way. There might have been some mistakes from my part knowingly or unknowingly for which I offer my sincere apology and seek your pardon

It was indeed a great honour and a great privilege for me as I had this wonderful opportunity to serve my college for which I will always be grateful to you all

Tarali Basumatary
Asstt General Secretary